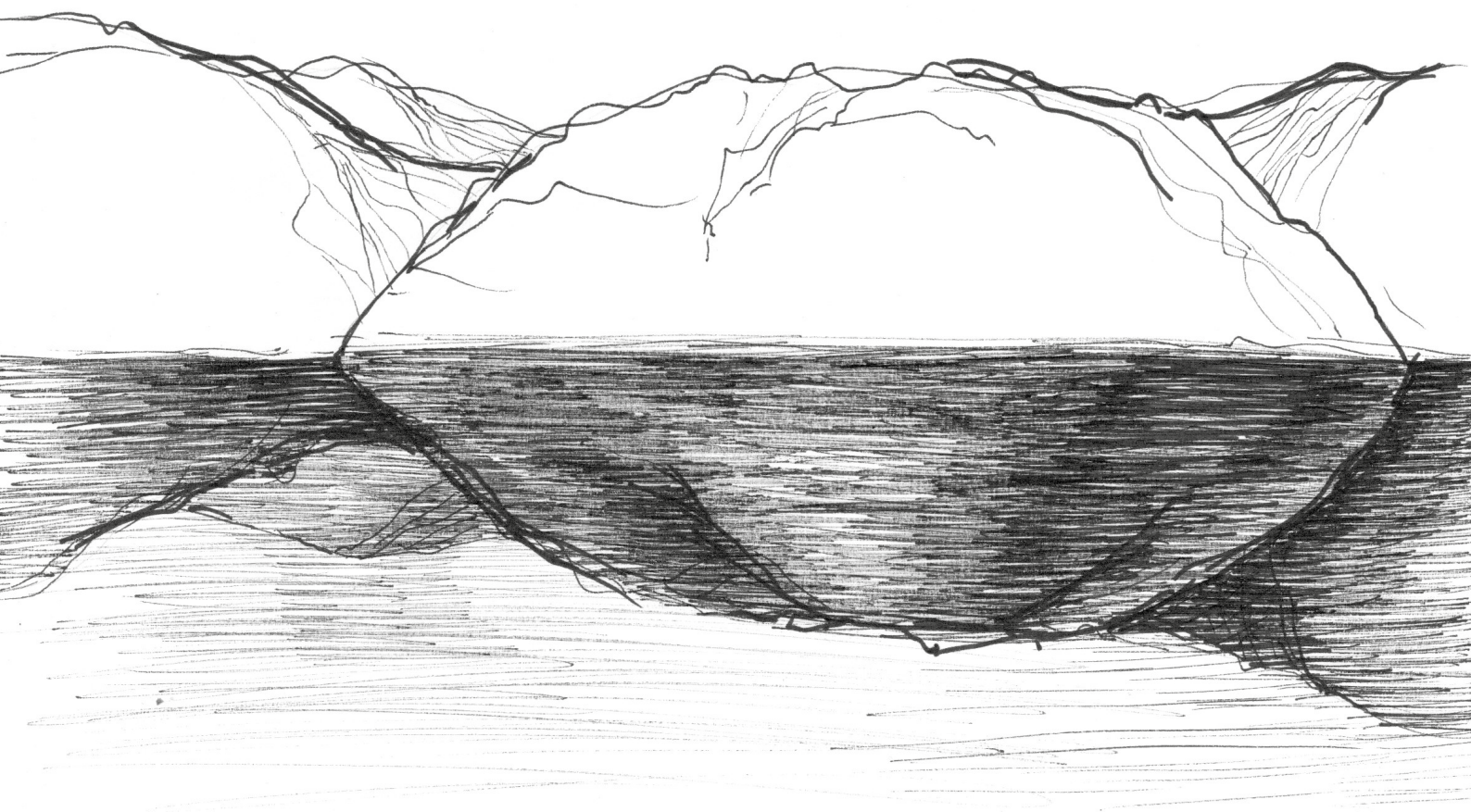


H r a d i š t k o
MEZI_ŘEČÍ

DIPLOMNÍ PRÁCE

Revitalizace centra obce

Štěpánka Jerhotová



DIPLOMOVÁ PRÁCE

Bc. Štěpánka Jerhotová

vedoucí práce: Ing. Vladimír Sitta

ústav Krajinářské architektury

Fakulta architektury ČVUT



České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

1/PŘIHLÁŠKA na diplomovou práci

Jméno a příjmení: Štěpánka Jerhotová

Datum narození: 25. 6. 2000

Akademický rok / semestr: 2024 / zimní

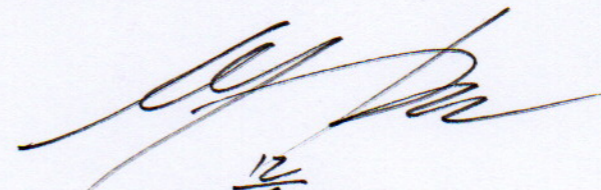
Ústav číslo / název: 15120 / Ústav krajinářské architektury

Vedoucí diplomové práce: Ing. Vladimír Sitta

Téma diplomové práce – český název: Hradištko: Mezi-řečí

Téma diplomové práce – anglický název: Hradištko: Between The Rivers

Podpis vedoucího diplomové práce:



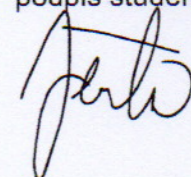
$\frac{12}{9}$
 $\frac{24}{24}$

Prohlášení studenta:

Prohlašuji, že jsem splnil/a podmínky pro zahájení diplomové práce, které stanovují „Studijní plán“ a směrnice děkana „Státní závěrečné zkoušky na FA“.

V Praze dne
9. 9. 2024

podpis studenta



České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury
Zadání diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Bc. Štěpánka Jerhotová

datum narození: 25. 6. 2000

akademický rok / semestr: 2024 / zimní
studijní program: Krajinářská architektura
ústav: 15120 Ústav krajinářské architektury
vedoucí diplomové práce: Ing. Vladimír Sitta

téma diplomové práce: Hradištko: Mezi-řečí
viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Diplomová práce se věnuje území obce Hradištko, které se dělí na části Brunšov, Rajchardov, Hradištko a Píkovice. Bližší zaměření práce je centrum části Hradištko. Práce se zabývá péčí o místní kulturní hodnoty, krajinu a revitalizaci centra obce s respektem k jeho historii, ale zároveň reaguje na dnešní klimatické a sociální potřeby. Cílem práce je návrh funkčních infrastruktur na území obce, například veřejných prostranství, modrozelenou infrastrukturu související s obnovou původního rybníku a reakcí na klimatické změny. Vizí návrhu je také přítomnost a zobrazení místní bohaté historie ve veřejném prostoru a krajině. Vznikající návrh by měl pomoci obci vytvořit jasné a uspořádané centrum, náves, místo pro společenské události atd. Uspořádání bude založeno na historické podobě obce a zároveň využije prostorů, jejichž funkce již zanikla, pro nově žádané funkce.

2/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

Textová část

- Analytická část (komplexní analýza řešeného území)
- Anotace diplomové práce a úvod do tematiky
- Popis a zdůvodnění koncepce a návrhu
- Popis dílčích částí v souladu s výkresovou dokumentací

Výkresová část

- Výkres širších vztahů
- Výkres problémů a hodnot
- Celková situace
- Detailní situace dílčích lokalit
- Řezy a řezopohledy
- Vizualizace
- Materiálová a konstrukční řešení, mobiliář, vegetac

3/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

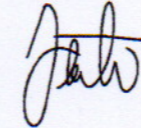
- Fyzický model
- Plachta 4xA1
- Portfolio 2xA4
- Digitální odevzdání

Konkrétní zadání a řešení může být upřesněno v průběhu zpracování diplomové práce se souhlasem vedoucího a asistenta diplomové práce.

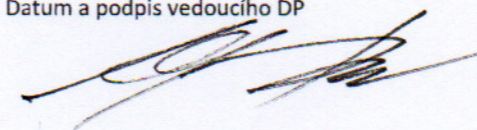
B.

Datum a podpis studenta

9. 9. 2024



Datum a podpis vedoucího DP



12
9
24

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

**ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY**

AUTOR, DIPLOMANT: Bc. Štěpánka Jerhotová
AR 2024/2025, ZS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
(ČJ) HRADIŠTKO MEZI_RĚČÍ

(AJ) HRADIŠTKO BETWEEN THE RIVERS

JAZYK PRÁCE: ČESKÝ

Vedoucí práce:	Ing. Vladimír Sitta	Ústav: 15120 Ústav krajinářské architektury
Oponent práce:	Ing. arch. David Kraus	
Klíčová slova (česká):	Hradištka, Hradištka pod Medníkem, veřejné prostranství, centrum obce, obnova centra obce, sdílený dopravní prostor, náves, obnova sadů, obnova rybníku, modrozelená infrastruktura, reakce na klima, historie v současnosti	
Anotace (česká):	Práce se věnuje obnově centra obce, které je v současné době nereprezentativní a nemá jasně vymezené funkce. Návrh přistupuje s respektem k bohaté historii Hradištka a staví na ní základy uspořádání prostranství. Cílem návrhu je vytvořit centrum, které vyzdvihuje vlastní historii a zároveň splňuje nároky moderní doby, včetně reakce na změnu klimatu, především díky komplexní modrozelené infrastruktuře a obnově původního rybníka.	
Anotace (anglická):	The design focuses on the center of the city which is not representative and doesn't have clear functional arrangement of space. The design respects rich history of the city and builds on top of it. The goal is to create a center which embraces its own history and fulfills modern requirements, including response to the climate change, especially by the blue-green infrastructure and renewal of a historical basin.	

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne

3/1/2024

podpis autora-diplomanta

OBSAH

I. ANALYTICKÁ ČÁST

01_ŠIRŠÍ VZTAHY.....	15
02_CHARAKTER POVLTVÍ A POSÁZAVÍ.....	17
2.1. Území dvou řek.....	19
2.2 Zvlněná krajina.....	20
03_HISTORICKÝ VÝVOJ KRAJINY.....	21
3.1 Časová osa.....	23
3.2 Místní názvy.....	25
3.3 Historické mapování.....	26
3.3.1 Nejstarší mapování.....	26
3.3.2 Stablní katastr.....	27
3.3.3 Ortofoto z 50. let.....	28
3.4 Od počátků do 17. století.....	29
3.4.1 Sekanka, Ostrovský klášter a premonstrátí.....	29
3.4.2 Těžba zlata.....	30
3.4.3 Tradice plavby a vorařství.....	30
3.5 Pozůstatky baroka - 18. století.....	31
3.6 Počátky 20. století.....	33
3.6.1 Posázavský pacifik.....	33
3.6.2 Letovisko u soutoku.....	35
3.7 30.-40. léta.....	37
3.7.1 Vltavská kaskáda.....	37
3.7.2 Stavba mostu.....	39
3.7.3 Dřenice 1940.....	40
3.7.4 Vojenské cvičiště Waffen-SS.....	41
3.7.5 Koncentrační tábor Hradištka.....	43
04_PŘÍRODNÍ PODMÍNKY.....	45
4.1 Klíma.....	47
4.1.1 Charakteristika klímatu dle Quitta.....	47
4.1.2 Charakteristika podnebí.....	48
4.2 Geologie.....	49
4.3 Pedologie.....	50
4.4 Vodní režim.....	51
4.4.1 Vodstvo.....	51
4.4.2 Záplavová území.....	52
4.4.3 Řiční krajina.....	53
4.5 Vegetace.....	54
4.5.1 Potenciální přirozená vegetace.....	54
4.5.2 Zalesnění.....	55
4.5.3 Změna zalesnění během 180 let.....	56
05_STRUKTURA OSÍDLENÍ.....	57
5.1 Uspořádání území.....	59
5.1.1 Využití území.....	59
5.1.2 Intravilán.....	60
5.2 Zástavba.....	61
5.2.1 Centra rozvoje zástavby.....	61
5.2.2 Typy zástavby.....	63
5.2.3 Typologie chatařských oblastí.....	64
5.3 Doprava.....	65

06_OBYVATELSTVO.....	67
6.1 Dle výsledků dotazníku 2023.....	69
6.1.1 Důvod pobytu na hradištku.....	69
6.1.2 Zaměstnání a vzdělání.....	70
6.1.3 Motivace zůstat na Hradištku.....	71
6.1.4 Hodnocení Hradištka.....	72
6.2 Občanská vybavenost.....	73

II. NÁVRHOVÁ ČÁST

ÚVOD.....	78
07_VYMEZENÍ ŘÚ.....	80
7.1 Řešené území.....	81
08_KONCEPT.....	83
8.1. Problémy v území.....	87
8.1.1 Stávající situace.....	87
8.1.2 Žádaná situace.....	88
8.2 Aktivní hrany.....	89
8.3 Aktivní a klidové zóny.....	90
8.4 Občanská vybavenost.....	91
8.5 Směry a napojení.....	92
09_NÁVRH.....	94
9.1 Situace.....	95
9.2 Náves.....	97
9.2.1 Autobusová zastávka.....	99
9.2.2 Kontejnery, zásilkové boxy a rozvaděč.....	100
9.3 Zámecká zahrada.....	101
9.3.1 Sady.....	101
9.3.2 Hřiště.....	102
9.3.3 Rastr výsadby.....	105
9.3.4 Útočiště živočichů.....	106
9.4 Retenční plochy.....	107
9.4.1 Oblast u cukrárny.....	107
9.4.2 Oblast nad návsí.....	111
9.5 Mola Pivovarského rybníku.....	115
9.6 Zpevněné povrchy.....	119
9.7 Mobiliiář.....	121
9.7.1 Umístění.....	121
9.7.2 Navrhované prvky.....	122
9.8 Kulturní akce.....	123
9.8.1 Možné umístění akcí v centru.....	123
9.8.2 Pouť.....	124
9.8.3 Trhy.....	125

10_PŘÍSTUP K HISTORII.....	128
10.1 Stopy historie v návrhu.....	129
10.2 Argumentace úpravy památkové zdi.....	131
10.2.1 Odlišení starého a nového.....	131
10.2.2 Přidaná hodnota prostranství.....	132
11_VODA.....	134
11.1 Základní systém.....	135
11.2 Funkce retenčních ploch.....	135
11.2.1 Situace u nového rybníka.....	137
11.2.2 Situace nad návsí.....	138
11.2.3 Fungování průlehů.....	139
11.2.4 reference podobných systémů.....	141
12_VEGETACE.....	144
12.1 Osazovací plán.....	145
12.2 Obnova sadu.....	147
12.2.1 Severní oblast.....	148
12.2.2 Jižní oblast - hřiště.....	148
12.3 Obnova stromořadí.....	149
12.3.1 Stromy.....	149
12.3.2 Možné podrostové trvalky.....	147
12.4 Vegetace retenčních ploch.....	149
12.4.1 Dřeviny.....	149
12.4.2 Bylinné patro.....	152
12.5 Vegetace rybníků.....	153
12.5.1 Vliv vegetace na kvalitu vody.....	153
12.5.2 Dřeviny.....	154
12.5.3 Pobřežní a vodní rostliny.....	154
13_DOPRAVA.....	156
13.1 Základní princip centra.....	157
13.2 Parkovací stání.....	158
13.3 Napojení na stávající infrastrukturu.....	159
13.3.1 Turistické značení.....	159
13.3.2 Hromadná doprava.....	160
ZÁVĚRA PODĚKOVÁNÍ.....	162
ZDROJE.....	164

ÚVOD

Práce se zabývá revitalizací centra obce Hradištka, které se nachází ve Středočeském kraji jižně od Prahy, nad soutokem Vltavy a Sázavy.

Obec si nese mnoho historie, počínaje sídlem Sekanka na severním cípu území, která byla vypálena ve 13. století. V centru Hradištka se dodnes promítá renesance a baroko, protože se zde zachovala původně renesanční tvrz, dnes barokní zámeček s přidruženými zemědělskými budovami a zámeckou zdí, která lemuje někdejší sady. Ještě na začátku milénia zde stály také zbytky obvodových zdí barokního ovčína. Tato oblast byla dotčena také během druhé světové války, kdy centrum narušila nová dlážděná silnice směrem k Píkovcím, kterou vystavěli vězni z blízkého pracovního tábora.

Dnes se městy Hradištka rozvíjí především z hlediska zatím chybějící občanské vybavenosti. Jeho centrum v dnešním stavu není reprezentativní, nabízí však mnoho příležitostí. Na loukách mezi částí Hradištka a Rajchar-dov se v současné době zabývají JHR architects plánováním další residenční oblasti a nového retail centra. Z ájem o bydlení na Hradištku, jakožto v obci v dobré dojezdové vzdálenosti do Prahy, roste.

Toto území jsem si vybrala, protože jsem vyrůstala ve vedlejší obci a místní krajinu dobře znám. Fascinovala mě místní historie a široká příležitost obnovy centra. Ve výběru mě podpořil i očividný zájem vedení obce o spolupráci se studenty Fakulty architektury.

CÍL

Cílem diplomové práce je navrhnout funkční a reprezentativní centrum obce, které nebude zastírat svou historii a zároveň bude dobře sloužit potřebám moderního člověka. Součástí návrhu je také reakce na změnu klimatu, která souvisí s obnovou historického rybníka u zámku. Práce si také vytyčuje za cíl sjednocení a zcelení centra, které bude přívětivé pěším.

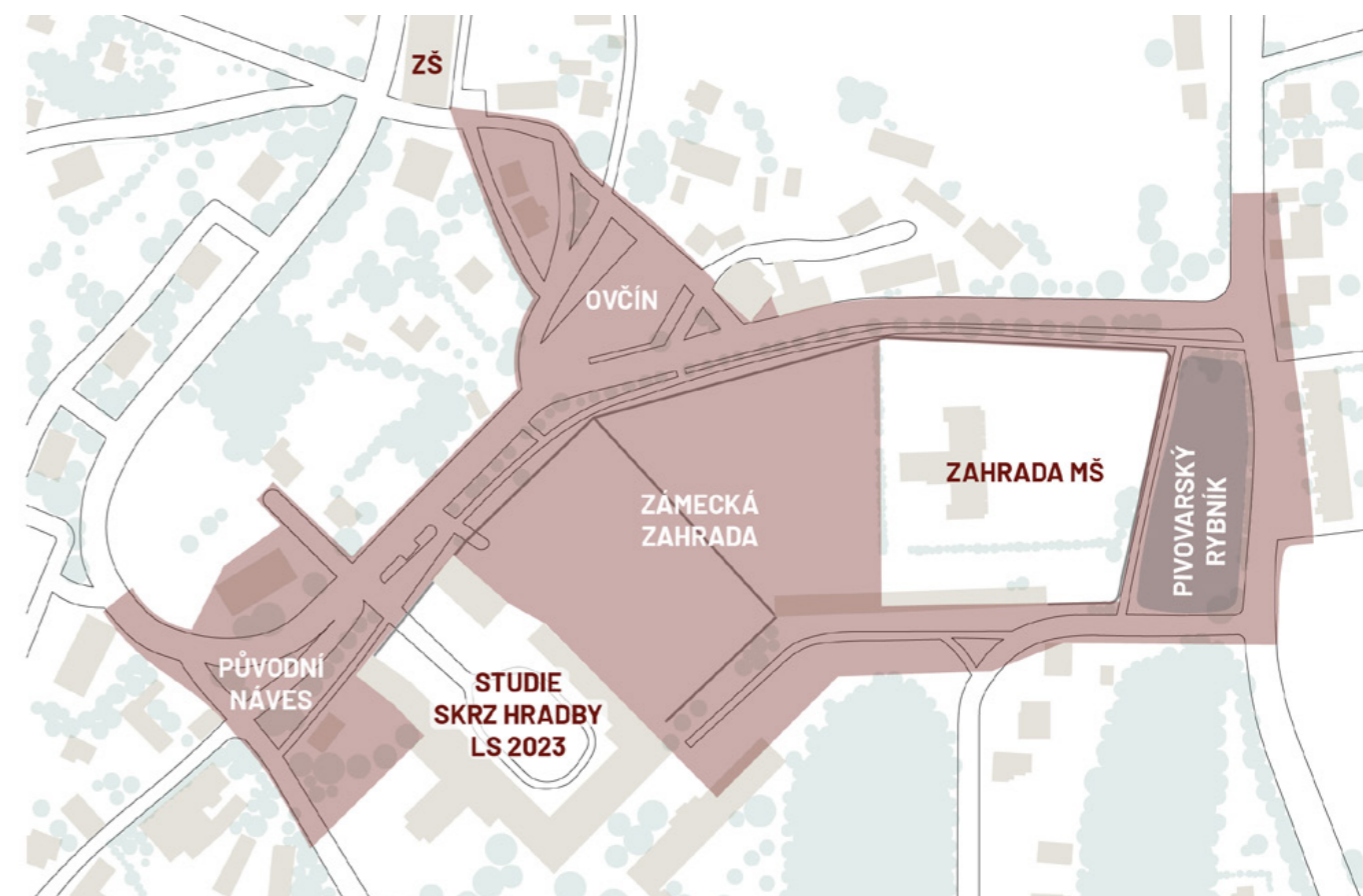
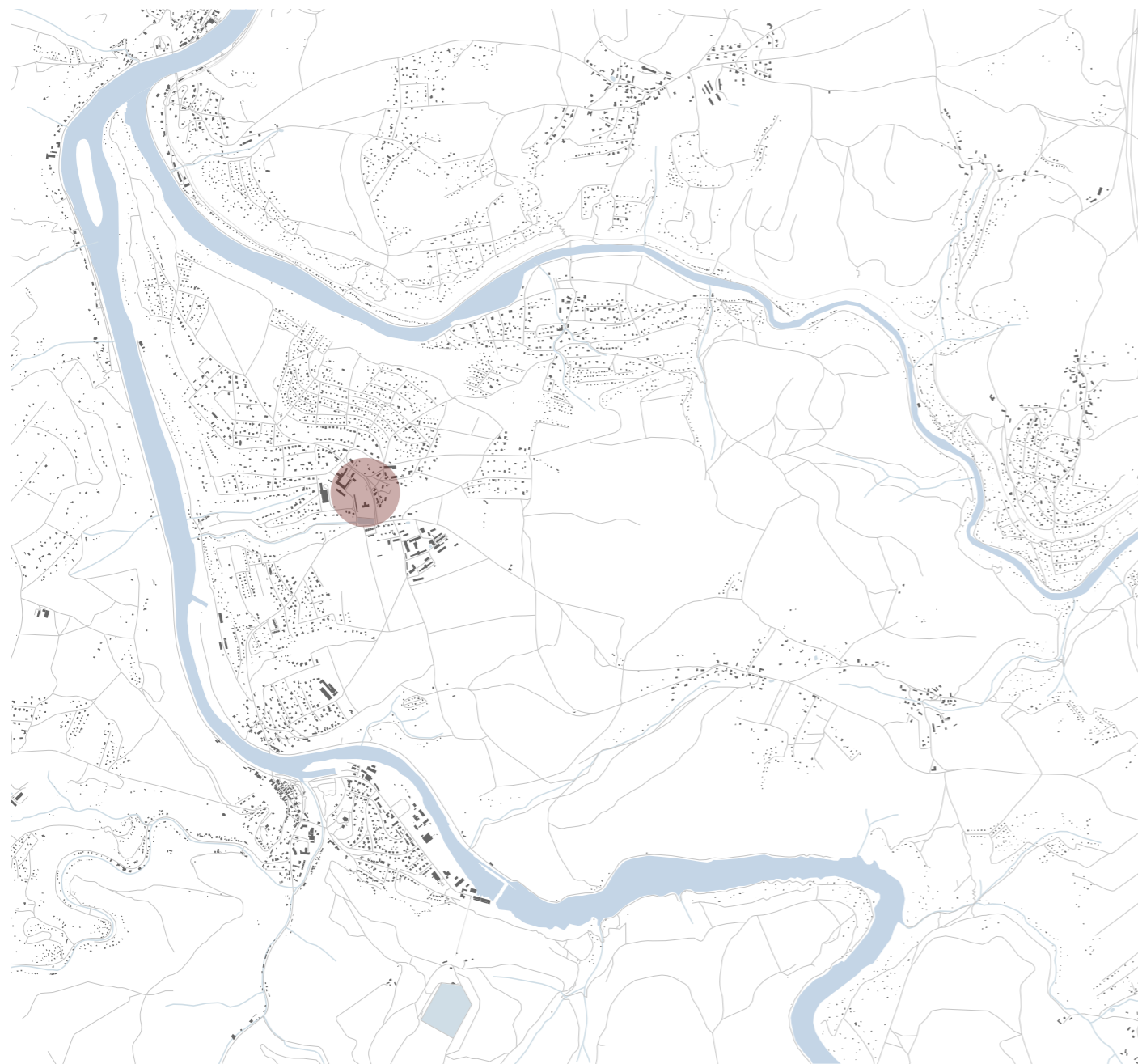
METODIKA

Analytická část se z největší části věnuje historii, jejíž znalost je pro tento návrh stěžejní. Dále je velice důležité pochopení místních obyvatel a jejich potřeb, což úzce souvisí se stávající, potažmo chybějící občanskou vybaveností. Návrh postupuje od prvotního označení problémů v centru (dopravní situace, zhodnocení stavu jednotlivých oblastí) přes analyzování vztahů, které je třeba podpořit, až k výslednému propojení oblastí a stanovení jejich funkcí. Při tvorbě koncepce je brán zřetel na původní podobu centra obce a na jeho významné zachované části.



07_VYMEZENÍ ŘÚ

7.1 ŘEŠENÉ ÚZEMÍ



VYMEZENÍ HRANICE

Práce se zabývá historickým centrem obce, tedy oblastí zámečku a zámecké zahrady, ovčína a původní návsi. K těmto „základním“ plochám je následně přidáno prostranství, které je spojuje mezi sebou, se stávající infrastrukturou a s významnými objekty občanské vybavenosti.

Řešené území se táhne jižně až k Pivovarskému rybníku, kolem kterého vede místně významná silnice II. třídy II/106. Tuto komunikaci využije každý, kdo projíždí skrz Hradištko. Oblast kolem ní je tedy ovlivněna provozem (zejména) osobních automobilů. Přesto by měla nastinit atmosféru centra a zvát do něj.

V navrhovaném území je zahrnuta i část ulice Tiskárenská a ulice Ve Dvoře, která lemují zámeckou zahradu ze západu. Přestože především část Ve Dvoře je v dnešním stavu velmi málo využívaná a jedná se o štěrko-hliněnou komunikaci, práce počítá s vysokým potenciálem této ulice v případě rozvoje občanské vybavenosti v budovách u zámku, rekonstrukce domu Ve Dvoře, č. p. 3 s rezidenčním využitím a případným rozvojem zástavby na parcele 351/75.

Z řešeného území diplomní práce je vyjmut dvůr u zámku, který byl řešen v rámci studie Skrz hradby v LS 2023 v ateliéru Sitta-Chmelová ve spolupráci s návrhem občanské vybavenosti a urbanistické studie obce od studentů ateliéru Stempel-Beneš. Dále pro tuto oblast vznikl i navazující realizační projekt v ZS 2023, rovněž v ateliéru Sitta-Chmelová.

Z řešeného území byla vyjmuta také zahrada mateřské školy. Jedná se o polosoukromý/poloveřejný prostor, jehož návaznost na veřejné prostranství by byla jistě vítána, nicméně se jedná o zcela jiné pojetí prostoru. Práce se zabývá veřejným prostranstvím v centru, jeho sjednocením, vyzdvižením historicko-kulturních hodnot a přizpůsobením změnám klimatu. Návrh zahrady mateřské školy se začíná tomuto zadání vymykat a vyžadovat větší detail, než je pro měřítko této práce vhodný. Oblast zahrady MŠ by byla vhodným zadáním pro další studii menšího měřítko v souvislosti s návrhem, který prezentuje tato diplomová práce.

VÝBĚR ŘEŠENÉ OBLASTI

Po zvážení analytické části jsem došla k závěru, že centrum Hradištko má bohatou historii, veliký potenciál a prostor pro změnu. Území volá po doplnění občanské vybavenosti, obnově a sjednocení. K centru je třeba přistupovat s respektem k historii, zároveň chce návrh vyhovět dnešním požadavkům na potřeby občanů a na přizpůsobení změně klimatu. Vybrané území se může stát reprezentativní částí Hradištko, která ukáže, že je možné spojit staré a nové a že klimaticky přívětivý design sluší i menším obcím.



08_KONCEPT

CO



funkční veřejné prostranství

JAK

hierarchizace prostoru
jasné funkční rozdělení



prostor pro sociální život

veřejné prostranství, kde chci a mohu trávit čas
prostor pro volnočasové aktivity a kulturní akce



bezpečný sdílený prostor

zklidnění a zjednodušení dopravní situace
bezbariérová prostupnost
materiálové rozlišení prostoru

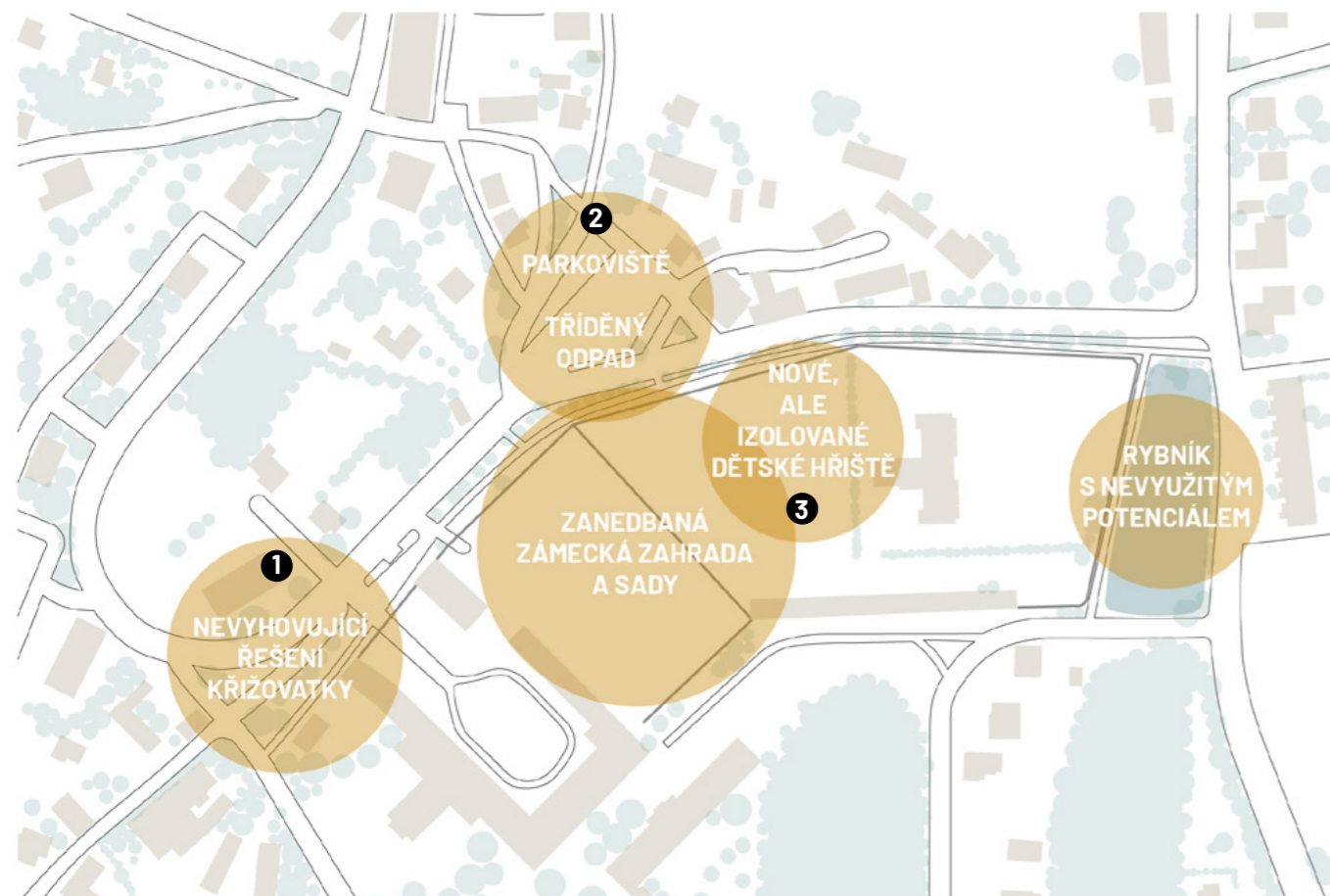


zachování kulturního dědictví

ohled na kulturní hodnoty z historie obce
„viditelná“ historie v rámci veřejného prostranství
zvýraznění stop historie

8.1 PROBLÉMY V ÚZEMÍ

8.1.1 Stávající situace



PROBLÉMY V ÚZEMÍ

1 Na severu území se nachází nepřehledná a matoucí křižovatka, která vznikla kombinací původních cest a oblouku dlážděné silnice z 2. světové války. Jedná se o oblast původní návsi se zvoničkou. V dnešní situaci je toto území složité nejen z dopravního, ale i z terénního hlediska - silnice jsou v různých výškách a vznikají mezi nimi travnaté plochy s různou morfologií.

2 V oblasti původního ovčína se dnes nachází nespecifikovaná asfaltovo-šterková plocha, která je často využívána jako parkoviště, přestože tak není oficiálně označena. Také se na ní nachází větší množství kontejnerů na tříděný odpad. Podobně jako severní křižovatka je tato plocha výsledkem prolnutí mnoha menších komunikací. Ty jsou většinou přístupné pouze rezidentům, a tak zde není žádný větší provoz.

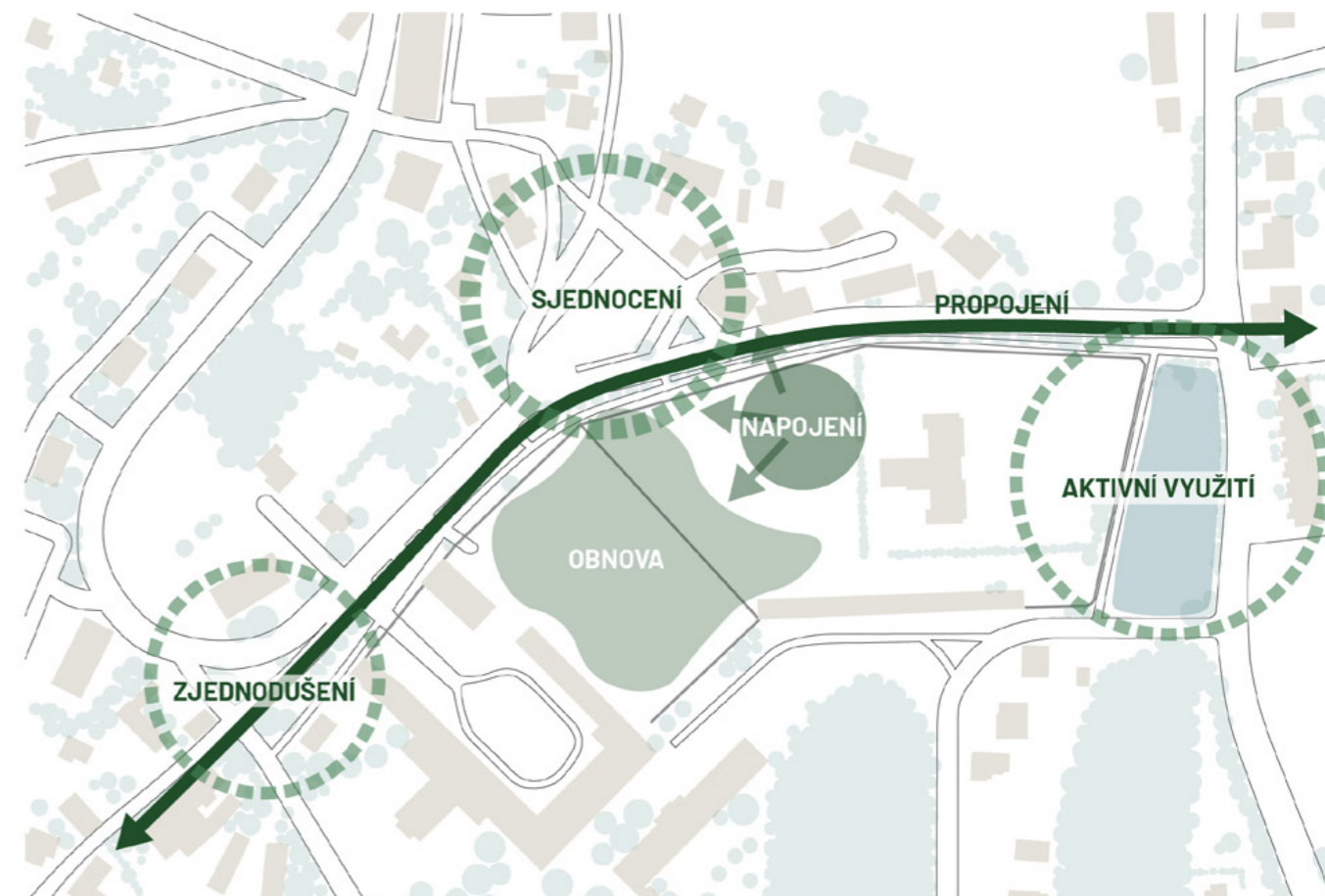
3 V roce 2022 vzniklo na jihovýchodě zámecké zahrady nové dětské hřiště. Přestože je hezké a ve výborném stavu, jeho velkou slabinou je naprostá izolovanost od okolního veřejného prostranství. Hřiště neláká kolemjdoucí, protože je schované za památkově chráněnou zámeckou zdí a zbytek zahrady je ve špatném stavu.



1 Pohled na křižovatku

0 20 40[m]

8.1.2 Žádaná situace



ZÁKLADNÍ PRINCIP ÚPRAVY ÚZEMÍ

Severní křižovatka vyžaduje zjednodušení a zpřehlednění. Práce by měla brát při argumentaci návrhu v potaz historickou hodnotu této oblasti, neboť se jedná o původní návěs, kde bývala místní zvonička. Ta byla za 2. světové války narušena dlážděnou vozovkou vystavěnou vězni pracovního tábora Hradištko (viz kapitola 03_Historický vývoj krajiny).

Oblasti původního ovčína prospěje sjednocení povrchu a funkční vymezení, neboť se jedná o jednu z nejrozsáhlejších zpevněných ploch s poměrně přívětivým terénem v oblasti centra. Například během tradiční hradištské pouťi je zde každý rok umístováno několik největších atrakcí.

Nové dětské hřiště se potřebuje napojit na okolní prostředí tak, aby o něm procházející věděli nebo jeho přidružený prostor sám zval k jeho objevení. S tím souvisí také obnova zámecké zahrady a sadů, kde je hřiště umístěno. Jednou z největších překážek tohoto cíle je památkově chráněná zámecká zeď, která hřiště izoluje od hlavní ulice. Mají-li se prostory hřiště, sadů, hlavní ulice a návsi prolnout, je třeba se zdí adekvátně pracovat.

Další přidanou hodnotou veřejného prostranství na Hradištku se může stát Pivovarský rybník na jihu území. Hradištko je jedno z mála okolních obcí se zachovaným větším rybníkem. Aktuálně kolem něj vede poměrně frekventovaná asfaltová komunikace, je olemován zábradlím a přístup k jeho hranám není příliš přívětivý.

0 20 40[m]

8.2 AKTIVNÍ HRANY



1 CUKRÁRNA

Návrh zachovává umístění cukrárny, neboť se zdá příhodně na očích pro projíždějící a turisty. Cukrárna je jednou z významných aktivních hran území a její okolí se nabízí pro vytvoření přívětivé atmosféry a předzahrádky.

2 POTRAVINY

Dva menší obchody s potravinami a domácími potřebami se nachází přímo vedle obou restaurací. Na jihozápadě území je v hlavní situaci vyznačena oblast plánovaného retail centra, které bude těmto obchodům v budoucnosti konkurovat. Z toho důvodu návrh oběma obchodům dopřává snadnou a přehlednou pěší dostupnost a blízké parkovací stání, viz kapitola 13_Doprava.

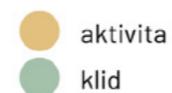
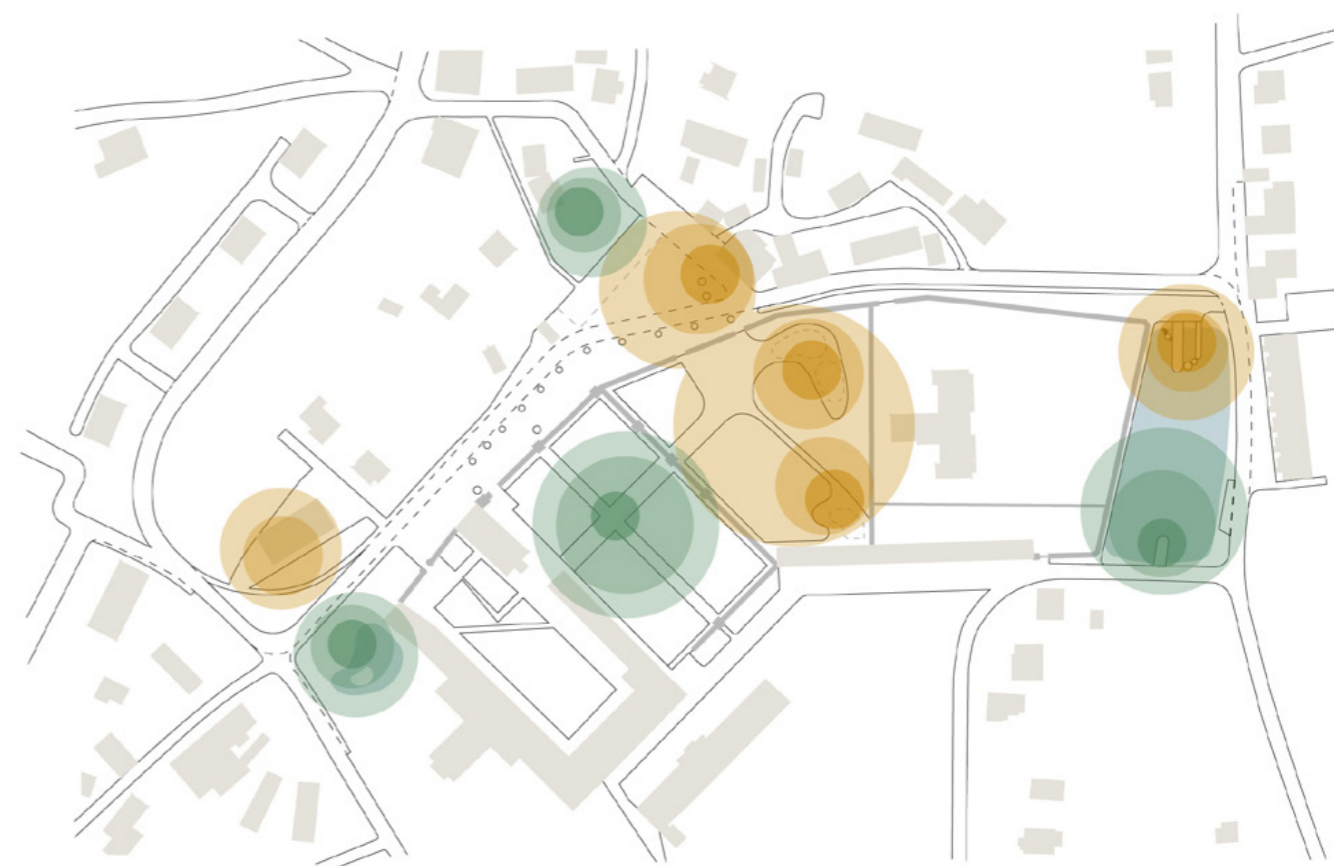
3 RESTAURACE JAPEKA

Restaurace, která je v současné době i školní jídelnou, interaguje s prostorem nově vzniklé návsi.

4 RESTAURACE U VOLEŠÁKŮ

Restaurace na hlavním tahu skrz Hradištko přidává hodnotu oblasti kolem Pivovarského rybníka, kde podporuje potenciál rekreačních aktivit.

8.3 AKTIVNÍ A KLIDOVÉ ZÓNY



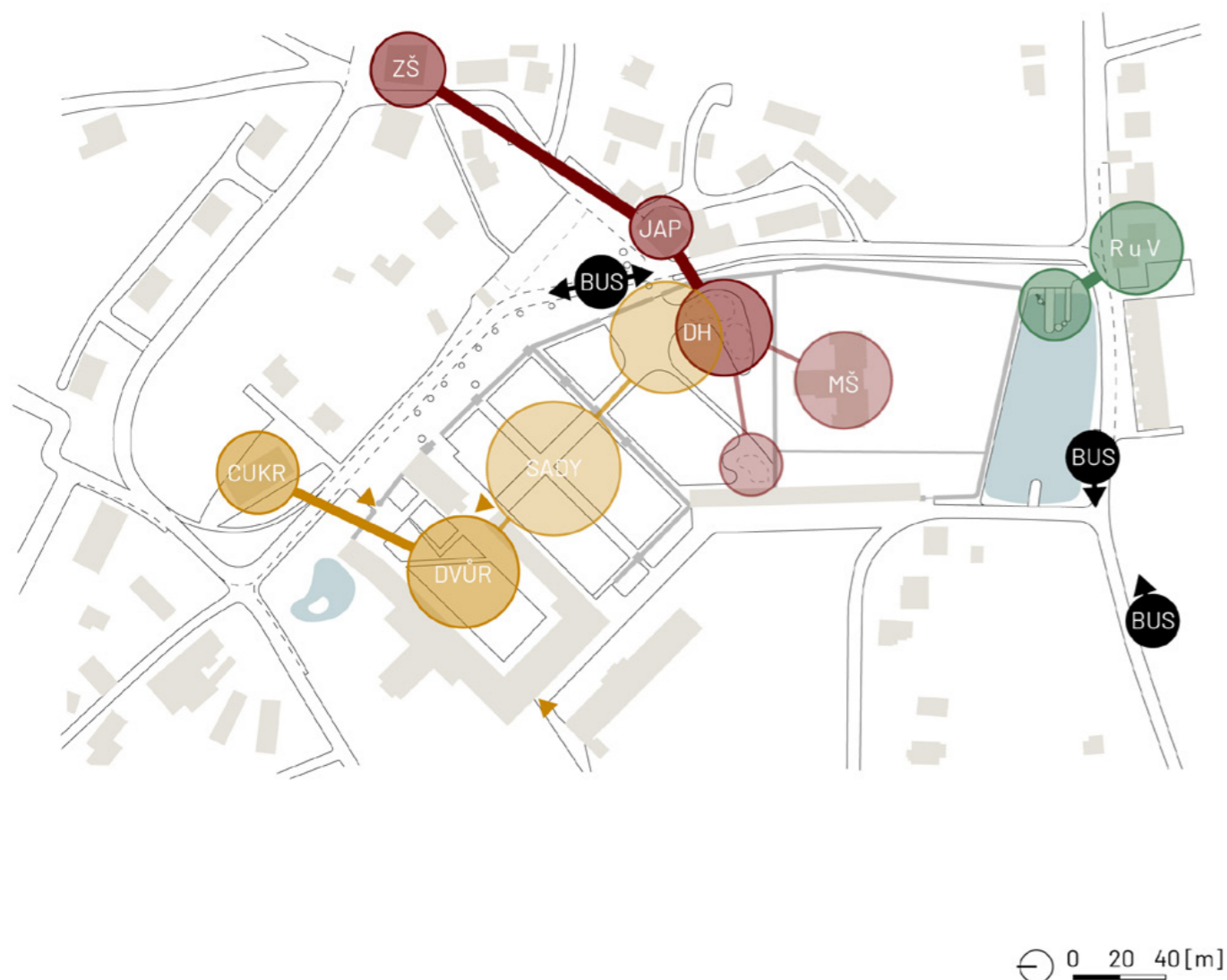
AKTIVNÍ ZÓNY

Oranžově vyznačené aktivní zóny korespondují s aktivními hranami území a vybaveností. Konkrétně se jedná o cukrárnu, náves s restaurací Japeka, jižní část zámecké zahrady, kde se nachází stávající dětské hřiště a plánovaná outdoorová posilovna, a konečně mola na východní straně Pivovarského rybníka.

KLIDOVÉ ZÓNY

Zeleně vyznačené klidové zóny jsou oblasti menšího běžného denního ruchu, kde se dá předpokládat tišší prostředí vhodnější pro relaxaci, pikniky či rybaření.

8.4 OBČANSKÁ VYBAVENOST



8.5 SMĚRY A NAPOJENÍ



VZTAHY VYBAVENOSTÍ

Rozmístění občanské vybavenosti určuje pěší trasy. V rámci funkčnosti centra je třeba identifikovat vztah různých typů vybavenosti a podpořit jejich propojení.

ŠKOLA - JAPEKA - HŘIŠTĚ - ŠKOLKA

Významnou osou je spojení vybaveností pro děti a mládež (restaurace Japeka je dnes zároveň školní jídelnou). Pro tuto oblast je žádoucí navrhnout bezpečnou pěší trasu a snadný přístup k veřejné hromadné dopravě, neboť právě tuto vybavenost bude denně využívat největší množství osob.

CUKRÁRNA - DVŮR - SAD - HŘIŠTĚ

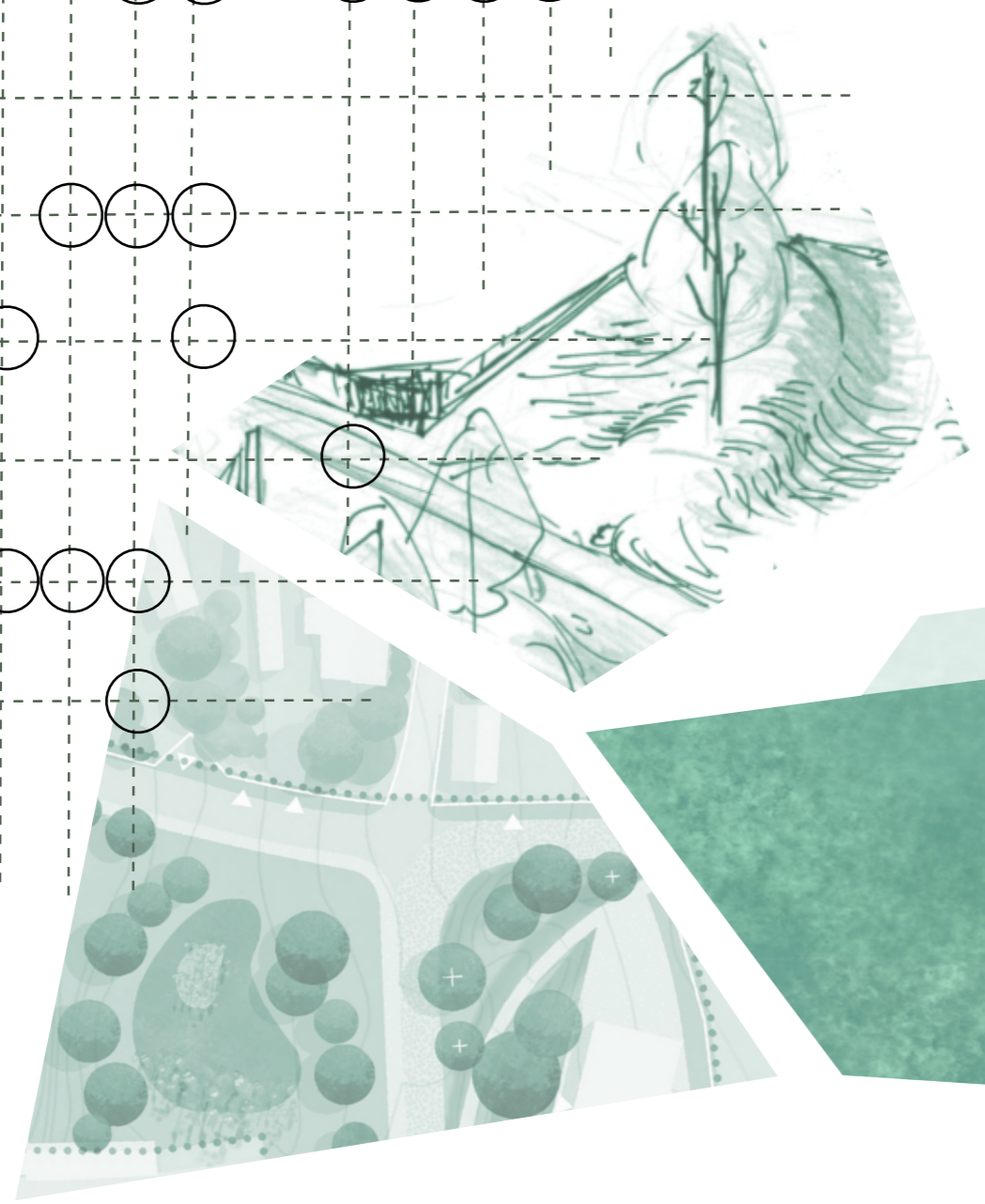
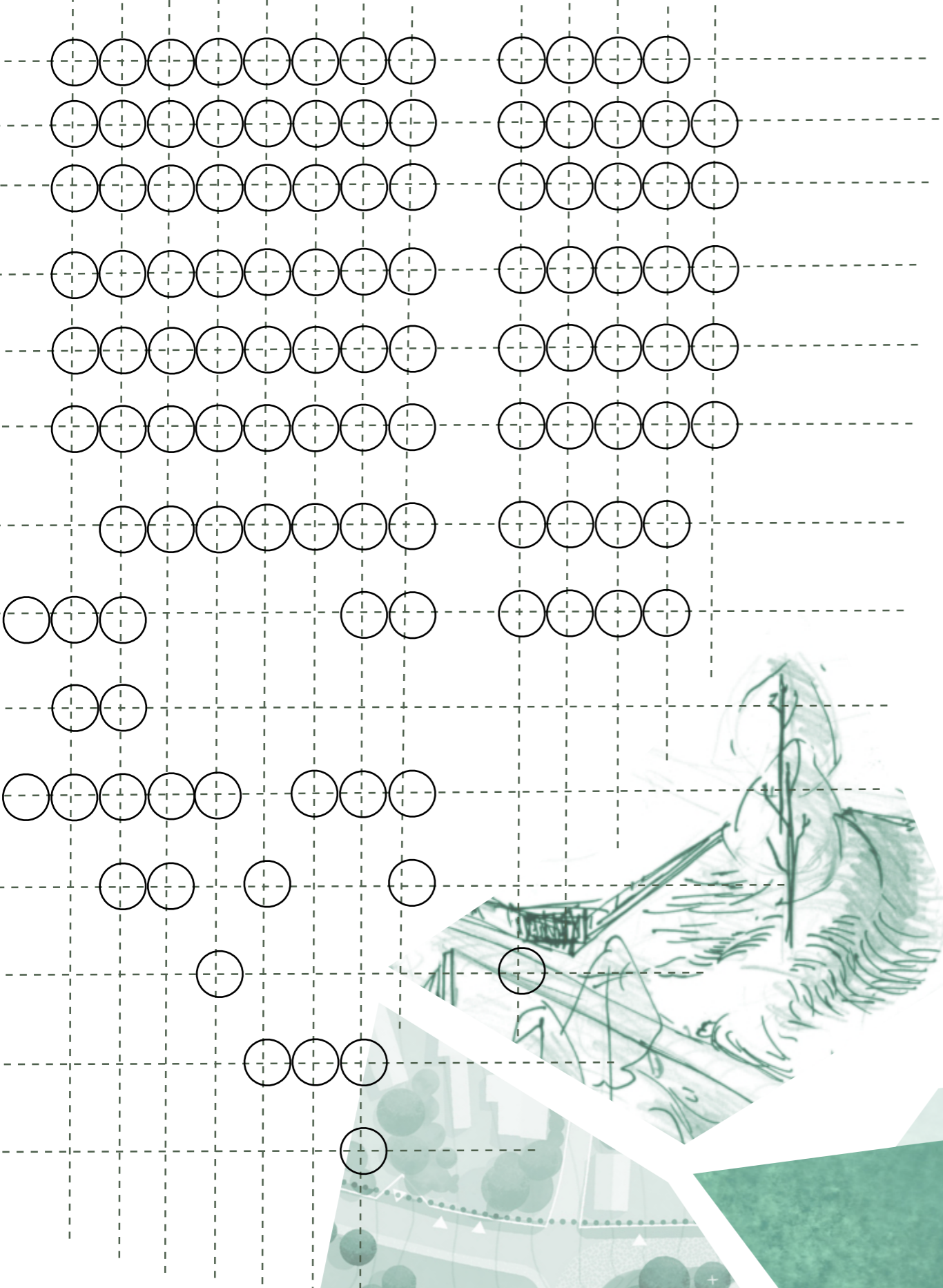
U-budovy u zámku jsou již v rámci studie Skrz hradby navrhovány jako prostory občanské vybavenosti. Jsou dostupné ze tří stran - hlavní bránou z ulice Pikovická, ze zámeckých sadů a zadním průchodem směrem od stávající tiskárny. Z toho důvodu může prostor dvora komunikovat hned několika směry a kromě přístupu z hlavní ulice významně podporuje trasu skrz zahradu.

MOTOROVÁ VOZIDLA

Nejvýznamnější trasy vozidel vedou v území po dvou páteřních komunikacích, Benešovské a Pikovické ulici. Benešovská je silnějším tahem projíždějících, zatímco Pikovická se žene centrem a využívají ji především místní.

PĚŠÍ

Významné pěší tahy kopírují zmíněné trasy vozidel. Zároveň se objevuje několik příčných směrů, které jsou určeny zmíněnými vztahy související občanské vybavenosti.



09_NÁVRH

9.1 SITUACE



9.2 NÁVES



VÝBĚR PROSTORU

Ve středu území, kolem místa, kde ještě na začátku milénia stávaly zbytky barokního ovčína, je navržena nová náves. Tato oblast se jeví jako ideální, protože není nijak terénně složitá a není potřeba skrz ni projíždět.

Nová náves je umístěna na pěší ose ZŠ - Japeka - hřiště (viz kapitola 8.4 Občanská vybavenost a 8.5 Směry a napojení). Její zpevněná část končí s hranou půdorysu ovčína, který se promítá ve vzoru dlažby. Nad ovčínem, kde dnes protínají svah asfaltové komunikace, je navrhováno jedno z terénně zajímavých retenčních území (viz kapitola 9.4. Retenční plochy)

USPOŘÁDÁNÍ A CHARAKTER

Prostranství protíná komunikace pro motorová vozidla. Vozovka je vedena takovým způsobem, aby vznikl dostatečný prostor i před zámeckou zdí u hřiště. To napomáhá jemnějšímu napojení na prostor za zdí, která se díky úpravám nestává pouze hranicí prostoru, ale její aktivní součástí (viz kapitola 9.2.1 Autobusová zastávka a 10.2 Argumentace úpravy památkové zdi). Před zdí tak vzniká další plocha, která materiálem jasně navazuje na volnější část návsi a stromořadím na sady za zdí. Má přechodný, intimnější charakter a zároveň je zde stále možné umístit stánky na trhy nebo menší pouťové atrakce během kulturních akcí. Za zatáčkou dále na sever již vozovka vede rovnoběžně se zámeckou zdí, což podporuje pravidelnost návrhu celé v oblasti kolem zámku (viz kapitola 9.3 Zámecká zahrada).

PARKOVIŠTĚ

Na jihovýchodní hraně návsi je navrženo několik parkovacích stání, která jsou určena pro potřeby restaurace, potravin a především pro pohodlnější cestu na základní a mateřskou školu. Během hodin, kdy rodiče vozí děti do školy, tedy zhruba od 7:00-8:00, jsou tato parkovací místa vyhrazena ve své podstatě jako K+R parkoviště. Parkoviště „Kiss and Ride“ většinou slouží k přestupu pasažérů osobních automobilů na hromadnou dopravu, v tomto případě je určeno na dobu pro předání dětí škole či školce. Dopravní řešení a jednotlivá parkovací stání jsou podrobněji rozebrána v kapitole 13.2 Parkovací stání.

DLÁŽDĚNÍ

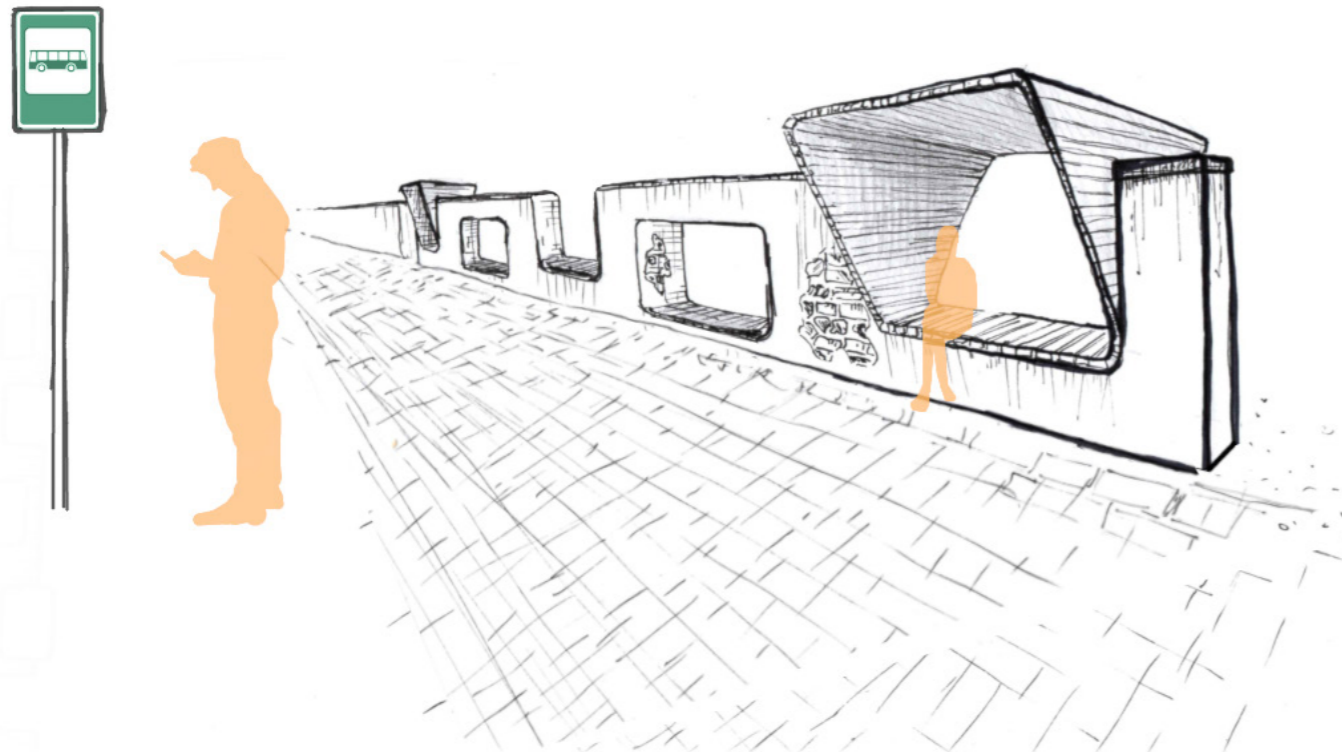
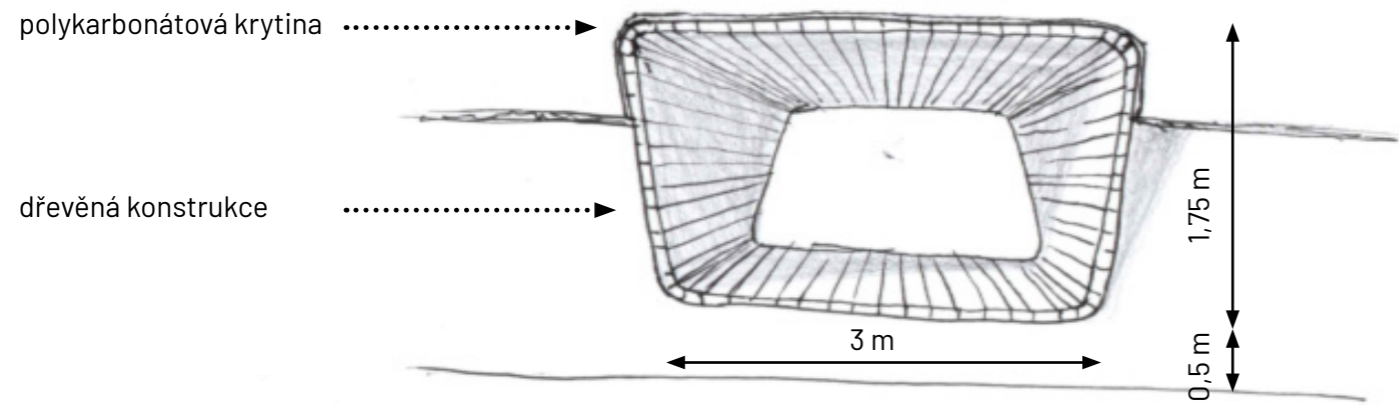
Přestože je náves zónou sdílené dopravy vozidel a chodců, je vhodné z bezpečnostních důvodů odlišit vozovku. Vizualního rozlišení je dosaženo různým formátem a vzorem dlažďení. To napomáhá chodci zbystrit při přecházení, přestože je jinak vozovka v téměř ve stejné rovině, jako okolní pěší plochy.

Na východě návsi je speciálním zvlněným vzorem zobrazen půdorys barokního ovčína. Podrobný výběr materiálů a vzorů dlažeb je popsán v kapitole 9.6 Zpevněné povrchy.

BUDOVA NA KONTEJNERY, ROZVADĚČ A ZÁSILKOVÉ BOXY

V rámci návsi je na severním cípu navržena také drobná budova, která schovává kontejnery na tříděný odpad. Umožňuje tak ponechat stávající kontejnery v podstatě na svém místě, aniž by vizuálně degradovaly své okolí. Součástí navržené budovy je i místnost s rozvaděčem, přístupná jen pověřeným osobám, ze které je možné vést elektřinu při trzích, pouti atd. Dále disponuje zásilkovými boxy na fasádě, což má předcházet bezmyšlenkovitému umístění takovýchto boxů do veřejného prostoru a vytváření vizuálního smogu. Detailní popis budovy najdete v kapitole 9.2.2 Kontejnery, zásilkové boxy a rozvaděč.

9.2.1 Autobusová zastávka



UMÍSTĚNÍ

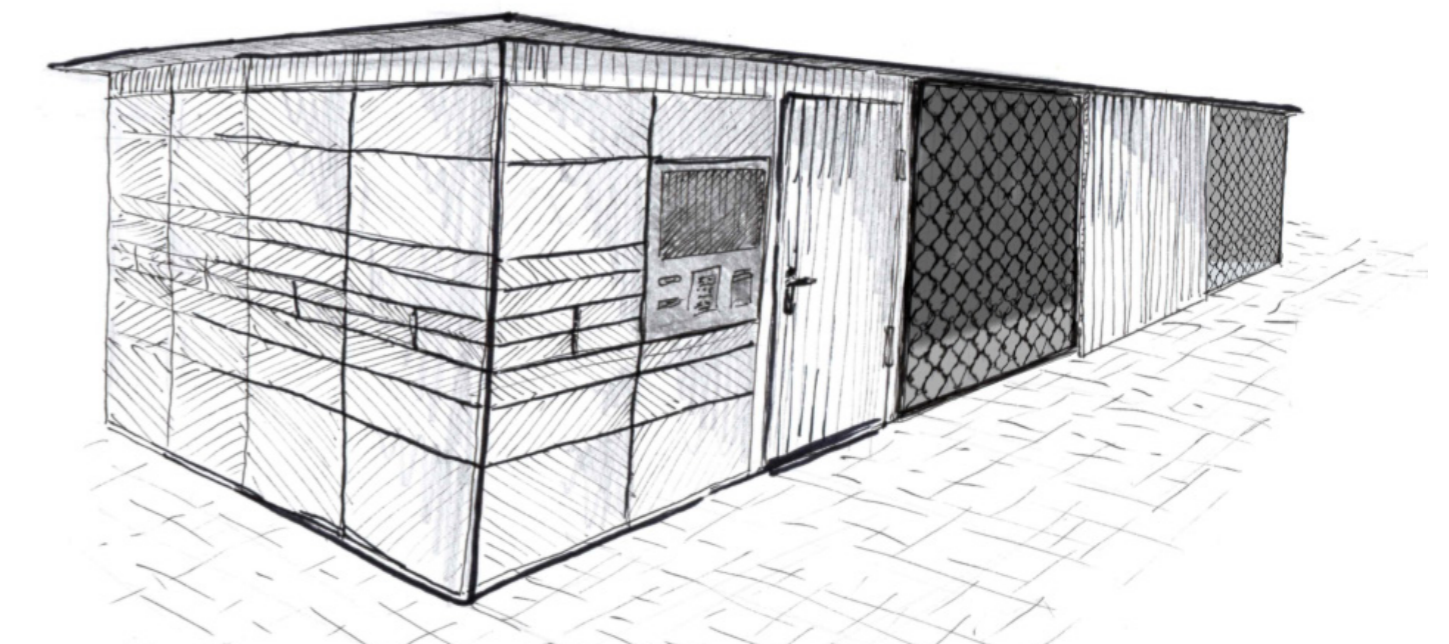
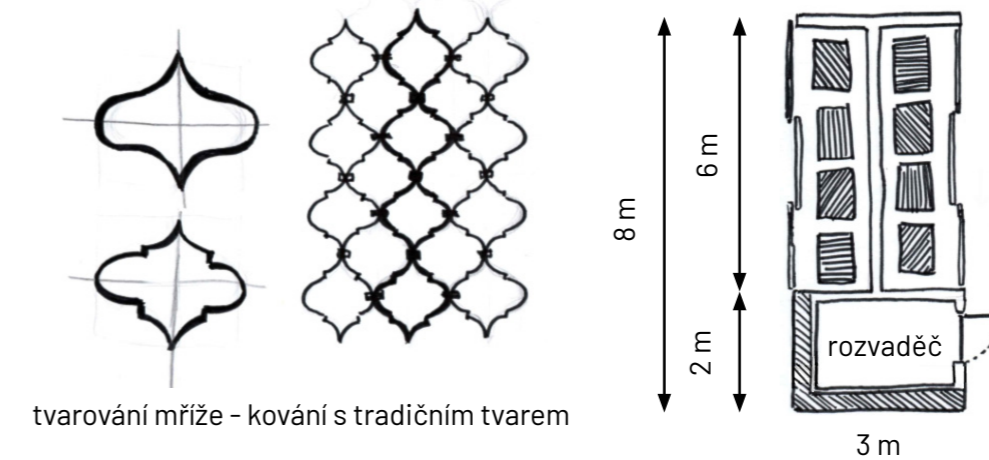
Autobusová zastávka je navrhována jakou součástí zámecké zdi, která odděluje náves a zámeckou zahradu.



DESIGN

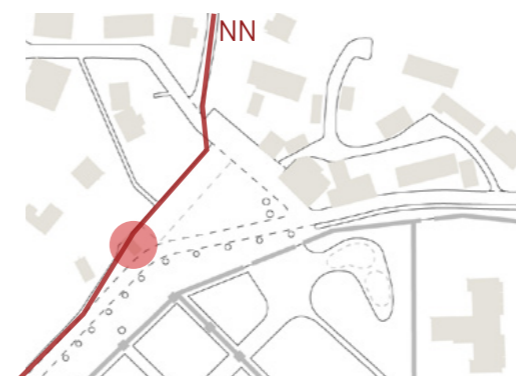
Do dvou vytvořených otvorů je umístěna prostorově nenáročná konstrukce jednoduchého, moderního tvaru. Dřevěná stříška je jasně odlišeným prvkem od původní historické zdi. Skica designu zobrazuje představu o tvarosloví zastávky a jejím vzájemném působení se zámeckou zdi. Pro zvýšení kvality návrhu zdi se zastávkou by byla vítána spolupráce architekta. Samotnému tématu otvorů ve zdi a argumentaci pozměnění historické zdi se věnuje kapitola 10.3 Argumentace úpravy památkové zdi.

9.2.2 Kontejnery, zásilkové boxy a rozvaděč



UMÍSTĚNÍ

Menší budova na návsi je umístěna na severním cípu tak, aby nezakrývala dláždění ovčína a nebránila vjezdu do přilehlých zahrad. Budova umožňuje zachovat centrální umístění kontejnerů na tříděný odpad bez negativního dopadu na reprezentativnost prostředí. Jedna z kratších stěn lícuje s hranou dláždění a retenční plochy. Zde mohou být vysazeny popínavé rostliny, které časem pokryjí zadní stěnu a střechu budovy.



DESIGN

Jednoduchá dřevěná budova je rozdělena na tři místnosti:

Dvě jsou určené na kontejnery a měří cca 6x1,5 m. Zvenku jsou přístupné třemi dveřmi posuvnými po celé šířce pro snadný přístup do celého vnitřního prostoru. Místnosti jsou od sebe odděleny z důvodu snazšího uspořádání kontejnerů, aby nedocházelo k přílišnému míchání dvou řad, otáčení kontejnerů zády atp.

Třetí místnost o rozměru cca 2,5x1,5 slouží pro umístění rozvaděče a je přístupná jen pověřeným osobám. Z této místnosti je také přístupná elektřina pro potřeby kulturních akcí, trhů, poutí atd.

Místnost s rozvaděčem je zvenku lemována cca 0,5 m širokým pásem, který slouží pro umístění zásilkových boxů. Ty jsou diagonálně obloženy dřevem tak, aby vytvářely vzor rybí kosti a jednotlivé schránky byly jasně odlišené.

VEDENÍ ELEKTŘINY

V současné době vede skrz centrum obce nadzemní vedení nízkého napětí kolem Pivovarského rybníku a z nové návsi k cukrárně. V rámci revitalizace bude toto vedení schováno pod chodníky a zelené plochy. Budova s rozvaděčem je umístěna na trase vedení.

9.3 ZÁMECKÁ ZAHRADA

LOKALITA

Památkově chráněná zahrada je obehnána zámeckou zdí. Kromě toho je rozdělena na dvě části. Severní část přiléhá blíže k zámku a na jejích zdech je zachováno sedm barokních výklenkových kaplí, přičemž některé z nich jsou zároveň původními portály. Výsadba v zahradě je podrobně vypsána v kapitole 12.2 Obnova sadu.

9.3.1 Sady

VEDENÍ CEST

Sady jsou založené na dvou hlavních osách, které společně tvoří základní kříž. Tyto osy zároveň respektují rozmístění kapliček a portálů.

Příčná osa, vedoucí od dvora zámku k portálu na jižní zdi, je nejširší a měří 8 m. Podélná osa, vedoucí od západního portálu ke kapli se slunečními hodinami, je široká 5 m. Celé sady jsou potom olemovány užší, 2,5 m širokou cestou, která zpřístupňuje všechny zbylé kaple. Cesty jsou vedené v jasném pravidelném uspořádání a odkazují se na barokní principy a původní vzhled sadů.

Po severní hraně sadů je cesta pojízdná a dlážděná, neboť částečně slouží jako parkoviště obecního úřadu a částečně jako přístup pro zásobování občanské vybavenosti ve dvoře.

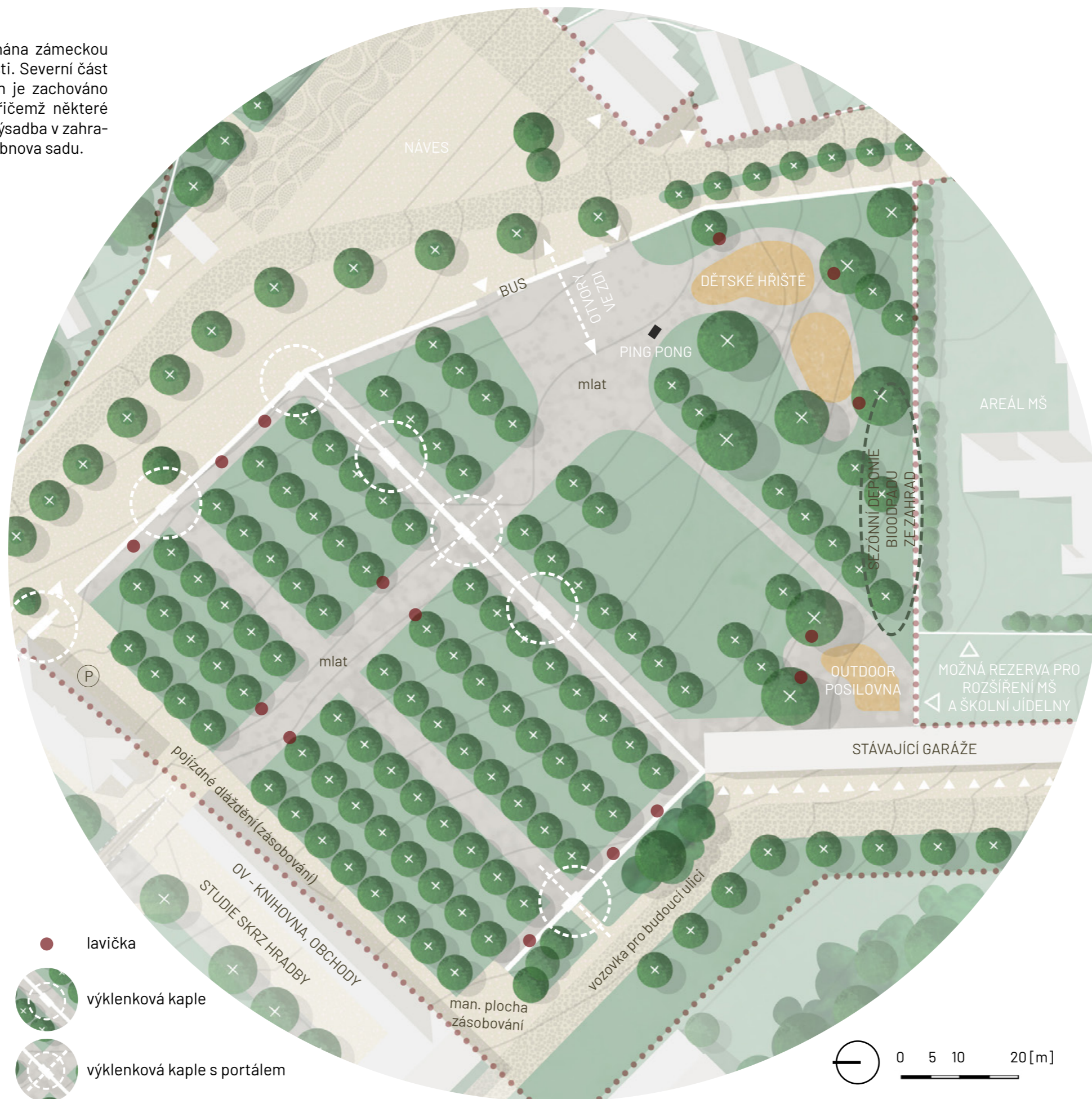
MOBILIÁŘ

V sadech je navrženo několik laviček. Jsou rozmístěny tak, aby návštěvníkům poskytovaly krytá záda a zajímavé výhledy.

Po obvodu jsou lavičky zády u zdi a čelem k mezerám mezi řadami stromů, díky čemuž může sedící dohlédnout až na druhou stranu sadů a zároveň si plně uvědomuje pravidelnost výsadby, která je v tomto místě významným návrhovým prvkem.

Na příčné ose jsou umístěny 4 lavičky pod stromy z prostředních řad. Tak mají sedící krytá záda, příjemné stinné prostředí a zároveň přehled o okolí osy, aniž by narušovaly výhled z laviček po obvodu.

Detailněji jsou lavičky rozebrány v kapitole 9.7 Mobiliiář.



9.3.2 Hřiště

NÁVAZNOST TVARŮ JIŽNÍ ČÁSTI

Jižní část zahrady postupně rozvolňuje pravidelnost severní části. Tímto způsobem se vytváří volnější prostředí vhodné pro více aktivit.

Tvar cest kombinuje řád sadů a volnou formu stávajícího dětského hřiště, čímž vytváří plynulý přechod mezi oběma formami. Díky tomu je mezi oblastmi zřejmý rozdíl z hlediska formálnosti prostředí. Komunikaci mezi oběma částmi podporuje také výsadba, která zpočátku nadehluje formu sadů a postupně rastr „rozpuští“. Ve spodní části území se již objevují i stromy různého vzrůstu, které nepřipomínají typické druhy v sadech.

Díky zachování rastru a pokračování cest za zdi na jihu vzniká silnější vazba mezi různými částmi zahrady, takže zámecká zeď, která je dělí, se stává jemnější hranicí.

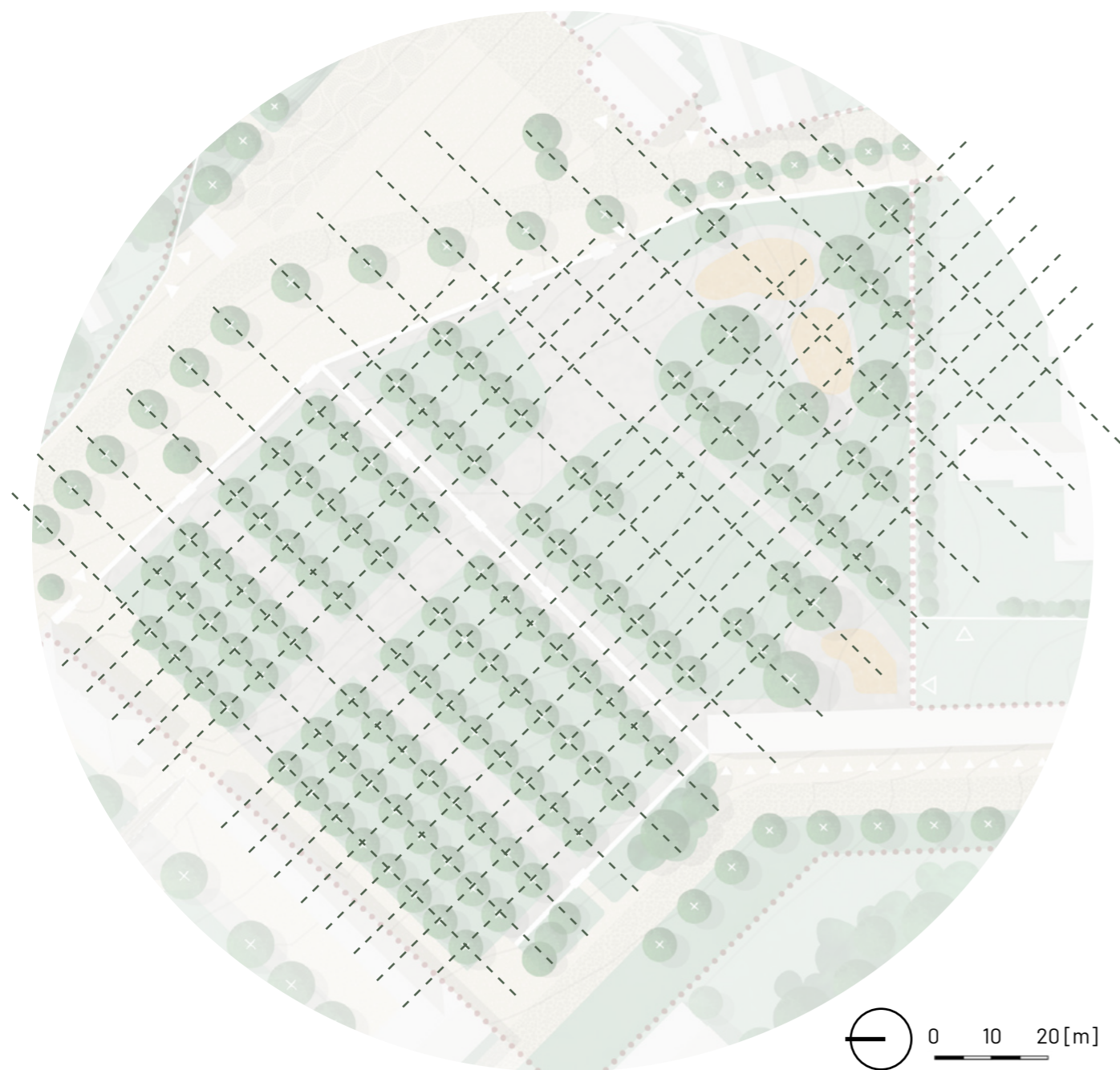
MOBILIÁŘ

Jižní část zahrady je vybavena prolézačkami pro děti, které jsou součástí stávajícího dětského hřiště. V rohu u garáží je v návrhu umístěna outdoorová posilovna, jejíž vybavení bude přesunuto z dnešní lokality poblíž garáží v severní části. Vedle dětského hřiště je navrženo nové umístění také pro stávající pingpongový stůl.

Lavičky jsou v této části z praktických důvodů rozmístěny především kolem dětského hřiště a posilovny.



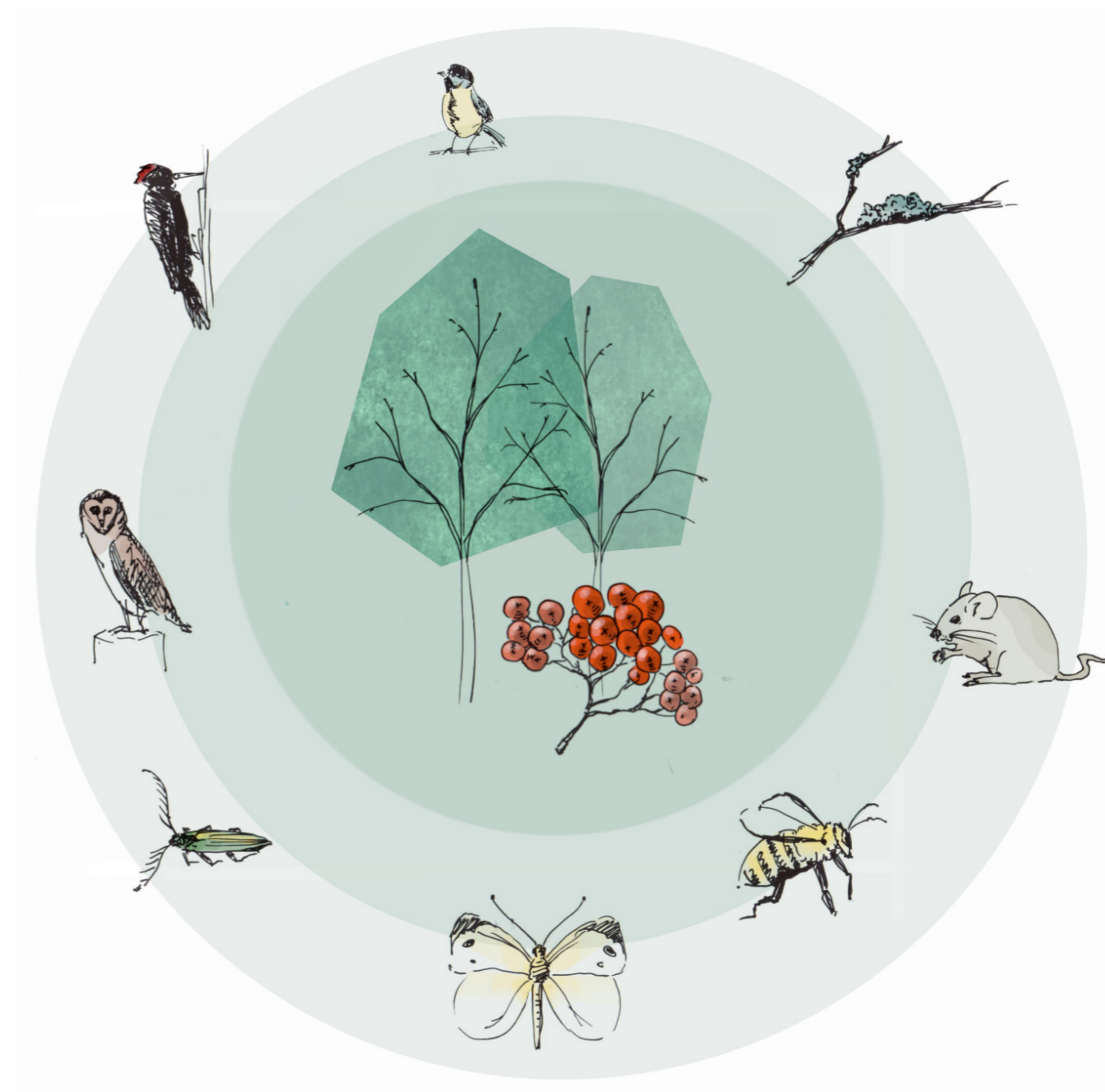
9.3.3 Rastr výsadby



Přiložené schéma ukazuje, jak výsadba celých zámeckých zahrad respektuje navržený ortogonální rastr. V severní části sadů je přísně dodržován, zatímco za dělicí zdi na jihu se postupně objevuje více a více vynechaných průsečíků. Vliv má taky výběr taxonů - v nejnižnější části zahrady se již objevují stromy rozmanitějších vzrůstů, tvarů a kvetení.

Rastr má vliv také na nově navrhované stromořadí podél hlavní ulice. To má podpořit návaznost všech prostorů a zjemnění hranice, kterou zeď vytváří.

9.3.4 Útočiště živočichů



ŽIVOT V ZAHRADÁCH

Navrhované sady mohou vytvořit příznivé podmínky pro život různých drobných živočichů. Kromě různých druhů hmyzu a opylovačů najdou v sadu své útočiště také různí menší a zpěvní ptáci, což souvisí jak s výskytem hmyzu, tak s plody navrhovaných stromů (jedním z navrhovaných stromů je např. jeřáb ptačí). Konkrétně je výsadba popsána v kapitole 12.2 Obnova sadu.

DEPONIE BIOMASY

Na situaci zámecké zahrady je u jižní zdi zobrazena také deponie pro bioodpad ze zahrady. Je určena zejména pro biomasu ze sadů, která vznikne prvotním vyčištěním zahrad při přípravě k obnově, a následně během dalších let při seči a při pravidelném řezu stromů. Vznikne zde tak několik kupek rozmanitého materiálu a větví, které mohou poskytnout zimoviště různým živočichům, například ježkům a myším.

9.4 RETENČNÍ PLOCHY

Plochy pro zadržování vody jsou součástí komplexního systému modrozelené infrastruktury. Na navrhovaném území se nachází dvě oblasti s retenčními plochami - jedna pod cukrárnou, druhá nad návší. Tyto plochy se vyznačují tvarováním terénu do průlehů a bujnější vegetací, což napomáhá pomalému odtoku a postupnému vsakování vody. Fungování tohoto systému je vysvětleno v kapitole 11_Voda a 11.2 Funkce retenčních ploch.

9.4.1 Oblast u cukrárny

ZELENÉ PLOCHY

Předzahrádka cukrárny je od silnice chráněná dvěma zelenými plochami s větším množstvím stromů a terémem tvarovaným do valů. Pod silnicí na ně navazuje travnatá plocha, kde je navržen obnovený rybník. Ten funguje ve své podstatě jako povrchová akumulací nádrž. Díky pobřežním rostlinám může být útočištěm živočichů vázaných na vodu. Uprostřed rybníka je malý ostrůvek, který je pro ně zcela nerušeným prostředím. Množství vzrostlých původních stromů pomáhá společně s tímto systémem stínit a ochlazovat okolí, což má příznivý vliv na centrum obce. Na valech je vyseta kvetoucí luční směs, která je sečena několikrát do roka po vysemenění trvalek, ve vlhčích částech jsou vysazené vytrvalé rostliny vhodné do dešťových záhonů.

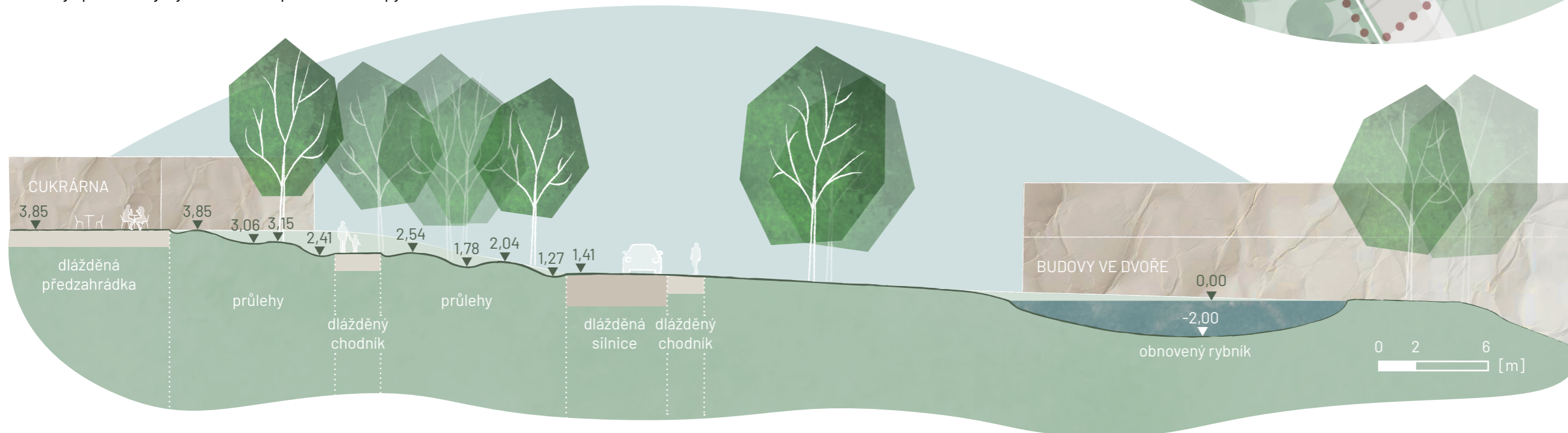
ŘEŠENÍ KŘIŽOVATKY

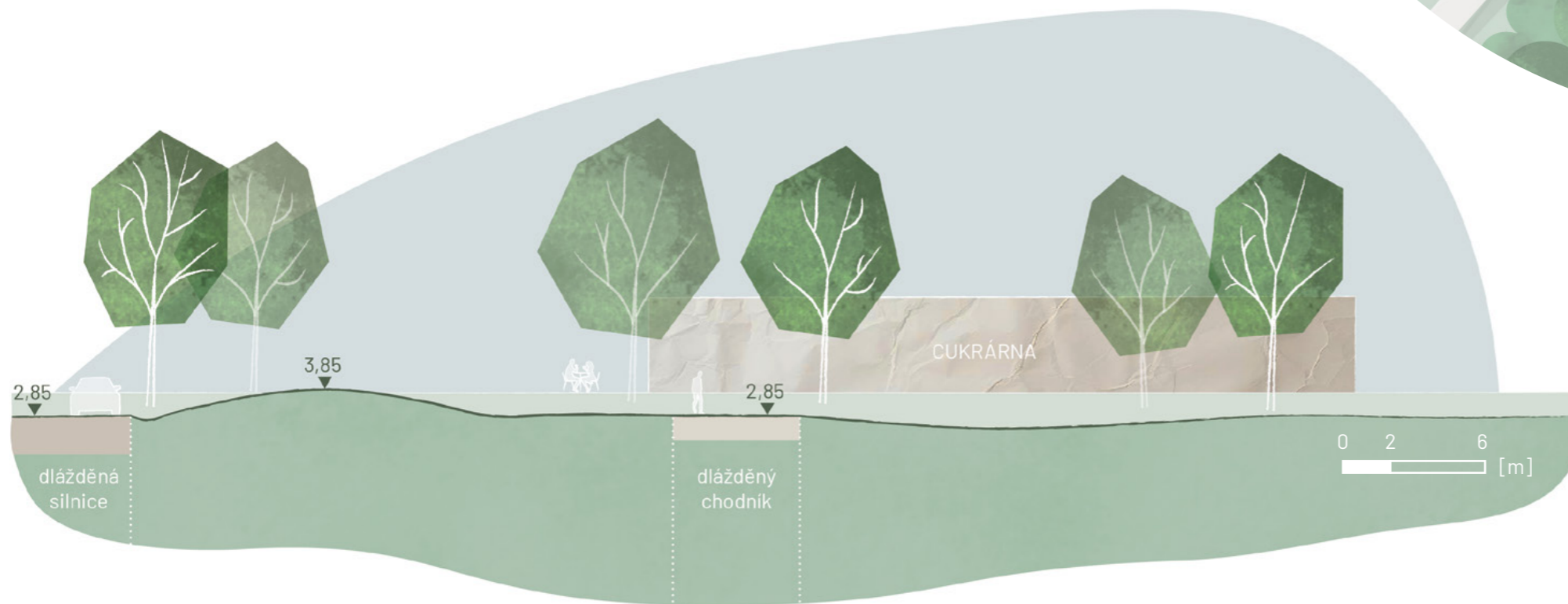
Původní nepřehledná křižovatka nyní vede zhruba po trase starší asfaltové silnice a vytváří klasickou čtyřcípou křižovatku. Dlážděná hlavní silnice se stáčí doprava směrem k Pikovicím, kde navazuje na stávající dlážděnou komunikaci.

ODKAZY MINULOSTI

Zvonička na původní návši, která byla narušena dlážděnou vozovkou během 2. světové války, je nyní ve skromnější podobě umístěna poblíž své původní lokality, v zatáčce pod stromem u rybníka. Jedná se o jednoduchý dřevěný rám s mosazným zvonem.

Původní dlážděný oblouk, který zde vystavěli vězni nacistického tábora za druhé světové války, je v rámci jejich památky půdorysně zachován pochozím chodníkem. V jeho dláždění se objevují bronzové kostky, jedna za každého vězně pracovního tábora. Jedná se o obdobu tzv. *Stolperstein* Guntera Demniga. [43] Symbolika těchto kamenů je podrobněji vysvětlena v kapitole 10.1 Stopy historie v návrhu.



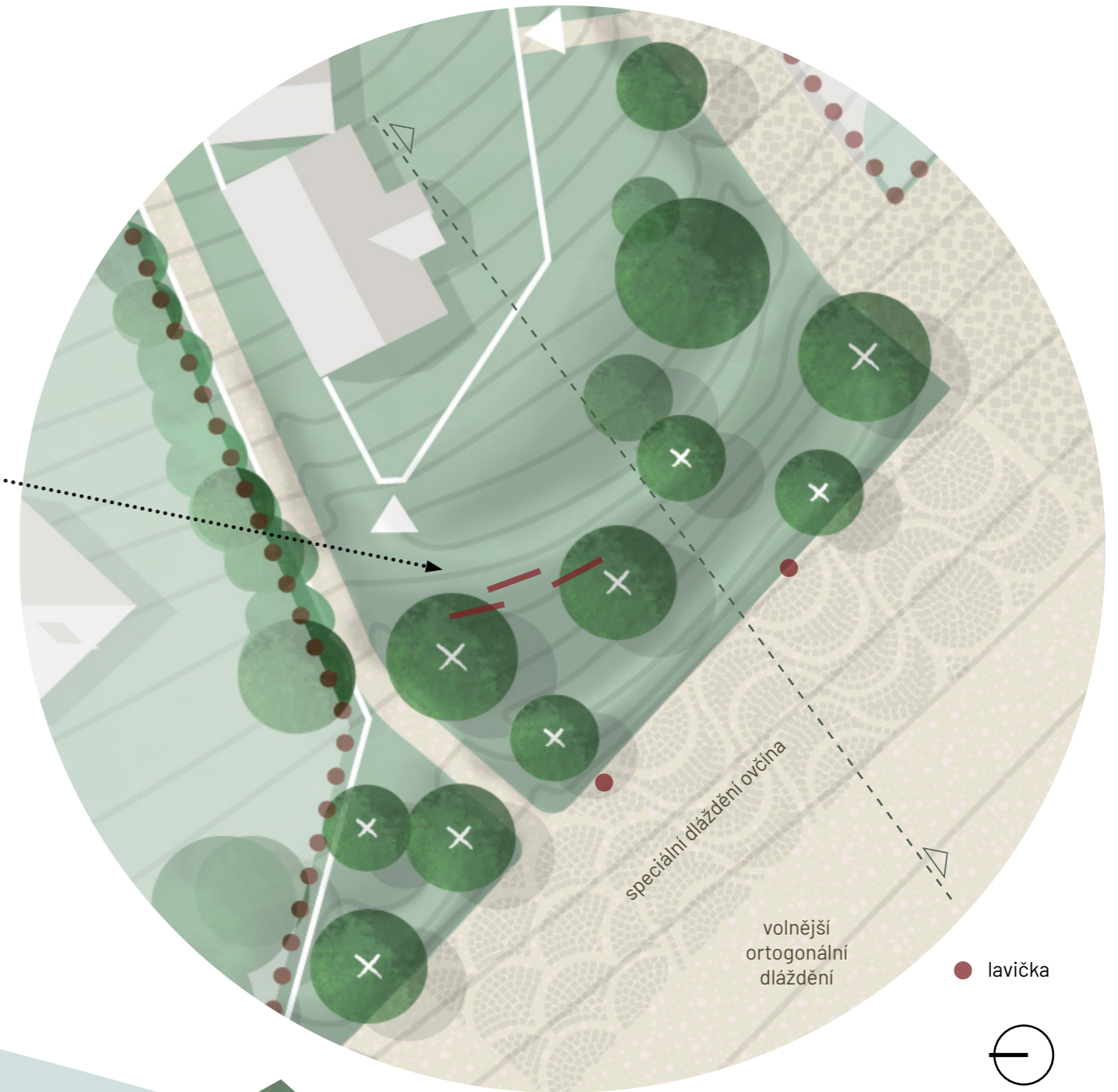


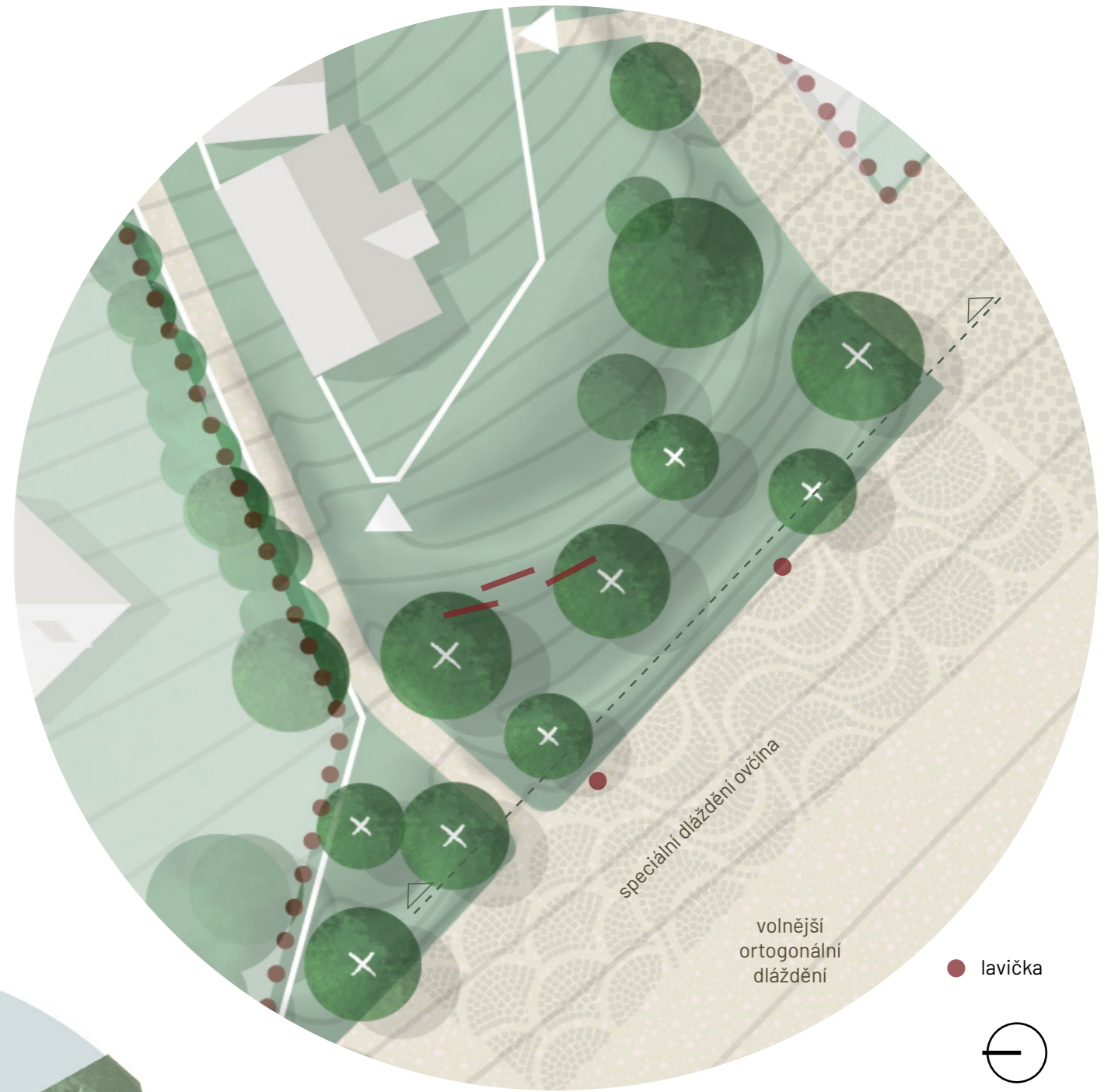
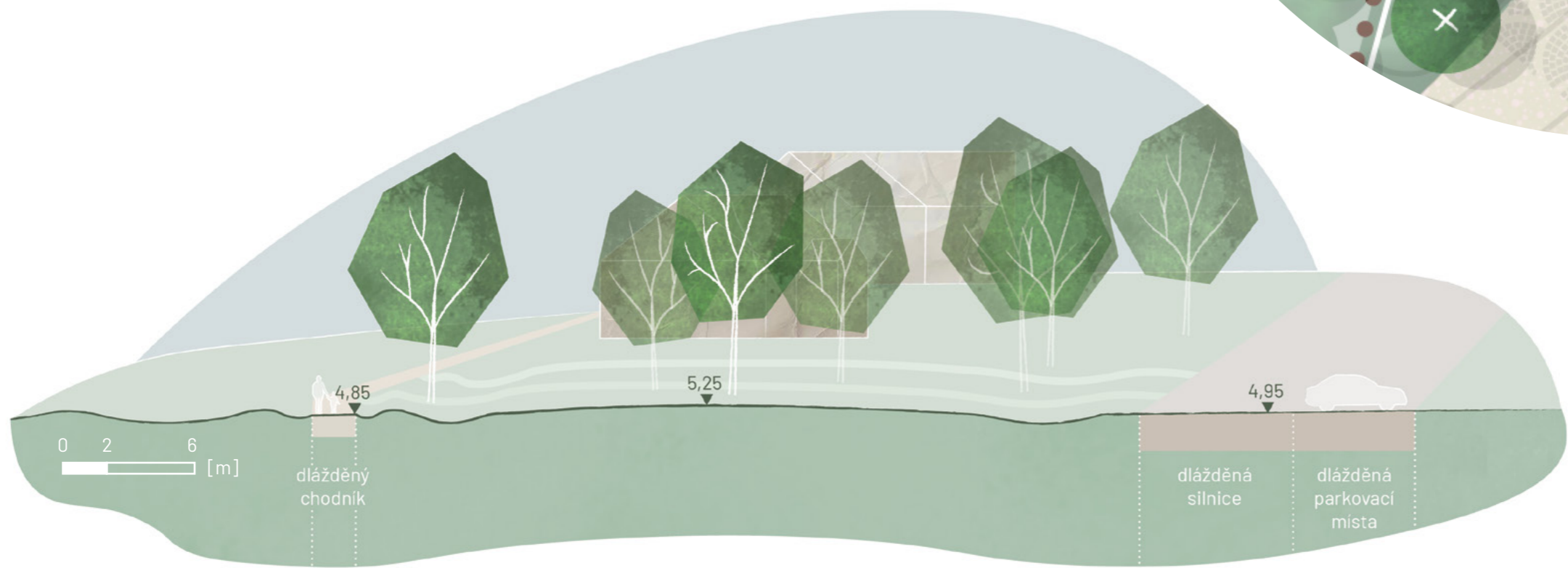
9.4.2 Oblast nad návší

Horní val nad návší je přepadem napojen na spodní. Ten je spojen s menším na severu, dle principu spojených nádob. Části valů u pěší cesty jsou přístupné pěším a je na ně přemístěna stávající lavička umístěná ve svahu. Vzniká zde „přírodní playscape“ na školní trase. V této části je navrován pravidelně sečený trávník. Místy je vyseta luční kvetoucí směs, která je sečena několikrát do roka po vysemenění letniček. Ve vsakovacích oblastech jsou vysázeny rostliny vhodné pro dešťové záhony. Konkrétněji je vegetace popsána v kapitole 12.4 Vegetace retenčních ploch.



podoba stávajících přesunutých laviček





9.5 MOLA PIVOVARSKÉHO RYBNÍKU

Na východní části rybníka je navrženo několik mol pro aktivitu nebo odpočinek na rybníku. Přes menší kruhové prvky je možné přecházet a přeskakovat.

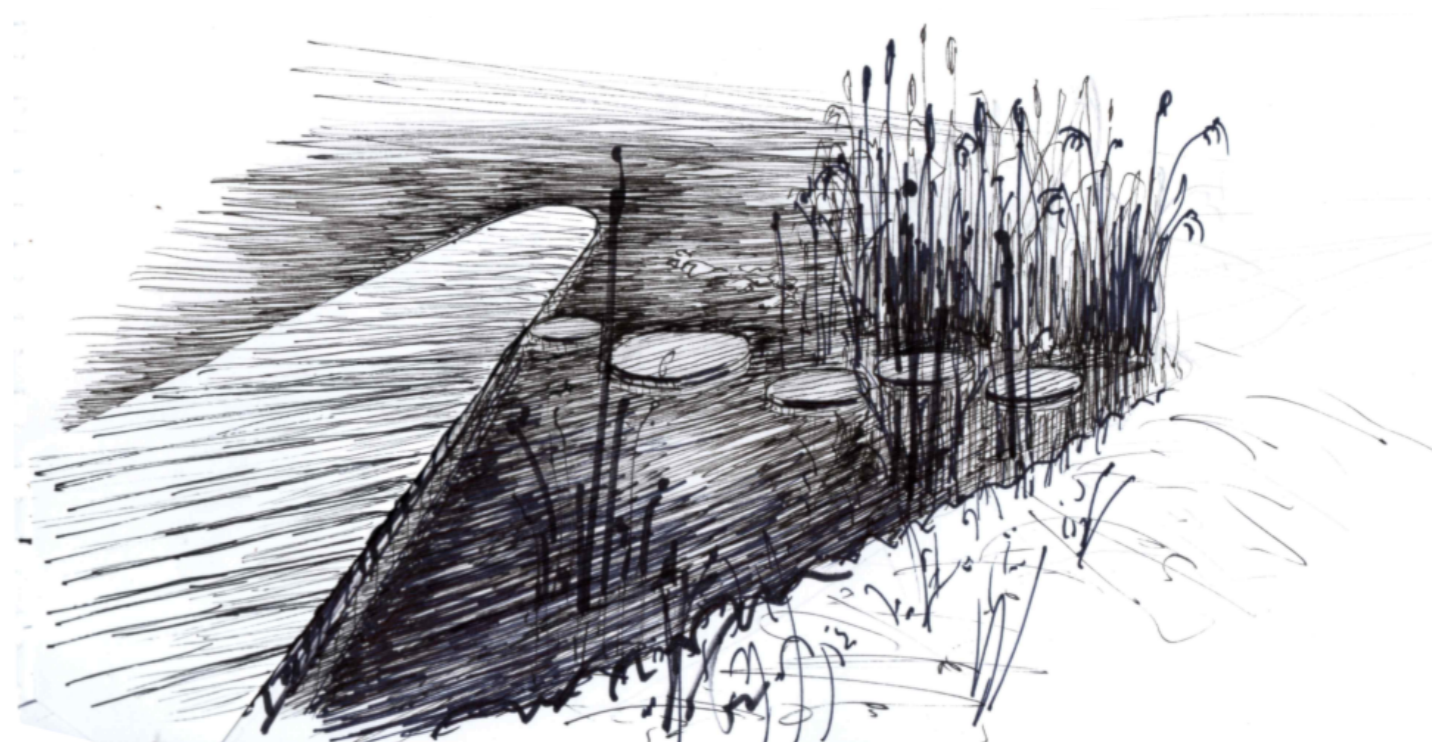
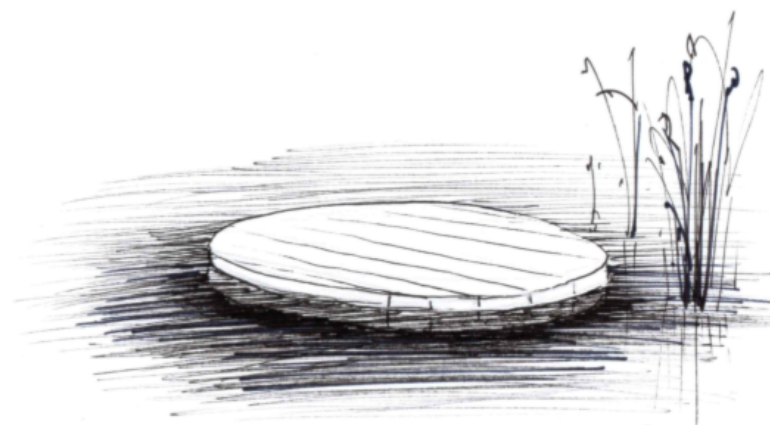
Na západní části je navrženo jedno menší molo, u kterého jsou předpokládány klidnější aktivity.

Rybník je v současnosti využíván k rybaření. V běžné dny je pro něj vhodné zejména klidnější západní molo, nicméně během větších rybářských společenských akcí nabízí všechna nová mola více přístupových míst k vodě.

Chov ryb je zátěžovým faktorem pro kvalitu vody. Návrh počítá s rozšířením vodní a pobřežní vegetace a s větším zastíněním rybníka, což pomůže přirozenému čištění vody a předchází zkažení vody v teplejších měsících. Více je popsáno v kapitole 12.5 Vegetace rybníků.

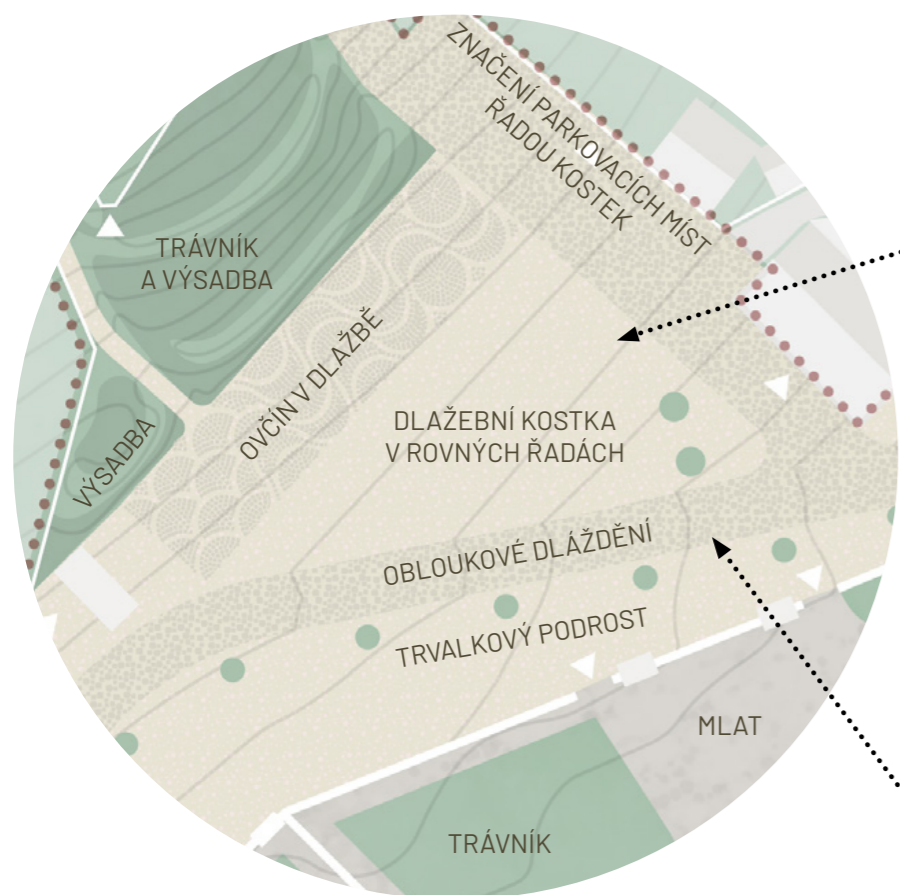


Mola jsou navržena do jednoduchých pravidelných tvarů - různě velkých kružnic a klasických dlouhých pontonů se zaoblenými konci. Povrch je dřevěný, barva světlý dub (stejně jako veškerý mobiliář a dřevěné konstrukce v centru) s voděodolnou povrchovou úpravou.





9.6 ZPEVNĚNÉ POVRCHY



CHODNÍKY

Dlažební kostky v posunutých řadách se na první pohled odlišují od obloukového vzoru vozovky jak vzorem, tak mírně větším formátem. Na návsi je speciální vzor dlažby, který se rozprostírá přes půdorys zbouraného barokního ovčína. Ten je lépe popsán v kapitole 10.1 Stopy historie v návrhu.



VOZOVKA

Obloukové dláždění vozovky využívá původní místní materiál. Vzorem se odlišuje od chodníků, což by mělo zvýšit pozornost přecházejících a zajistit dopravní přehlednost. Vozovka je na okrajích lemována rovnou řadou kostek, která zvýrazňuje přechod mezi oběma vzory a zároveň usnadňuje jejich pokládku.



PŘECHODY PRO CHODCE

Přechody jsou vydlážděné světlejší dlažební kostkou.



DLAŽBA PRO NEVIDOMÉ

V historických centrech je možné obhájit výjimku pro signalizační a vodící dláždění bez potřeby kontrastních barev.



DĚTSKÉ HŘIŠTĚ A POSILOVNA

Tartanový povrch splňuje vlastnosti dopadové zóny nutné na dětských hřištích. Povrch u hřiště zůstává v návrhu v současném stavu. Navrhovaná posilovna používá stejný materiál i barevnost.



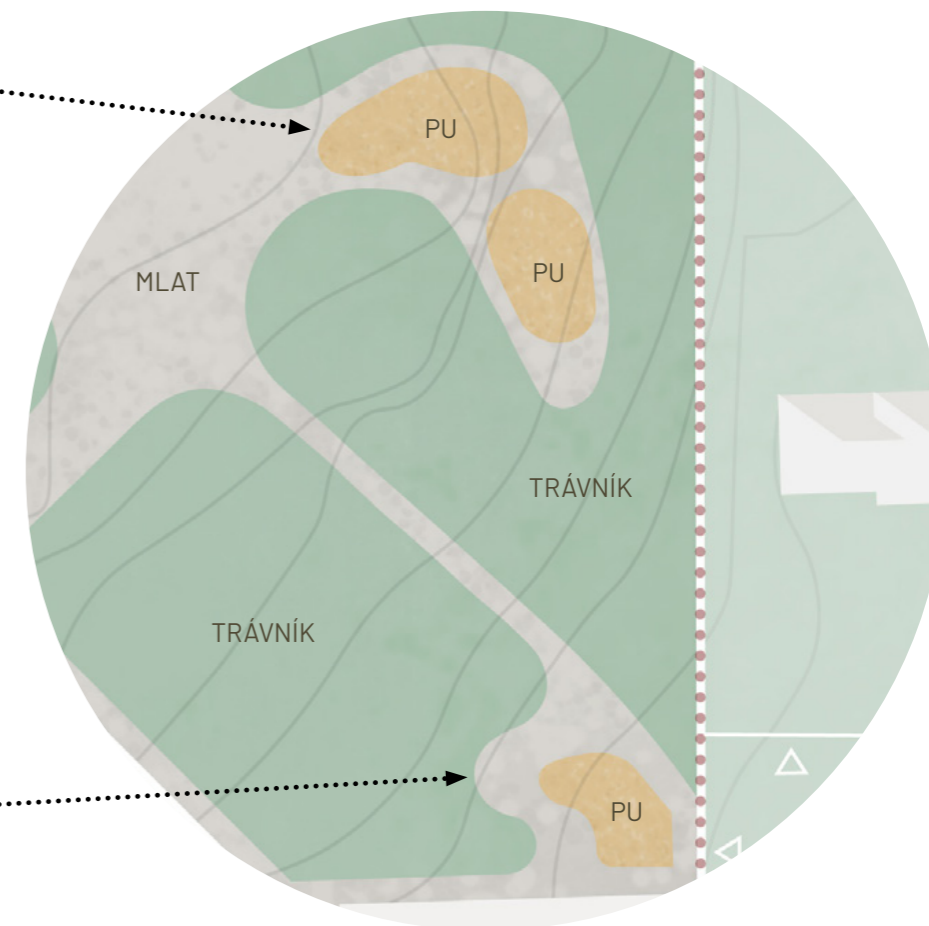
SADY

Mlatový povrch šedé barvy ladí s dlážděním použitým v zahradě a s břidlicovou zámeckou zdí.



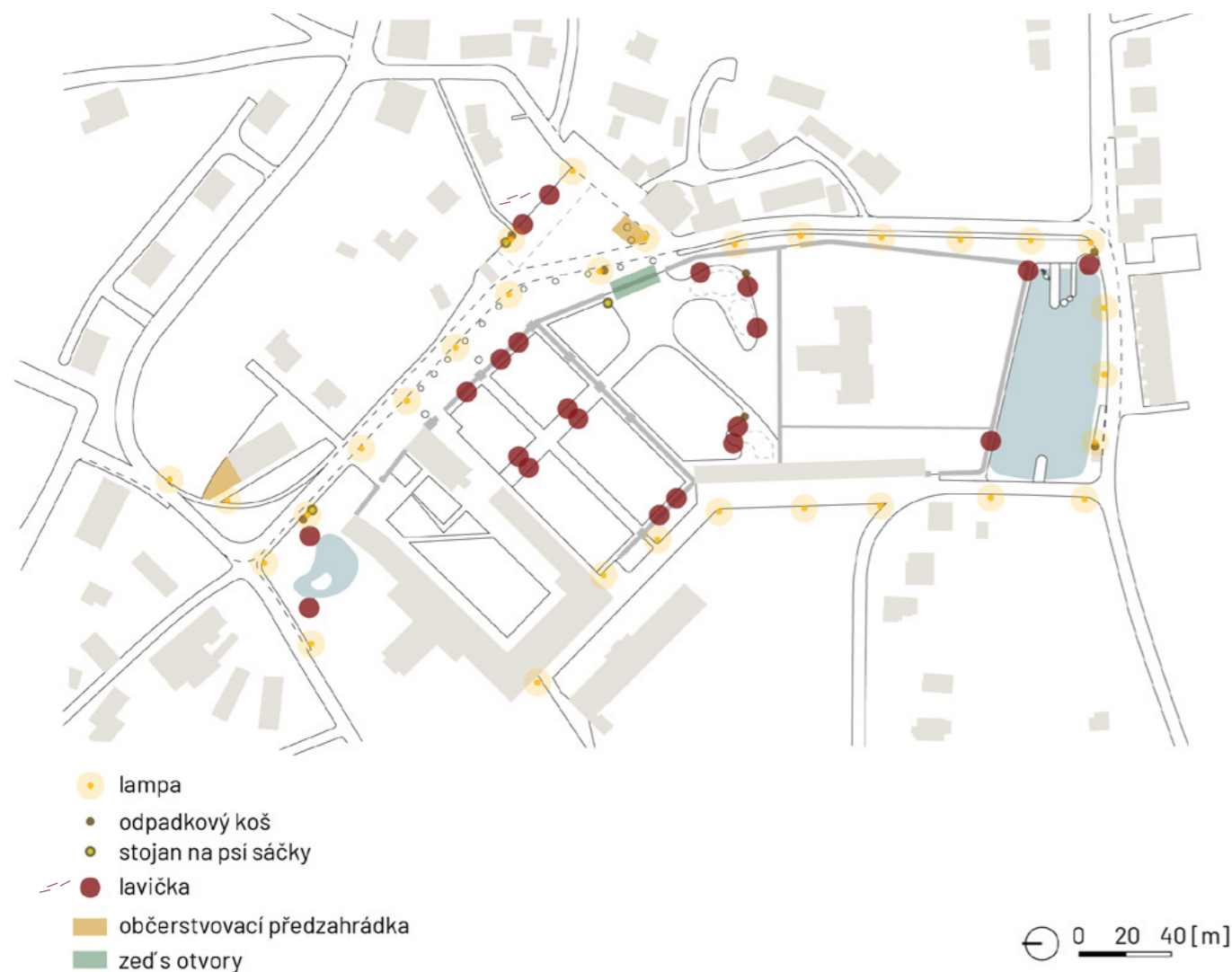
MOLA

Dřevěný povrch barvy světlý buk s voděodolnou povrchovou úpravou. Barva povrchu je shodná s barvou mobiliáře a autobusové zastávky.



9.7 MOBILIÁŘ

9.7.1 Umístění



ROZMÍSTĚNÍ LAVIČEK

Lavičky jsou rozmístěny po celém navrhovaném území, nejhojněji v zámeckých zahradách. Umístění se vždy snaží o krytá záda a zajímavý výhled do okolí, nebo praktické místo s přehledem nad určitou oblastí (např. u dětského hřiště). Konkrétní rozmístění po zahradách je rozebíráno v kapitole 9.3 Zámecká zahrada.

Dále je vybráno několik intimnějších míst u rybníků a na návsi poblíž zelené retenční plochy. Přímo mezi valy jsou umístěny tři dlouhé lavičky, které se v současnosti nachází o něco jižněji.

OSVĚTLENÍ

Lampy jsou umístovány tak, aby dostatečně osvětlily hlavní tahy, křižovatky a přechody.

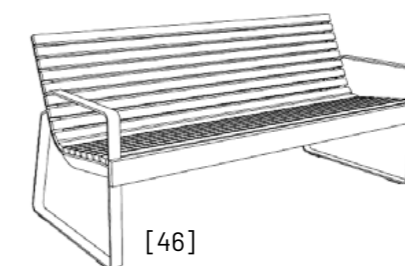
KOŠE A STOJANY NA PSÍ PYTLÍKY

Koše jsou rozmístěny zejména kolem aktivnějších částí území, na trase dětí ze školy a u autobusových zastávek.

9.7.2 Navrhované prvky

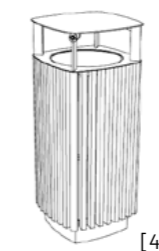
LAVIČKA S OPĚRADLEM A PODRUČKAMI

Vybranou lavičkou do celého navrhovaného prostoru je typ *Preva Urbana* od mmcité. Kovové části mají antracitovou povrchovou úpravu, barva dřeva je světlý dub, stejně jako dřevěné části autobusové zastávky, budovy na kontejnery a trámu zvoničky. Jednoduchý a subtilní design nekonkuruje historickým prvkům v prostoru, a tak se hodí jak do konzervativnějších, tak do modernějších oblastí centra. Sjednocení mobiliáře v centru podporuje návaznost všech jeho částí.



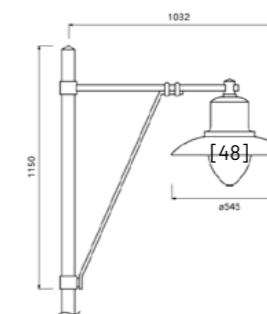
KOŠ SE STŘÍŠKOU

K lavičce je vybrán koš *Quinbin*, též od mmcité. Materiál má stejnou povrchovou úpravu jako lavičky, tedy dřevo světlý dub a antracitové kovové části.



POULIČNÍ LAMPA

Pro osvětlení centra je navržena lampa *Farchant* od Bergmeister Leuchten. Antracitová povrchová úprava ladí s předchozím mobiliářem. Zavěšená lampa je subtilní a má tradiční, nikoli však historizující vzhled. Díky tvaru stínidla má lampa regulovaný směr svícení a způsobuje tak méně světelného smogu než stávající kulovité lampy.



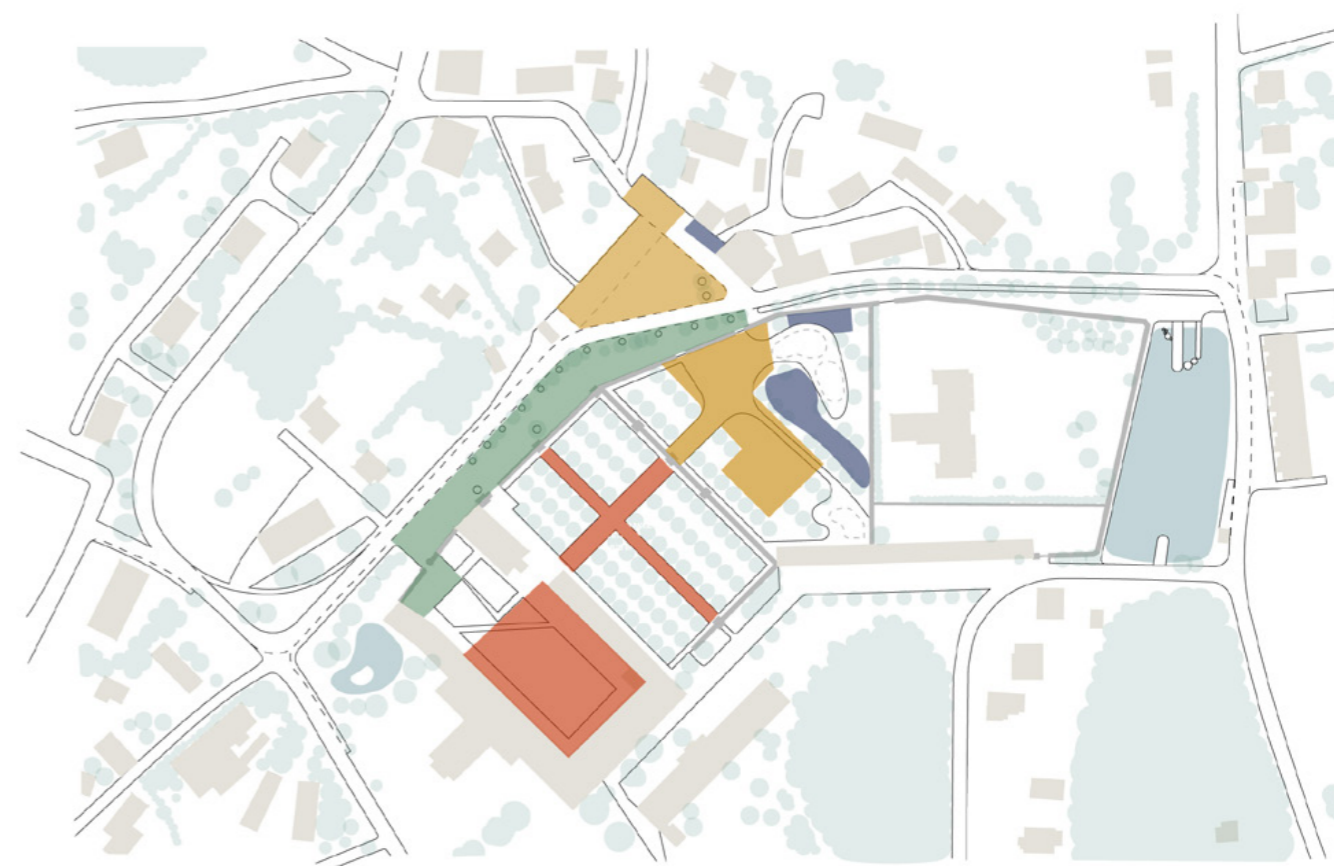
9.8 KULTURNÍ AKCE

9.8.1 Možné umístění akcí v centru



0 20 40[m]

9.8.2 Pouť



- větší atrakce
- menší atrakce a stánky
- občerstvení a stolování
- přívěsy a karavany

0 20 40[m]

9.8.3 Trhy

Plánovaná dlážděná návěs je vhodná i pro konání různých sezónních trhů nebo menších slavností či festivalů se stánky. Do oblasti návsi je možné vést elektřinu z rozvaděče na severu. Na přiložených schématech je zobrazeno několik příkladů, jak je možné stánky rozmístit.

MENŠÍ TRHY

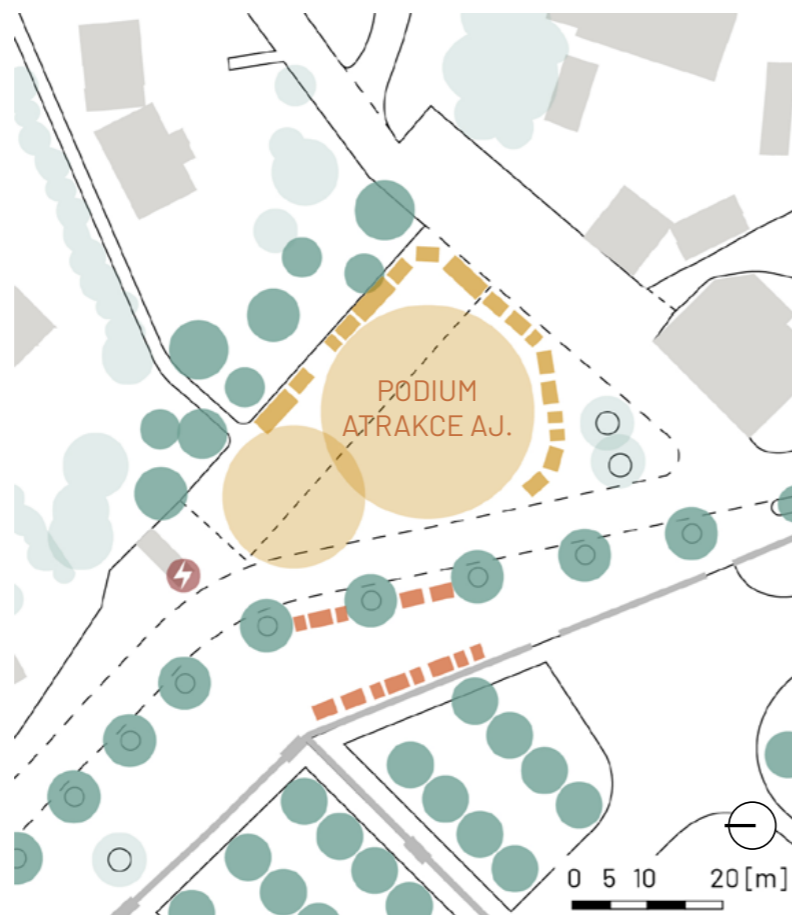
V případě menších trhů lze využít jen určitou část návsi tak, aby umístění bylo smysluplné a komornější akce nepůsobila prázdně.



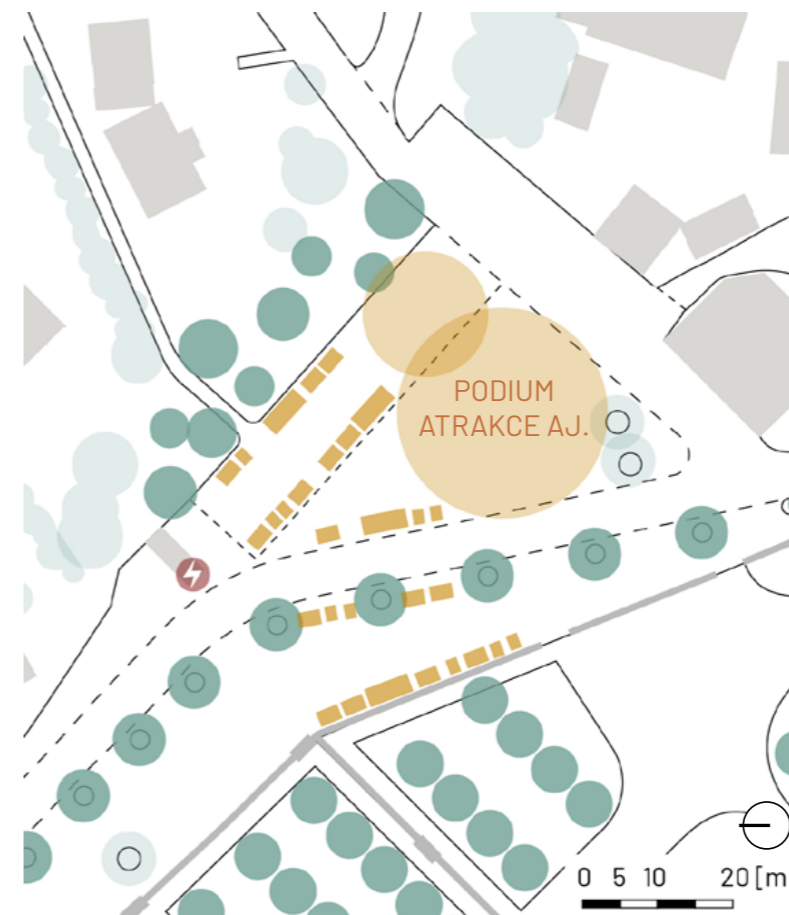
příklad uspořádání menších trhů

VĚTŠÍ TRHY

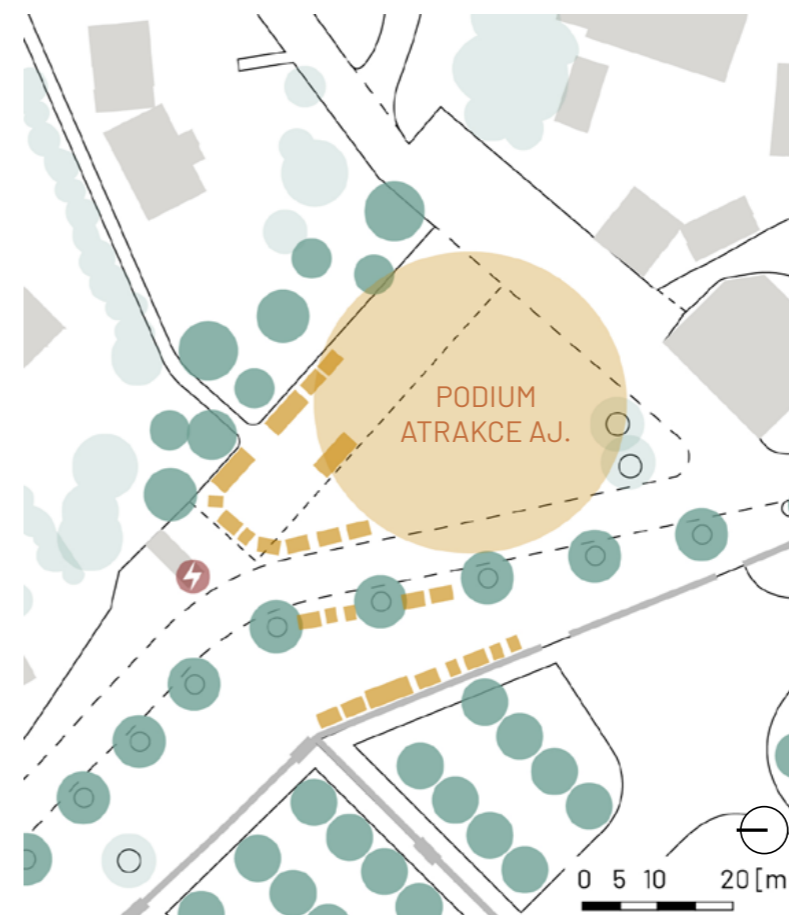
V případě větších akcí je možné díky dvěma částem s různým charakterem stánky tematicky rozdělit dle prodávaných produktů (např. na ruční výrobky a potraviny). Příjemně se jeví obvodové uspořádání, které vytváří centrální prostor využitelný třeba pro podium, menší atrakce, stoly nebo prostě se skupení návštěvníků.



příklad jižně-obvodového uspořádání větších trhů



příklad lineárního uspořádání větších trhů



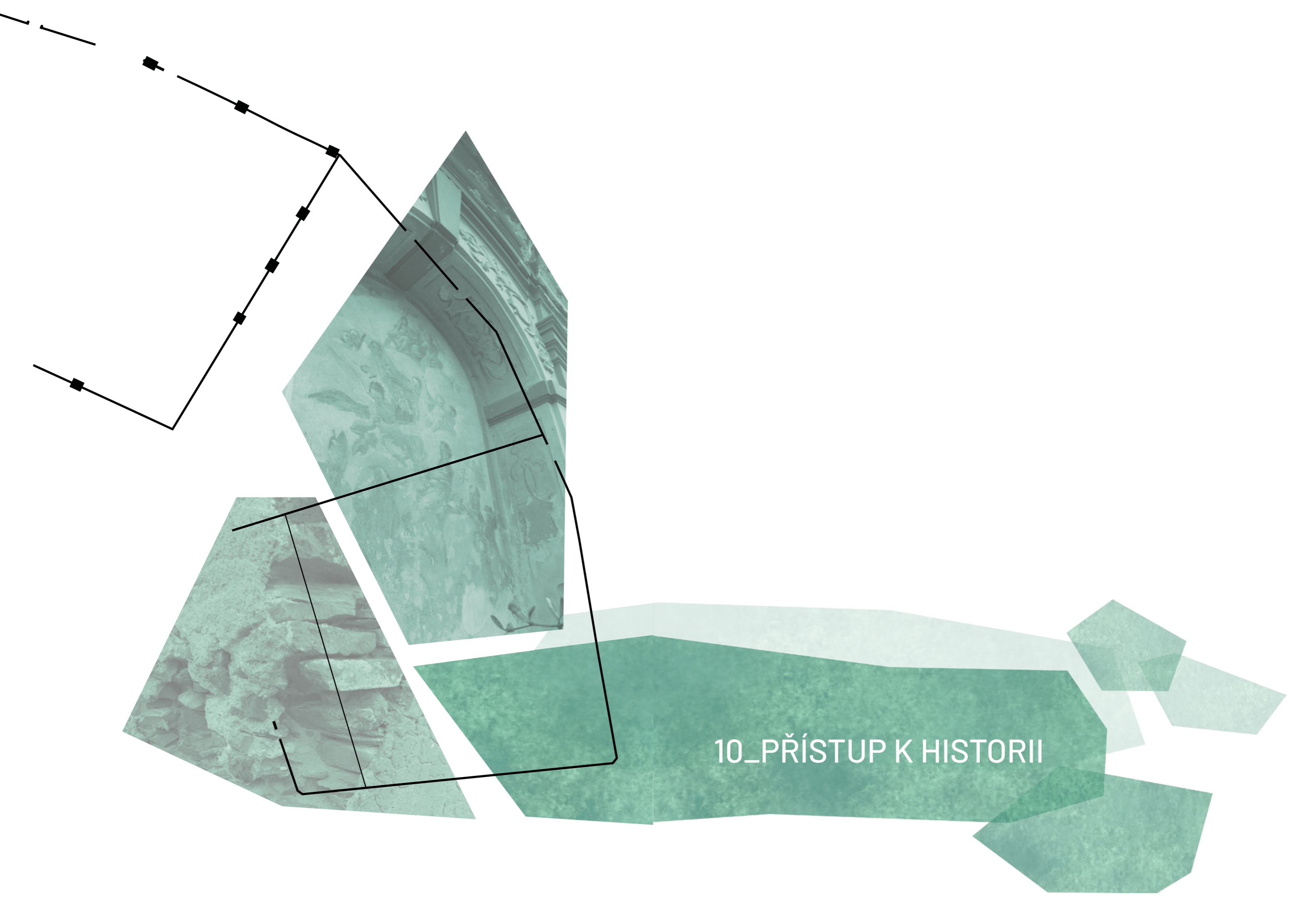
příklad obvodového uspořádání stánků s větším prostorem podia

LINEÁRNÍ USPOŘÁDÁNÍ

Uspořádání větších trhů do několika pásů může být vhodné, pokud je žádané návštěvníky trochu více rozptýlit po ploše návsi. Vzniká několik uliček, kterými je možné procházet tam a zpět. Uspořádání stánků v pásech také nabízí různé tematické dělení dle prodeje. Vzniká menší prostor pro podium a atrakce, což může být vhodné pro skromnější vystoupení nebo další zonaci trhů, například chceme-li část více a část méně rušnou. Je možné vytvořit libovolný počet řad, uspořádání je tedy vhodné pro větší i menší trhy. U menších trhů je třeba vzít v potaz, zda rozmístění není příliš volné a nepůsobí pak spíše chudě.

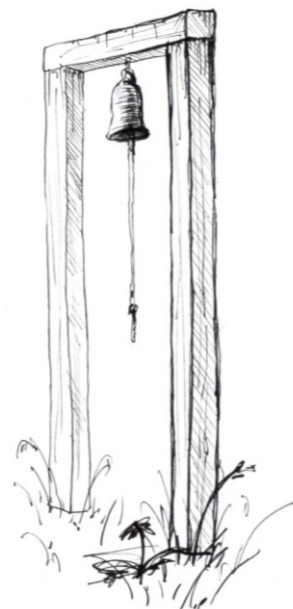
FESTIVALOVÉ USPOŘÁDÁNÍ

Obvodové uspořádání podél severní hrany nabízí více prostoru pro podium a atrakce. Takovéto uspořádání je vhodné pro akce, kde je stánků o něco méně a jsou spíše přidružené hlavnímu dění na pódiu. Pro podobné kulturní akce je uzpůsoben i dvůr u zámku v rámci studie Skrz hradby, kde se počítá i s občerstvovací okénkem a společenským sálem, výhodou mohou být i posedové schody. Preference jednoho či druhého prostoru může záviset například na ročním období, předpovědi počasí nebo konkrétních potřebách akce, rozdílem je také dlážděný povrch návsi a travnatý střed dvora.



10_PŘÍSTUP K HISTORII

10.1 STOPY HISTORIE V NÁVRHU



BRONZOVÉ DLAŽDIČKY U CUKRÁRNY

Chodník u cukrárny, který kopíruje půdorys komunikace vydlážděné vězni nacistického pracovního tábora, je dlážděn kromě klasických kostek i betonovými kostkami s kovovou destičkou na povrchu. Speciální kostky jsou stejného formátu jako běžné kostky v tomto dláždění. Každá taková kostka stojí na místě za jednu z obětí nacistického tábora na Hradištku.

Jedná se o obdovu tzv. *Stolpersteine*, které je do češtiny možné přeložit jako *kameny zmizelých*. Tyto kameny se zpravidla umísťují před domy obětí holokaustu a mosazná destička nese jejich nacionále. Jejich autor, Gunter Demnig, vlastní patent na označení *Stolperstein*, a tak tento název smí nést pouze originální jím položené kameny. Situace dlážděné silnice se jeho ideje vymyká, záměr je však stejný - připomenout a uctít oběti holokaustu. Smysl vyrytých osobních údajů na destičce Demnig vysvětluje tak, že člověk nebude zapomenut, dokud není zapomenuto jeho jméno. [43]

Ideou tohoto navrhovaného „chodníku zmizelých“ není vzpomenout na každé jednotlivé jméno, ale zobrazit rozsah napáchaného zla v konkrétním čísle. Při procházení po chodníku si všimáme jednotlivých kostek, které mjíme, a přicházíme k další a další. Díky bronzovému povrchu jsou zároveň dlaždičky tím výraznější a „svítivější“ oproti okolí, čím více jsou odřené a ošlapané.

ZVONIČKA U OBNOVENÉHO RYBNÍKA

Ve středu historické návsi se nacházela malá zděná zvonička (viz kapitola 3.5 Pozůstatky baroka - 18. století). Ve skromné formě je zvonička navracena kousek od svého původního umístění, do zatáčky pod strom u obnoveného rybníka. Jedná se o prostý hranatý dřevěný rám, do kterého je zavěšen zvon.

„Aby si někdo kámen mohl přečíst, musí se před obětí sklonit...“

„Um den Stein lesen zu können, muss man sich vor dem Opfer verbeugen...“

Gunter Demnig



autor: Vít Šimánek pro ČTK



ZÁMECKÉ SADY

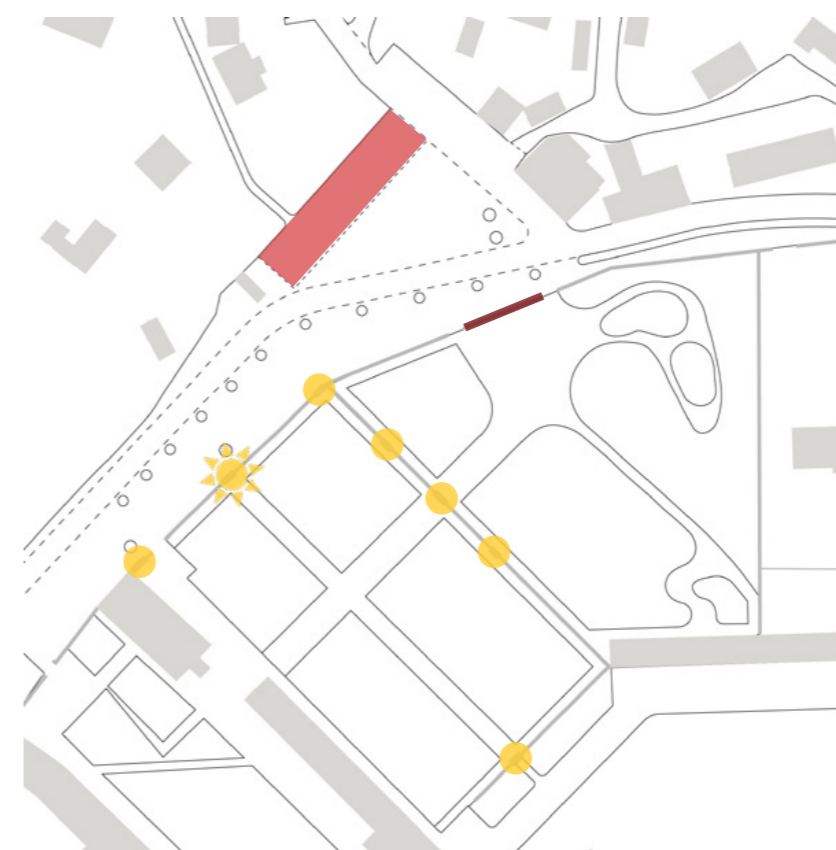
Součástí návrhu je také areál zámecké zahrady. Jižní část je navržena k modernímu aktivnímu využití, zatímco severní část se věnuje obnově původních sadů s respektem k rozmístění dochovaných barokních výklenkových kaplí a portálů. Kaple, která se nachází na hlavní podélné ose sadů, je jediná otočená do sadů „zády“, na kterých má vyryté sluneční hodiny. Čelem směřuje do ulice za zdí, kde je aktuálně skryta za bujnými keři. Její freska je ze všech kaplí nejlépe zachovaná. V návrhu kapli nezastiňuje žádná vegetace a je v přímém kontaktu s chodníkem.

V sadu jsou použity taxony, které se svým vzhledem podobají klasickým sadovým stromům. Podél hlavních os jsou využity odrůdy, které jsou zcela bez plodů. Dále jsou zde vysázeny jeřáby, jejichž plody přilákají množství malých a zpěvných ptáků. Uprostřed je vymezen prostor pro historicky cenné odrůdy jabloní. Cílem je zachování, případně rozmnožení starých odrůd, které již zanikají, čímž může vzniknout nová přidaná hodnota místa.

Celá návrhová situace zámecké zahrady je podrobněji popsána v kapitole 9.3 Zámecká zahrada, výsadba v kapitole 12.2 Obnova sadu.

ZÁMECKÁ ZEĎ

V přímé souvislosti se zámeckou zahradou návrh pracuje i se zámeckou zdí. Kromě zmíněných výklenkových kaplí a portálů návrh řeší problém izolace spodní části zámecké zahrady od okolního veřejného prostranství. Zeď, plně zachovaná půdorysem a s obnovenou omítkou, má u návsi několik otvorů. Kromě vizuálního spojení se nyní zeď stává aktivním prvkem prostranství. Více je v kapitolách 9.2.1 Autobusová zastávka 10.2 Argumentace úpravy památkové zdi.



OVČÍN V DLAŽBĚ

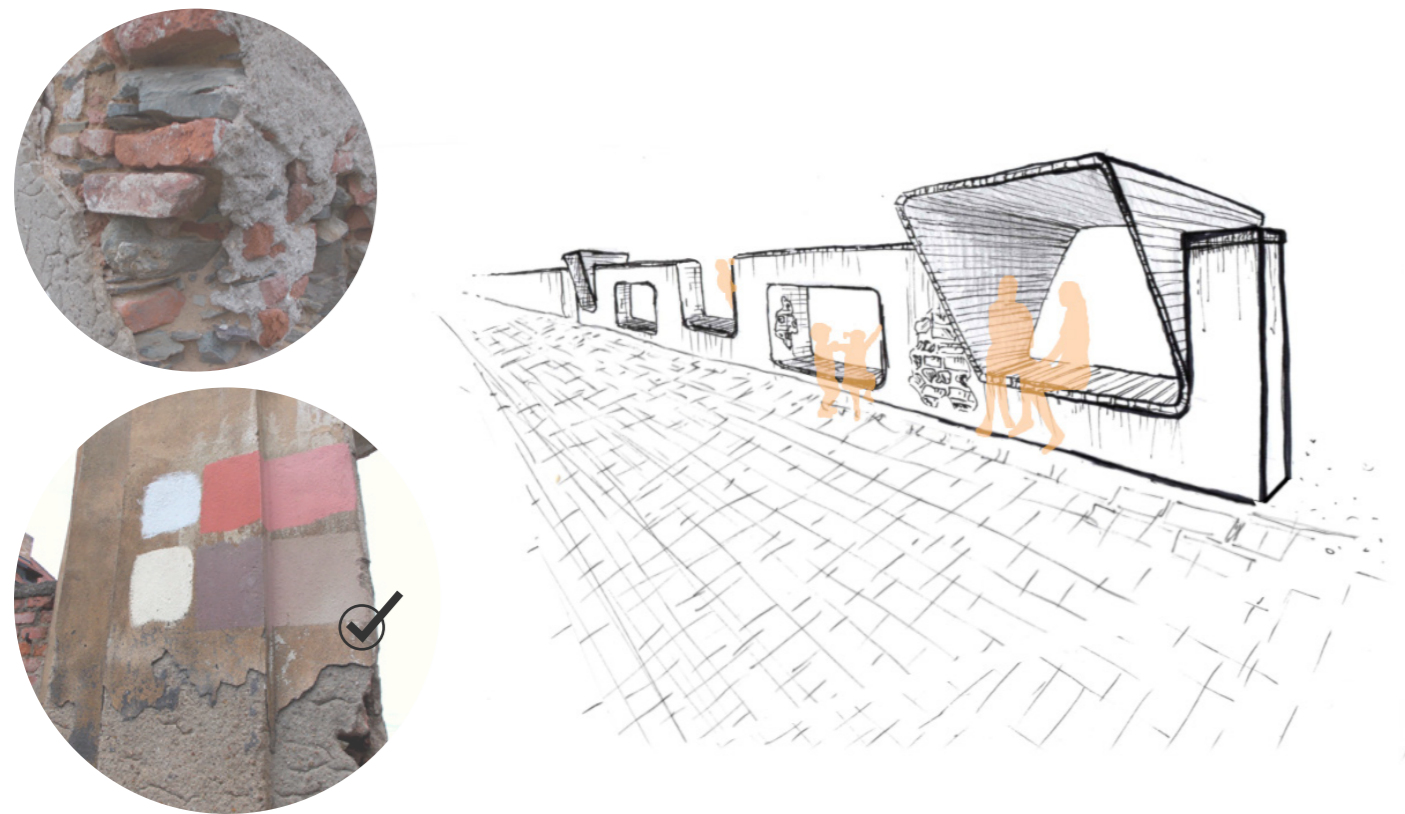
Další zmizelou částí historie je barokní ovčín, jehož obvodové zdi zde stály až do roku 2006, než byly strhnuty. [32] Jeho připomínkou je speciální zvlněný vzor dláždění v oblasti jeho půdorysu. Navržený vzor má vlnami připomínat jak ovčí vlnu, tak vlny a meandry řek Vltavy a Sázavy, které od nepaměti tvarovaly celou okolní krajinu.

Vzor se postupně mění od vějířovitých pevných vln do volnějších tvarů od severu na jih, podobně jako celý návrh zámecké zahrady a návsi.



10.2 ARGUMENTACE ÚPRAVY PAMÁTKOVÉ ZDI

10.2.1 Odlišení starého a nového



Návrh v případě změny zámecké zdi zastává princip jasného odlišení původního a nového. Zásah by měl být naprosto zřejmý a nesnažit se nic kamuflovat ani napodobovat, čímž se zachová představa o její původní podobě. Stejný přístup byl již mnohokrát využit např. u přístaveb historických budov, a to jak v metropolích, tak v menších městečkách - například Sant Fransesc Church v Santpedoru ve Španělsku (David Closes) [49] nebo sklárství v Novém Boru (studio OV-A). [50]

Pro vytvoření takto citlivé konstrukce pro hradištskou zeď je vítána spolupráce s architektem. Přiložené skicy zobrazují přibližný záměr vzájemného působení památky a nové konstrukce.



[49]

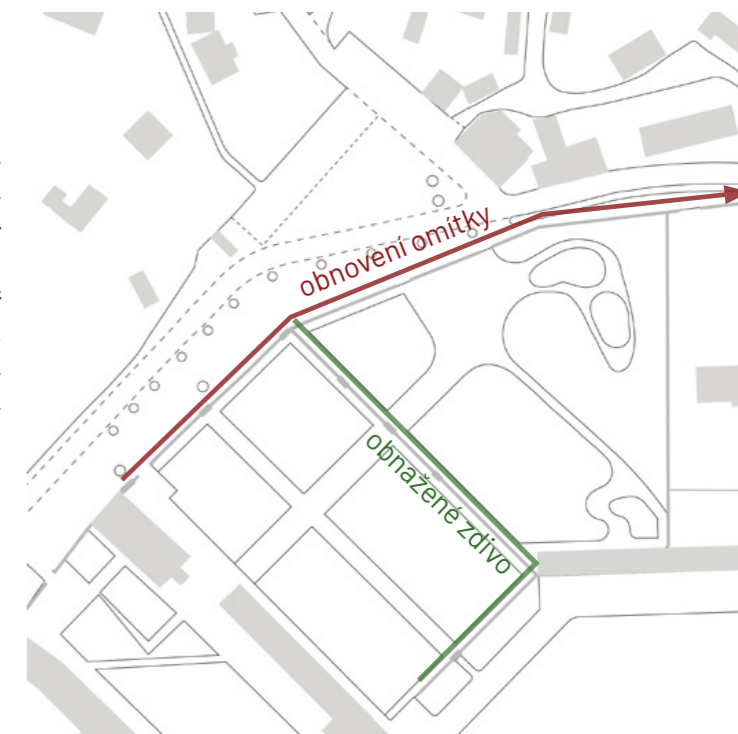


[50] autor: Lukáš Pelech

10.2.2 Přidaná hodnota prostranství

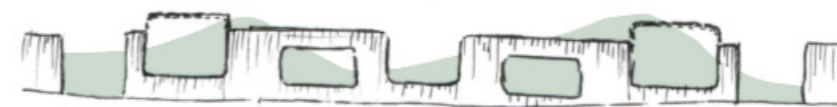
OBNOVA OMÍTKY

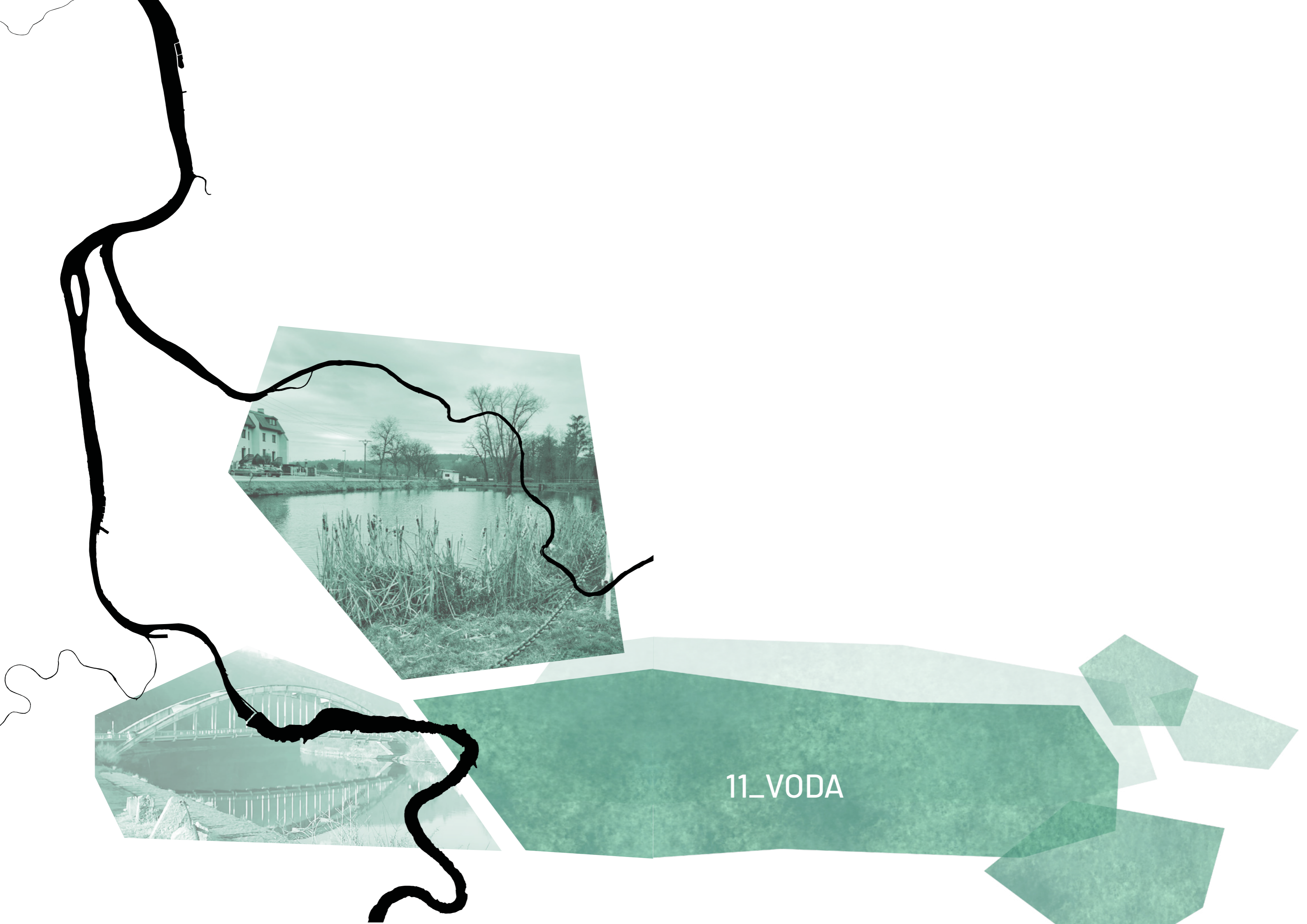
V návrhu je omítka obnovena podél ulice Pikovická, zatímco uvnitř zahrady a na západní části zůstává zeď obnažená. V případě potřeby mohou být poničené části znovu vyzděny. Kromě obnovy původního vzhledu je takto dosaženo také rovnováhy textur ve veřejném prostranství, uvědomíme-li si, že v ulici pikovická jsou přímo u zdi dlažební kostky a uvnitř zahrady je navrhován mlat a trávnik. V obnovené omítce se může nacházet několik záměrně obnažených skvrn pro zobrazení použitého materiálu i podél hlavní ulice.



KOMUNIKACE PROSTORŮ

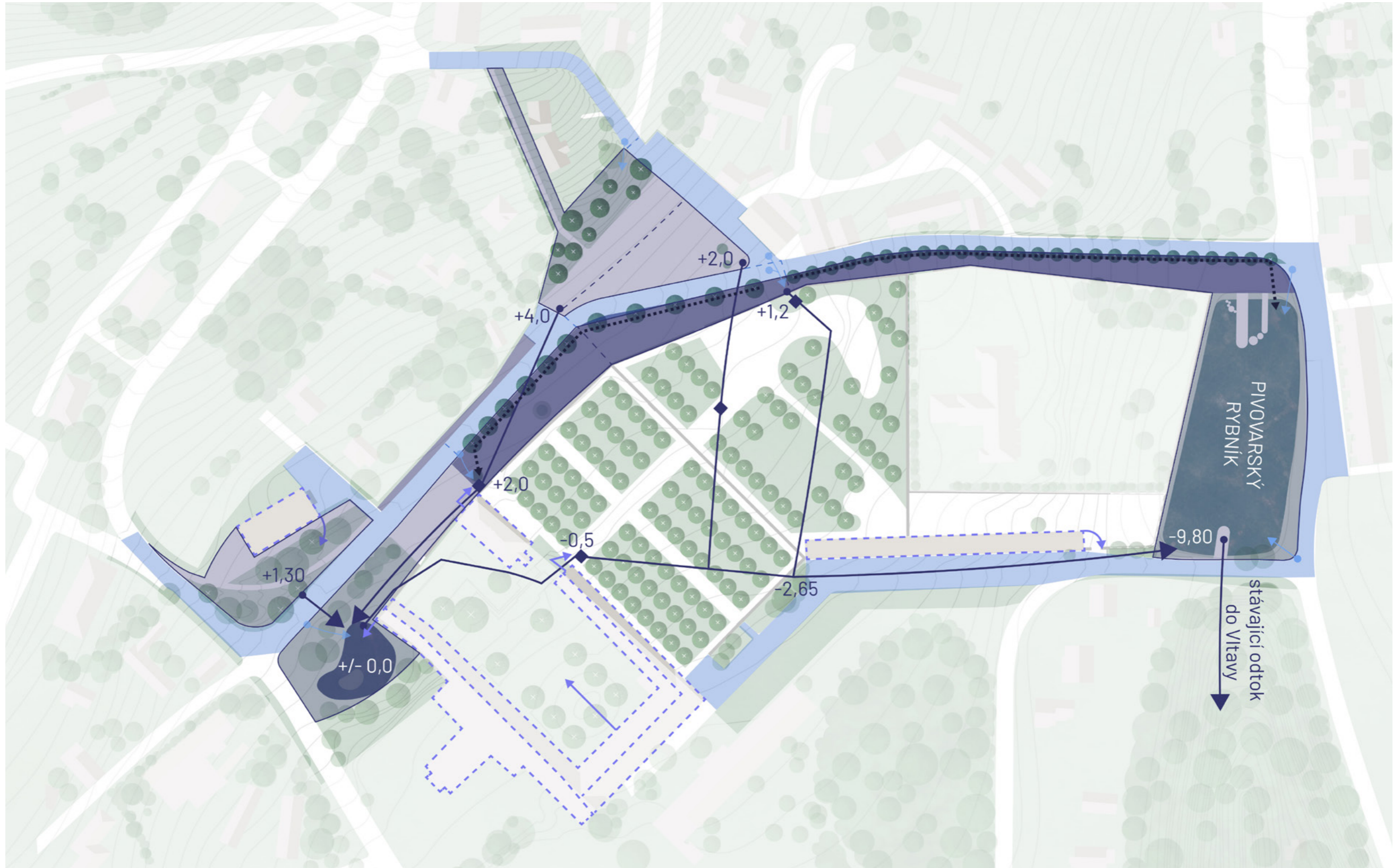
V aktuální situaci je dětské hřiště od zbytku prostranství izolováno zámeckou zdí. Jeho okolí k němu nezve a procházejícím zůstává hřiště a celá zahrada skryta. Návrh se snaží vytvářet mezi zahradou a hlavní ulicí určité přesahy, včetně pokračování výsadby na základě rastru (viz kapitola 9.3.3 Rastr výsadby), čímž vzniká vizuální návaznost stromů při pohledu přímo skrz osu. Významným přesahem jsou potom navrhované otvory ve zdi, do kterých je vsazen také přístřešek autobusové zastávky. Vznikne tak několik „oken“ mezi jižní částí zahrady a navesí, což podporuje souvislost obou prostorů. Zároveň se památka stává aktivním prvkem v prostranství - již to není jen zeď, kterou míjíme a která je neprostupnou hranicí, ale je hravá, vyzývá k objevení prostoru za ní, k nakouknutí, prolezení, posezení.





11_VODA

11.1 ZÁKLADNÍ SYSTÉM



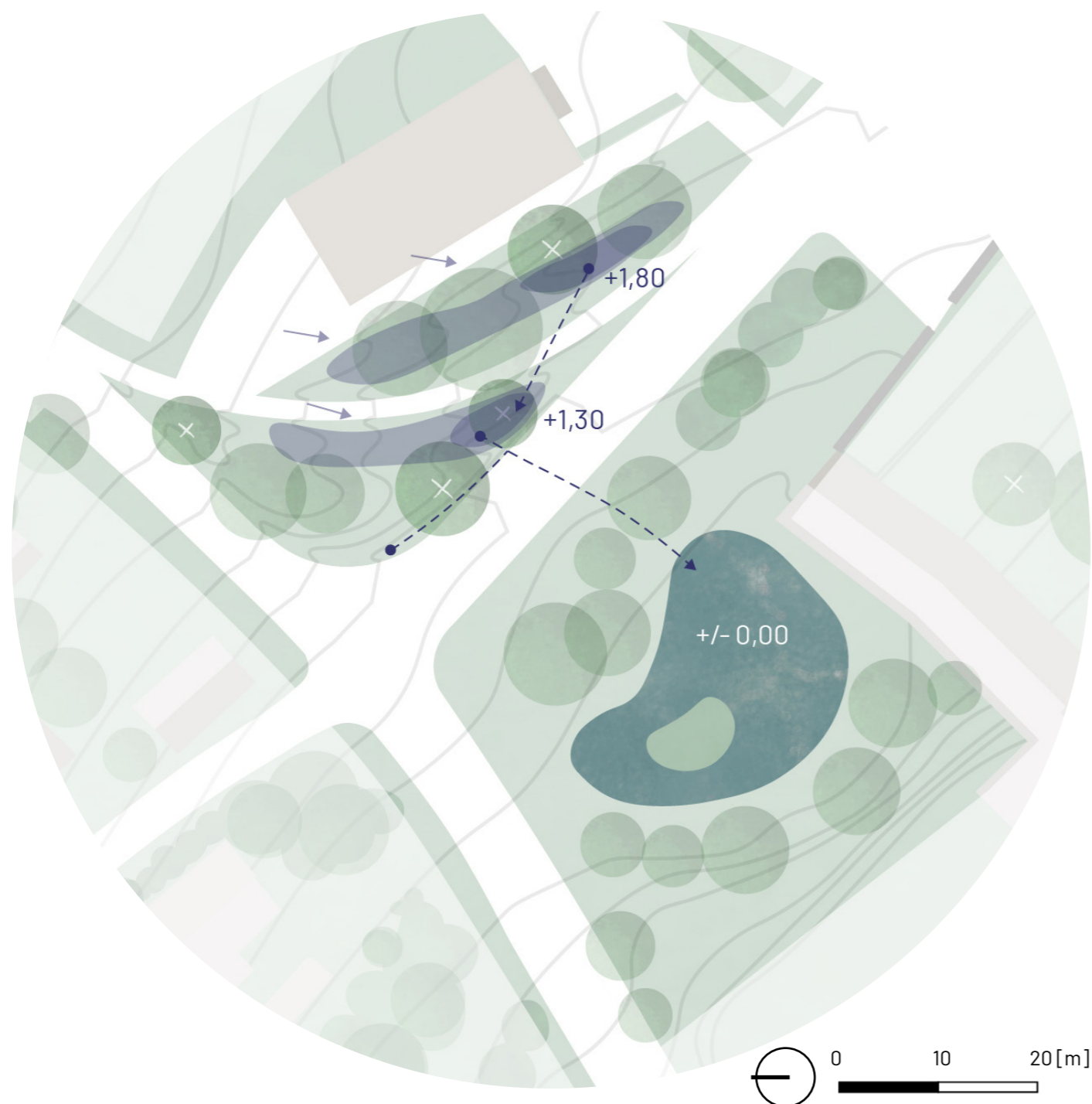
- neznečištěné plochy vpust a přepad dále do systému
- plochy vyžadující odlučovač RL přepad přes odlučovač (nebo jejich soustavu)
- plochy odvodněné do rabátek odvodnění přebytečné vody od vegetace
- plochy odvodňovaných střech vedení střešní vody



V celém centru obce je navržen celistvý odvodňovací systém s retenčními a akumulačními pod-systémy. Základním prvkem jsou retenční plochy pod cukrárnou a nad návsi, kde se voda pomalu vsakuje v navzájem propojených průlezech. Přebytečná voda z průlehub a některých zpevněných ploch je odváděna do akumulačního rybníku pod cukrárnou. Systém disponuje také několika akumulačními nádržemi s přepady v zámecké zahradě, ze kterých je možné sady i trávnické plochy zavlažovat během sušších období. Celý systém končí v Pivovarském rybníku, který má vlastní odtok do Vltavy.

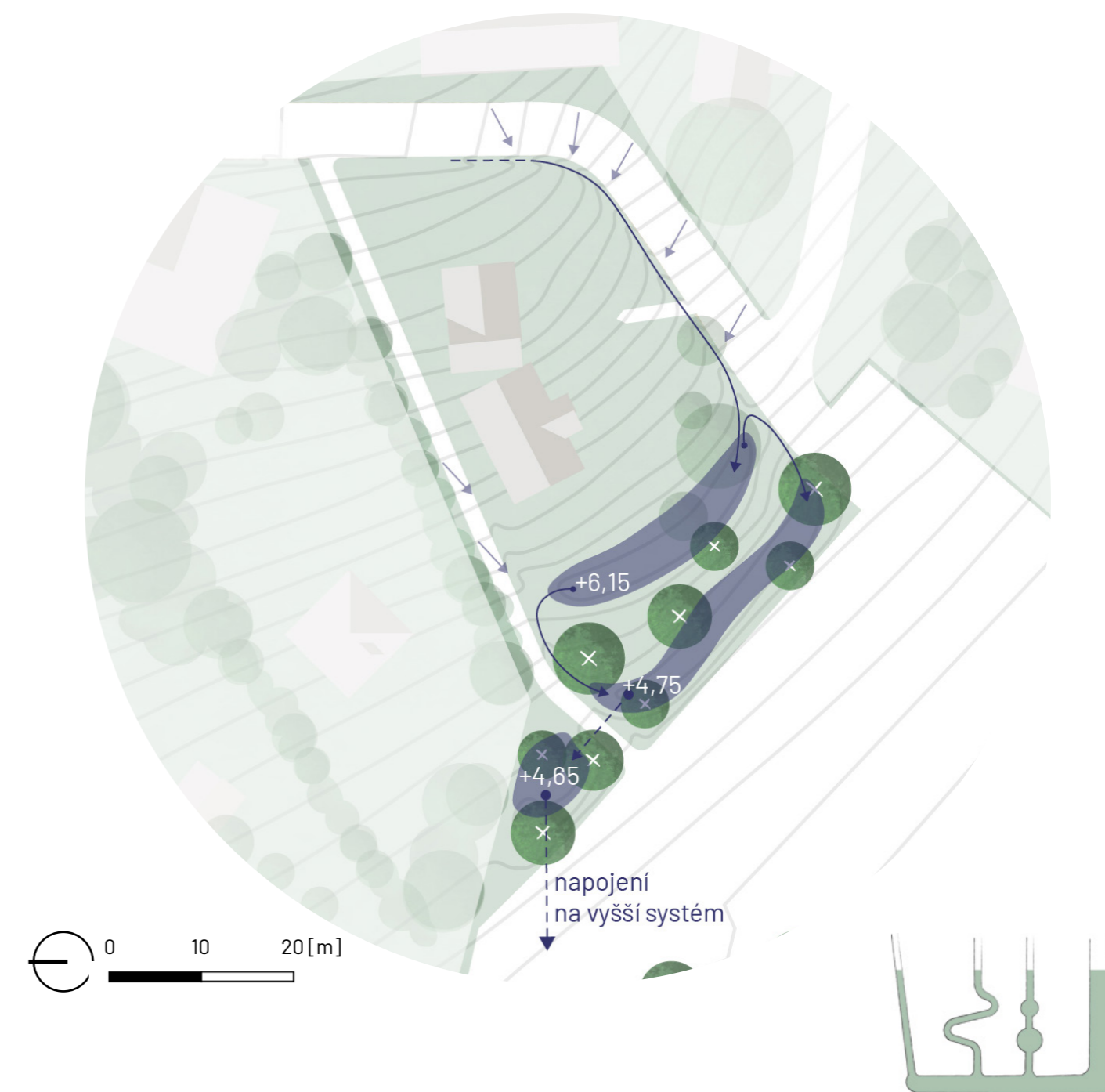
11.2 FUNKCE RETENČNÍCH PLOCH

11.2.1 Situace u nového rybníka



Jeden z podsystémů modrozelené infrastruktury se nachází u nového rybníka. Jedná se o odvodnění zpevněných ploch a střechy cukrárny a přilehlých komunikací. Hlavním prvkem jsou v terénu tvarované průlehy neboli odvodňovací příkopy. Průlehy jsou spojený systém s přepady, takže při přeplnění jednoho se začne voda přesouvat do druhého a pak dále do systému, v tomto případě do obnoveného rybníka, který slouží ve své podstatě jako povrchová akumulací nádrž.

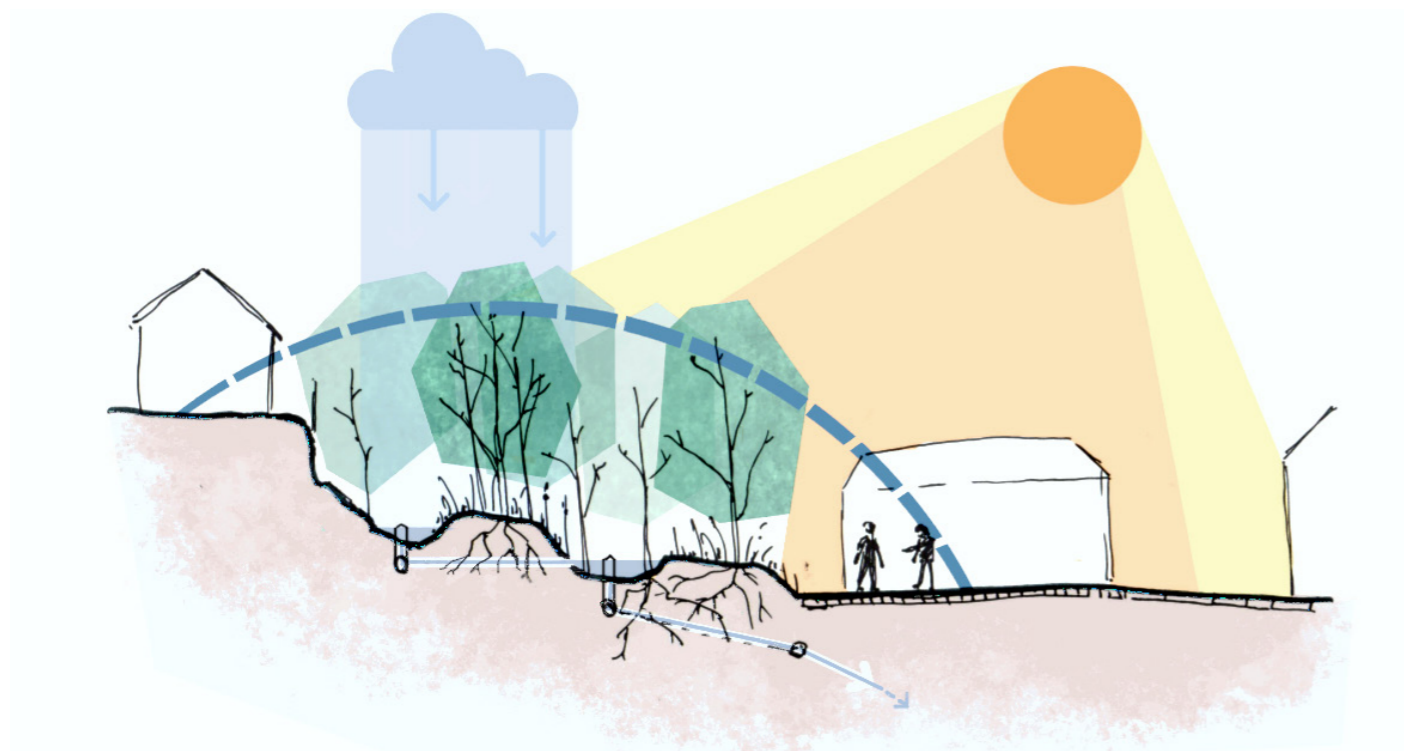
11.2.2 Situace nad návší



Stejný podsystém se nachází i nad návší, kde je terén tvarován podobným způsobem. Toto území sbírá vodu z výše položených zpevněných komunikací, včetně pojezdných, což vyžaduje opatření systému odlučovací ropných látek před vstupem vody do vsakovací oblasti. Dva větší průlehy jsou v podstatě dvě terasy s přepady. Třetí, menší průlehy je podloužením spodního a funguje s ním jako spojená nádoba. Díky nim se na návěs nedostává přebytečná voda z vyšší oblasti, protože je buď pomalu vsakována, anebo odvedena ještě nad návší pod zemí dále do systému.

Díky tomu, že je návěs nejvýše položenou částí území, je možné přebytek vody z retenční plochy a vodu z návěs taktéž svést do akumulacího rybníka pod cukrárnou, jak je vidět na hlavní situaci modrozelené infrastruktury v předchozí kapitole.

11.2.3 Fungování průlehů



ZÁKLADNÍ SYSTÉM

Na přiloženém schematickém řezu je znázorněno, jak mají vzniklé průlehy fungovat. Tvar terénu zajišťuje, že voda neuteče pryč ze svahu, ale naopak zůstane stát v korytě a může se pomalu vsakovat. Pokud se koryto naplní přes míru, voda odteče přepadem do druhého koryta, případně dále do systému.

VLIV NA KLIMA

Díky mohutnější vegetaci, stínění a delšímu zadržování vody jsou tyto plochy klimaticky významné, protože ochlazují své okolí. U návsi, kde se během školního roku pohybují děti při cestě ze školy a při čekání na autobus, je takové prostředí vítané zejména během horkých měsíců.

Díky pravidelnému zadržování vody zůstává půda obecně vlhčí a neinklinuje tolik k naprostému proschnutí, kvůli kterému se stává více a více hydrofobní, takže se voda hůře zasakuje a stéká po povrchu pryč.

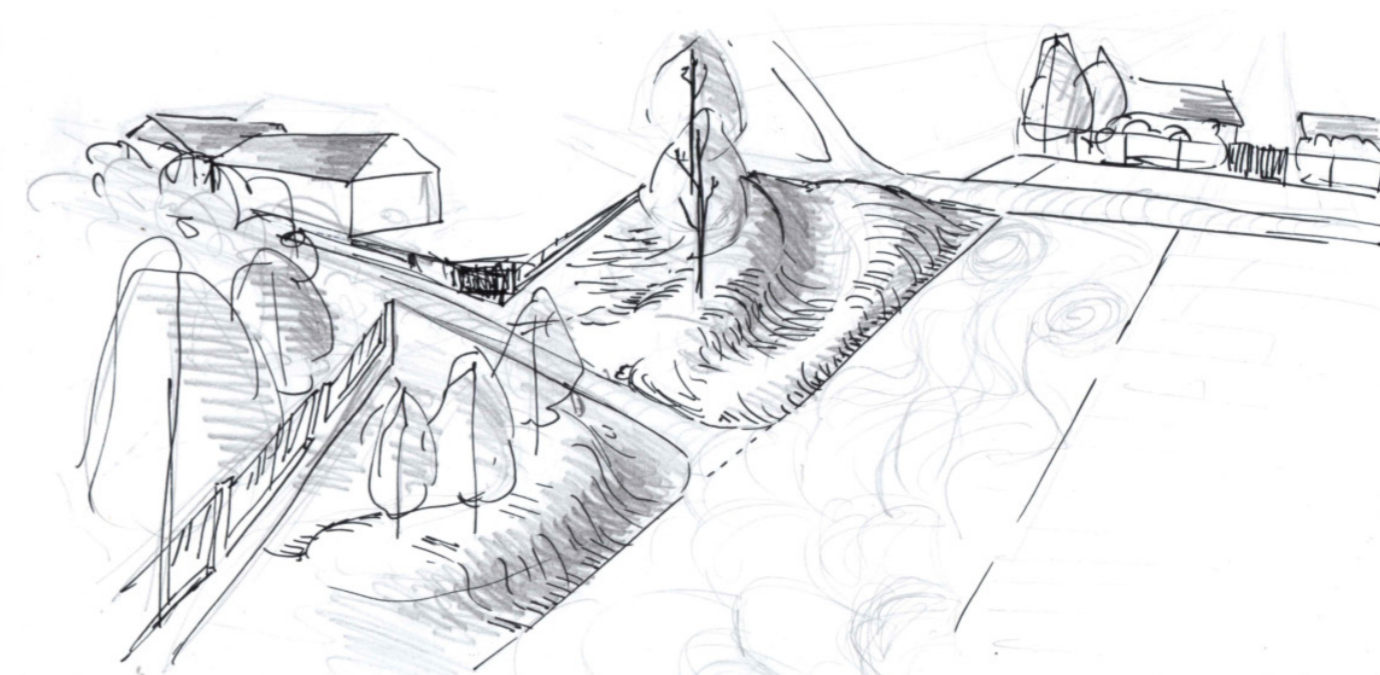
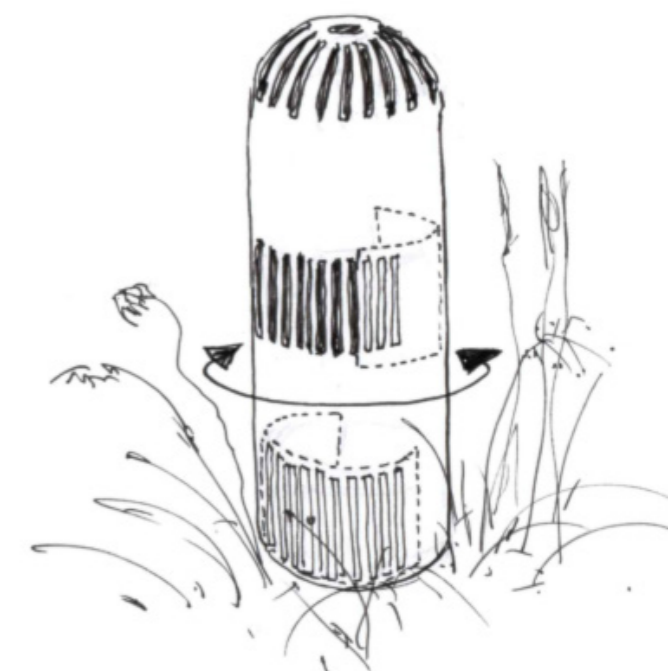
VLIV NA KVALITU VODY

Voda se ve díky postupnému pomalému vsakování mechanicky filtruje, což přispívá k lepšímu stavu podzemní vody a také to znamená, že systémem bude pokračovat do akumulčního rybníka pod cukrárnou pročištěná.

REGULACE ODTOKU

V závislosti na množství srážek je možné regulovat rychlost odtoku vody pomocí uzavíratelného přepadu. Přepadová vpust by měla mít několik nastavení, které umožní reagovat na aktuální stav vody v krajině nebo na roční období.

Jednoduše řečeno, je-li vody méně, je možné přepady částečně nebo zcela uzavřít, aby se voda déle držela na místě. Je-li vody více, může se otevřít celý horní přepad, v případě přílišného zaplavení je možné otevřít i nižší vpusti. V zimě je vhodné nechat přepady zcela otevřeny, aby nedocházelo k namrzání kořenů vegetace.



Skica návsi zobrazuje zamýšlené tvarování terénu s výraznějšími valy pro lepší představu funkce. Pěší chodník, vedoucí od základní školy, je oproti okolnímu terénu jakoby zvýšený.

11.2.4 Reference podobných systémů

Jedním z referenčních projektů je klimaticky reagující systém modrozelené infrastruktury v Kodani od SLA. Systém je zde součástí celé čtvrti, ochlazuje své prostředí a má regulovatelný odtok.

Sankt Kjelds Square and Bryggervangen - SLA

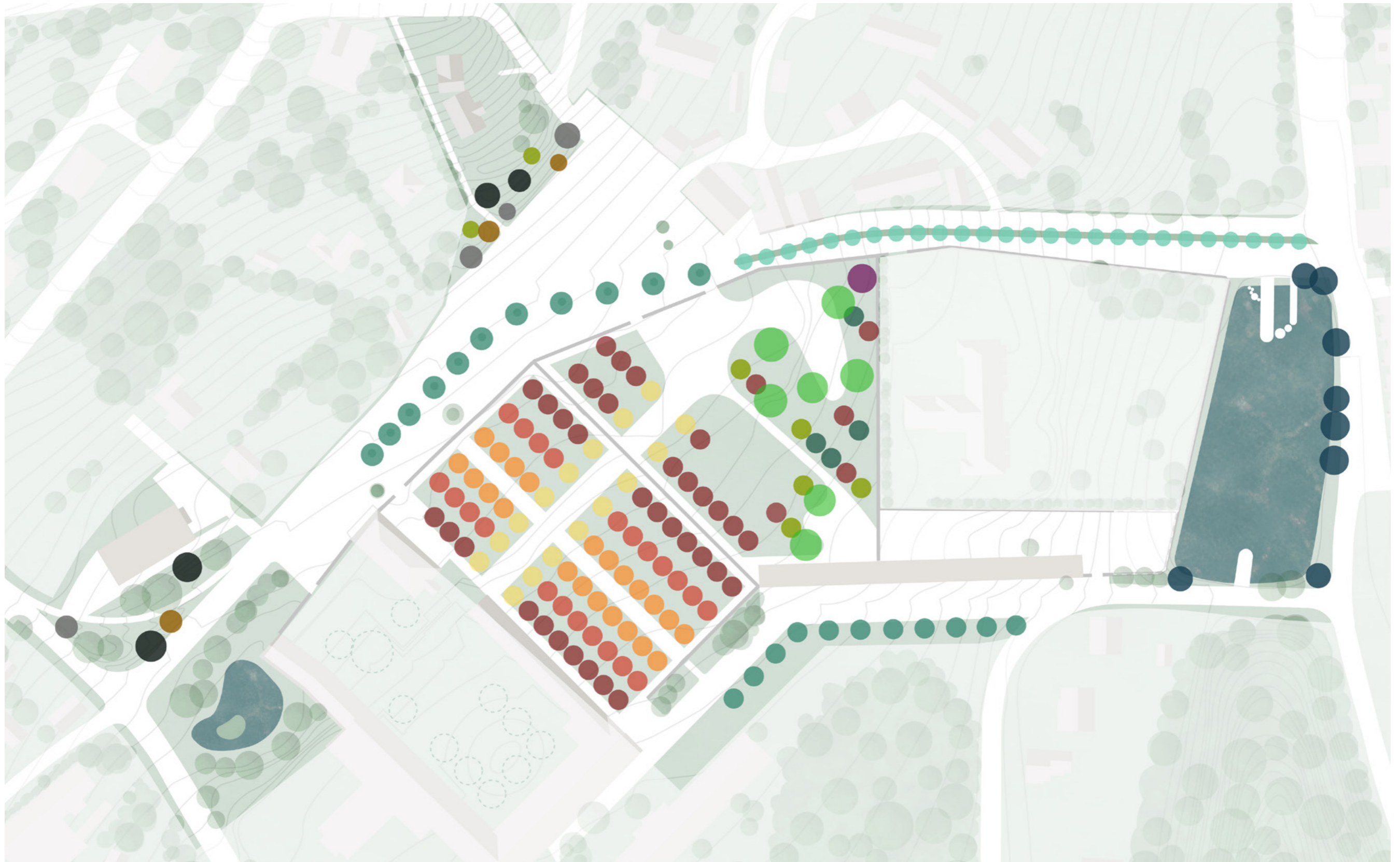


Ukázka dešťového záhonu fungujícího na principu spojených nádob v Kodani



12_VEGETACE

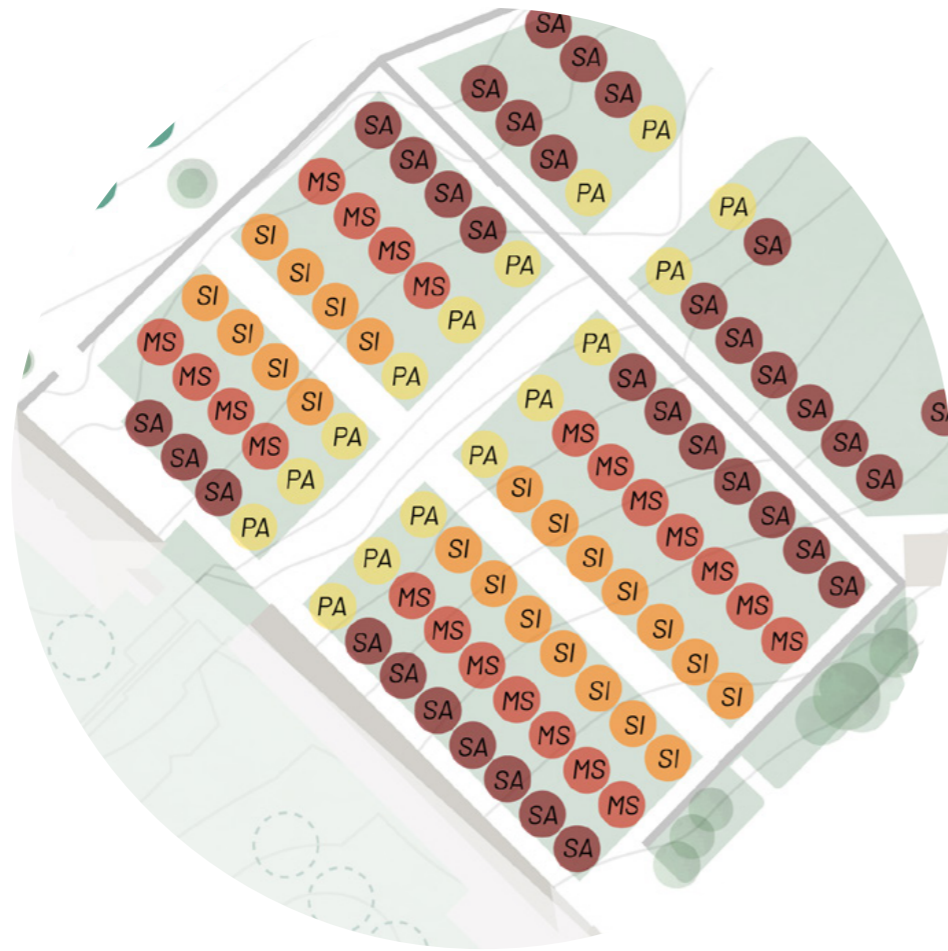
12.1 OSAZOVACÍ PLÁN



<ul style="list-style-type: none"> stávající vegetace 	SAD <ul style="list-style-type: none"> <i>Prunus avium 'Plena'</i> <i>Sorbus intermedia</i> <i>Sorbus aucuparia</i> <i>Malus species</i> 	HŘIŠTĚ <ul style="list-style-type: none"> <i>Tilia cordata</i> <i>Fraxinus ornus</i> <i>Morus alba</i> <i>Acer campestre</i> 	STROMOŘADÍ <ul style="list-style-type: none"> <i>Acer campestre 'Elegant'</i> <i>Acer campestre 'Queen Elisabeth'</i> 	RYBNÍK A RETENČNÍ PLOCHY <ul style="list-style-type: none"> <i>Ulmus 'Clusius'</i> <i>Pinus sylvestris</i> <i>Sambucus nigra</i> <i>Corylus avellana</i>
----------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------



12.2 OBNOVA SADU



VÝBĚR DŘEVIN

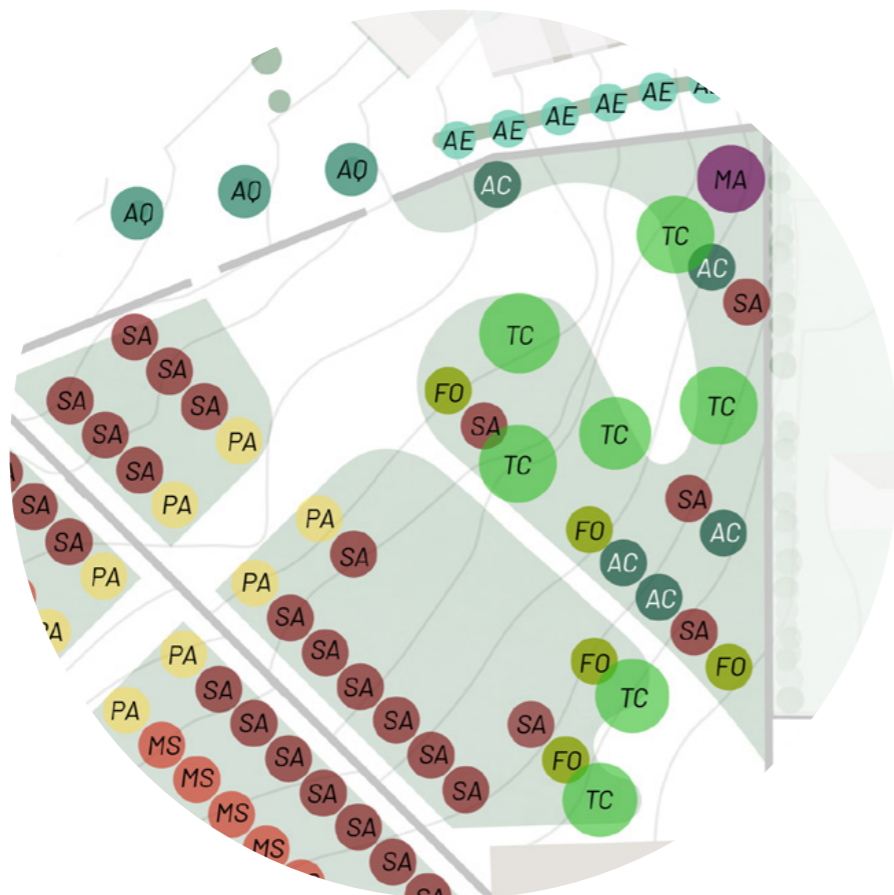
Do sadu byly vybrány stromy, které svým vzhledem připomínají klasické ovocné stromy historicky pěstované v České republice. V tomto ohledu byl brán zřetel na velikost stromů do 15 m, spíše vysokokmenné kultivary a bílé kvetení.

PRODUKCE

Vzhledem k dnešnímu (ne)využití sadů jsou sady navrhovány primárně jako okrasné. Kolem hlavní osy je vysazen sterilní kultivar třešně ptačí. Díky tomu hlavní osa bíle vykvetá před olistěním a doufejme k příležitosti prvního máje, zároveň během léta není cesta poseta plody.

Dále jsou v sadech vysazeny dva druhy jeřábů. Ty na podzim prozřeměnu zdobí sady barevnými plody, což je dalším důležitým vizuálním prvkem. Plody drží na stromech poměrně dlouho a jsou krmivem pro malé a zpěvné ptáky, takže jich na zemi příliš nepřebývá.

Jedinými skutečně produkčními stromy jsou jabloně navrhované doprostřed všech čtvrtin. Jedná se o vymezené řady pro historické a ceněné odrůdy jablek, což by mělo pomoci jejich zachování, případně namnožení. Pěstování ceněných odrůd může také přidat další hodnotu místnímu sadu a historickému centru Hradištku.



12.2.1 Severní oblast

PA TŘEŠEŇ PTAČÍ *Prunus avium 'Plena'* [45]

výška: 8-12 m
šířka: 4-6 m
květ: bílé, duben-květen
plod: sterilní bezplodý kultivar



autor: Vladimír Motyčka [51]

SI JEŘÁB PROSTŘEDNÍ *Sorbus intermedia* [45]

výška: 8-15 m
šířka: 7-12 m
květ: bílé chocholíky, květen-červen
plod: oranžovočervené až červené malvice cca 1 cm



autor: Pavel Veselý [51]

SA JEŘÁB PTAČÍ *Sorbus aucuparia* [45]

výška: 5-15 m
šířka: 4-6 m
květ: bílé chocholíky, květen-červen
plod: červené malvice cca 1 cm



MS JABLOŇ *Malus species*

různé staré odrůdy jabloní

12.2.2 Jižní oblast - hřiště

TC LÍPA SRDČITÁ *Tilia cordata* [45]

výška: 18-25 m
šířka: 10-15 m
květ: světle žluté s listenem, červen
plod: kulovité zelené „oříšky“ cca 0,5



autor: Petr Vobořil [51]

FO JASAN ZIMNÁŘ *Fraxinus ornus* [45]

výška: 8-15 m
šířka: 6-10 m
květ: bílé laty, květen
plod: křídlaté nažky

MA MORUŠE BÍLÁ *Morus alba* [45]

výška: 10-15 m
šířka: 6-8 m
květ: nenápadné jehnědy, květen-červen
plod: bílé, růžové až fialovočerné jedlé nažky



autor: Dana Michalcová [51]

AC JAVOR BABYKA *Acer campestre* [45]

výška: 10-15 m
šířka: 5-10 m
květ: žlutozelený, květen
plod: zelená, později hnědá vodorovná dvounažka

12.3 OBNOVA STROMOŘADÍ

12.3.1 Stromy

AQ JAVOR BABYKA 'Queen Elisabeth' *Acer campestre 'Queen Elisabeth'* [45]

výška: 10-12 m
šířka: 6-8 m
květ: žlutozelené, květen
plod: zelená, později hnědá vodorovná dvounažka
vhodný do dlažby, odolný vůči soli



autor: Tomáš Kebert [51]

AE JAVOR BABYKA 'Elegant' *Acer campestre 'Elegant'* [45]

výška: 6-12 m
šířka: 3-4 m
květ: žlutozelené, květen
plod: zelená, později hnědá vodorovná dvounažka
vhodný do dlažby, odolný vůči soli



- nahrazení při výstavbě
- nahrazení do 10 let
- nahrazení do 20 let

0 20 40 [m]

12.3.2 Možné podrostové trvalky

SOLITERNÍ

Aruncus dioicus [53]



střapce

bílé květy

SKUPINOVÉ

Aster divaricatus
Astilbe chinensis [53]



ala „kopretiny“, střapce

bílé, růžové květy

POKRYVNÉ

Asarum europaeum
Galium odoratum
Vinca minor [53]

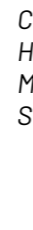


česneky, barvínek

bílé, modré květy

CIBULNATÉ A HLÍZNATÉ

Anemone nemorosa
Corydalis cava
Hyacinthoides hispanica
Muscari armeniacum
Scilla siberica [53]

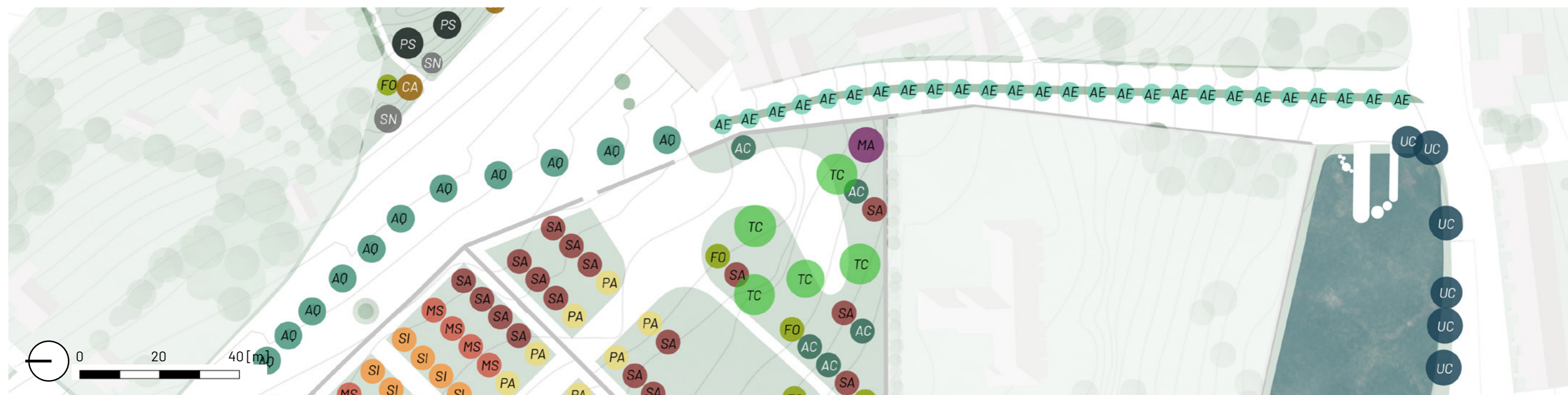


sasanky, modřence, zvonečky

bílé, modré, fialové květy

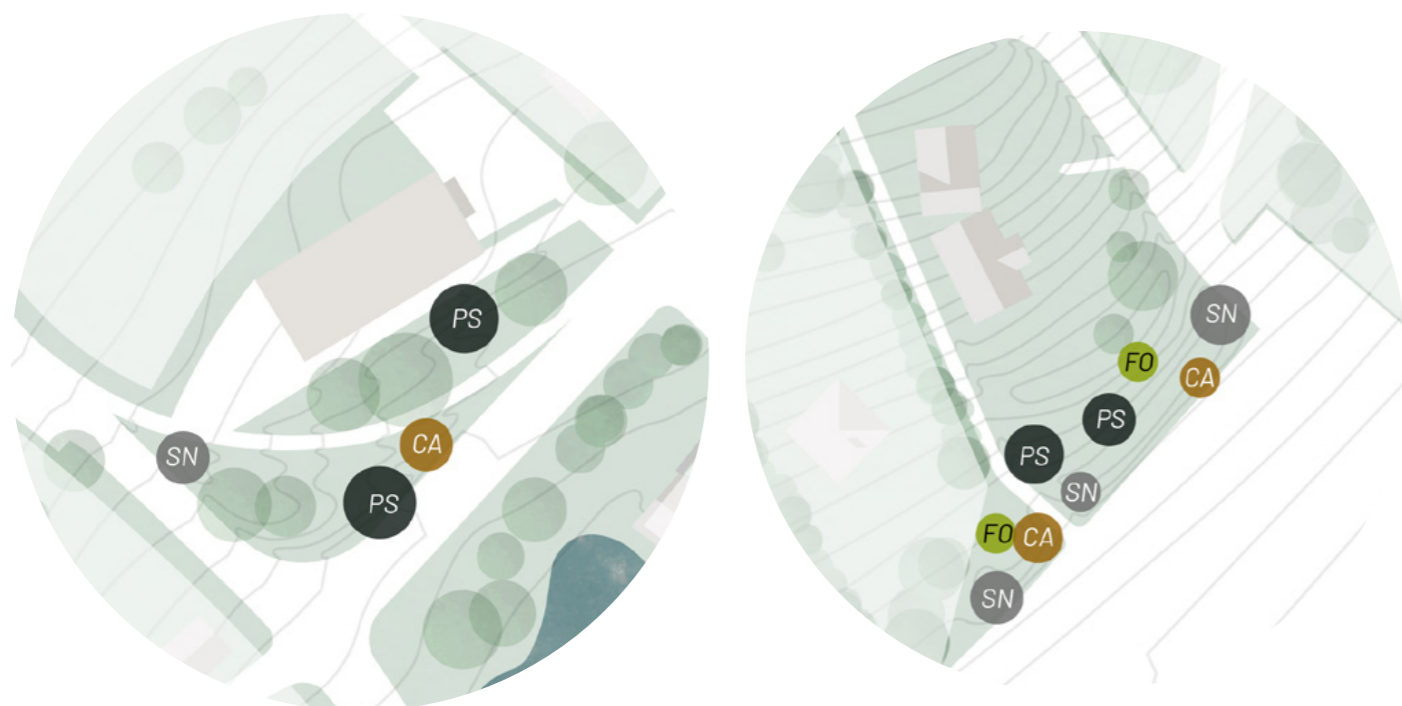
POSTUPNÉ NAHRAZOVÁNÍ STROMŮ

V návrhu je specifikováno, jak budou postupně nahrazovány stromy ve stromořadí. Hned při výstavbě budou nahrazeny stromy od návsi k zámečku, protože stávající stromy byly pravděpodobně vysazeny do špatných podmínek a zadržení do rábátek by nepřežily, a nejhorší stromy z jižní části. Stromořadí se zeleným pásem bude nahrazováno v intervalech po 10 letech nebo individuálně vždy, když některý ze stromů zemře.



0 20 40 [m]

12.4 VEGETACE RETENČNÍCH PLOCH



12.4.1 Dřeviny

PS BOROVICE LESNÍ *Pinus sylvestris*

výška: 10-30 m
šířka: 7-10 m
zvládá slunné, sušší i vlhčí, chudé i vápenaté stanoviště



SN BEZ ČERNÝ *Sambucus nigra*

výška: 8-15 m
šířka: 6-10 m
květ: bílé laty, květen
plod: křídlaté nažky



autor: Jan Vaněk [51]

CA LÍSKA OBECNÁ *Corylus avellana*

výška: 10-15 m
šířka: 6-8 m
květ: nenápadné jehnědy, květen-červen
plod: bílé, růžové až fialovočerné jedlé nažky



autor: Dana Michalcová [51]

12.4.2 Bylinné patro

KVĚTINOVÁ ZAHRADA - NÍZKÁ

Tato směs je navržena pro oblasti mimo vsakovací části - dna průlehů.

Směs letniček pro přímý výsev, určená do intravilánu, nižší druhy:

Festuca ovina, Alyssum saxatile, Bellis perennis, Calendula officinalis, Dianthus deltoides, Dimorphoteca sinuata, Cheiranthus allionii, Chrysanthemum paludo, Iberis amara, Lasthenia glabrata, Lobularia maritima, Malcolmia maritima, Phacelia campanularia, Potentilla recta, Saponaria ocymoides, Silene pendula, Tagetes patula, Viola cornuta

[52]



[52]

VLHKOMINÉ TRVALKY

Pro dna průlehů, která se při deštích mohou zatopit, jsou navrhovány vytrvalé rostliny, které snesou dočasné zamokření. Pro výběr konkrétních druhů je vhodná konzultace s odborníkem. Níže je zobrazeno několik taxonů vhodných pro zamokřené oblasti.



Clethra alnifolia [54]
foto: Proven Winners



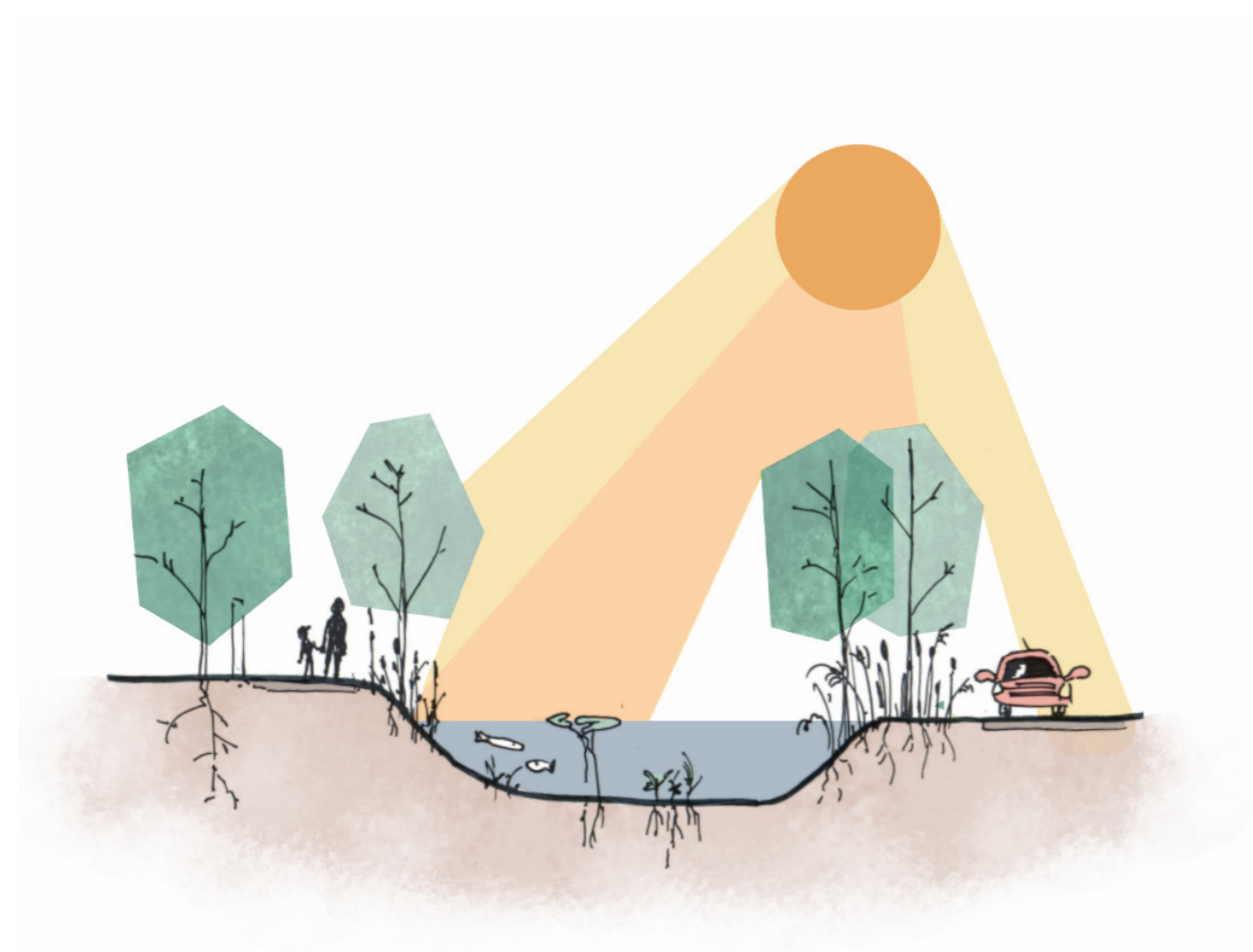
Symphyotrichum sp. [54]
foto: Proven Winners



Isolepis cernua [54]
foto: Proven Winners

12.5 VEGETACE RYBNÍKŮ

12.5.1 Vliv vegetace na kvalitu vody



ZASTÍNĚNÍ

Využitím doprovodné zeleně se stane okolí rybníka stinnější a chladnější. Díky tomu se nebude hladina vody tak snadno zahřívat po celé ploše, což zabrání celkovému zvyšování teploty vody v rybníce. Chladnější voda se méně kazí a mikroorganismy se v ní nemnoží tak snadno.

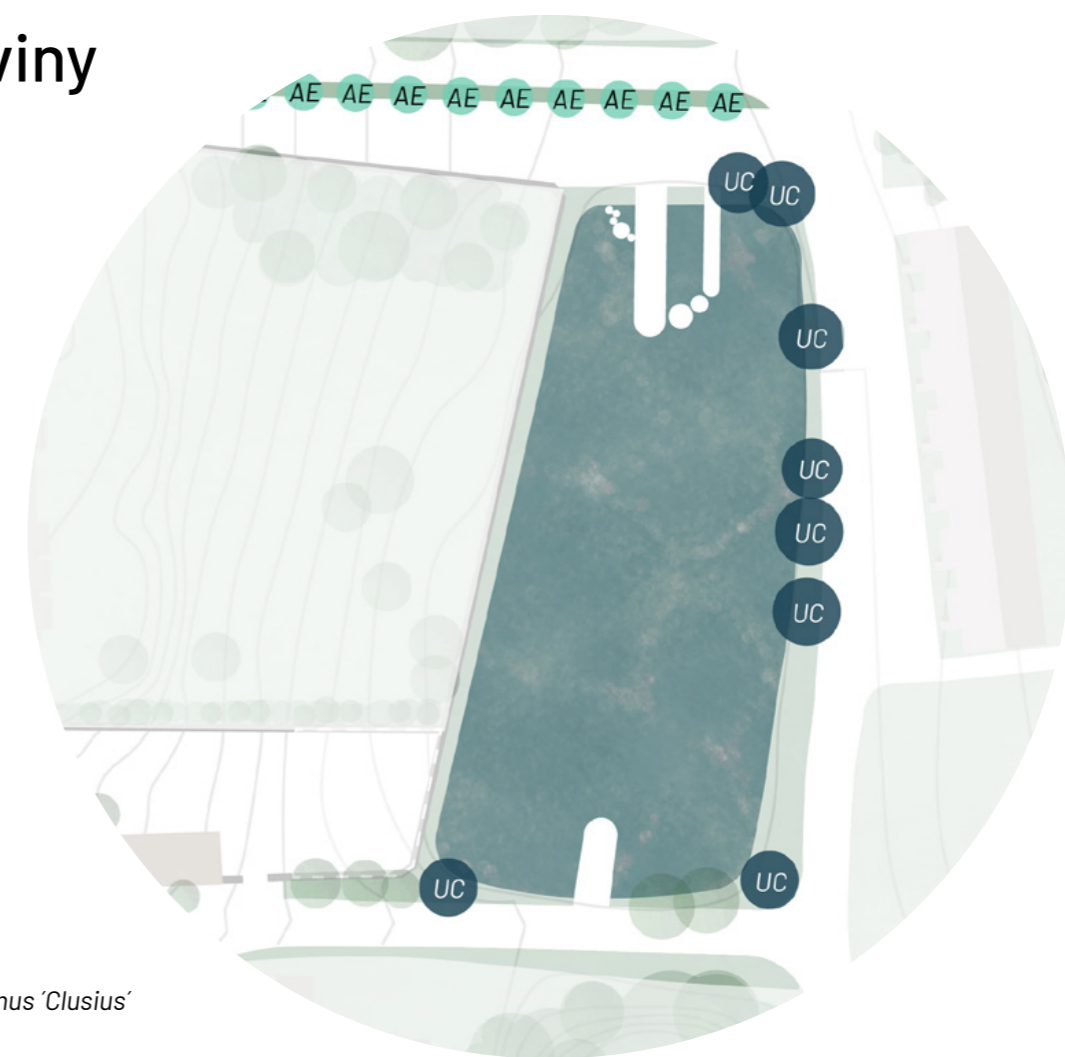
SPOTŘEBA ŽIVIN, DUSÍKU A FOSFORU

Více vodních a pobřežních rostlin spotřebuje více živin. Voda je díky tomu čistší a méně se kazí.

BIODIVERZITA

Vysazení většího množství a více druhů rostlin podporuje biodiverzitu drobných živočichů, kteří se mezi nimi mohou zabydlet. Někteří mohou taktéž napomáhat k čištění vody.

12.5.2 Dřeviny



UC JILM 'Clusius' *Ulmus 'Clusius'*

výška: 15-20 m
šířka: 8-10 m
květ: světle zelený svazek, duben-květen
plod: zelené křídlaté nažky
kultivar rezistentní vůči grafioze



12.5.3 Pobřežní a vodní rostliny

VODNÍ PONOŘENÉ

Na dno je možné vysadit různé druhy bublinatek a šidlatek. Je vhodné je vysazovat do slunnějších částí rybníku, protože k přežití na dně potřebují světlo.

VODNÍ VYNOŘENÉ

Tyto druhy lze sázet po obvodu rybníka. Kořeni ve dně, ale celá rostlina a její květy rostou nad hladinou. Navrhované jsou druhy rákosů, orobinců a skřipinců.



RÁKOS OBEČNÝ
Phragmites australis
foto: Dana Michalcová [51]



OROBINEC ÚZKOLISTÝ
Typha angustifolia
foto: Marek Mejstřík [51]

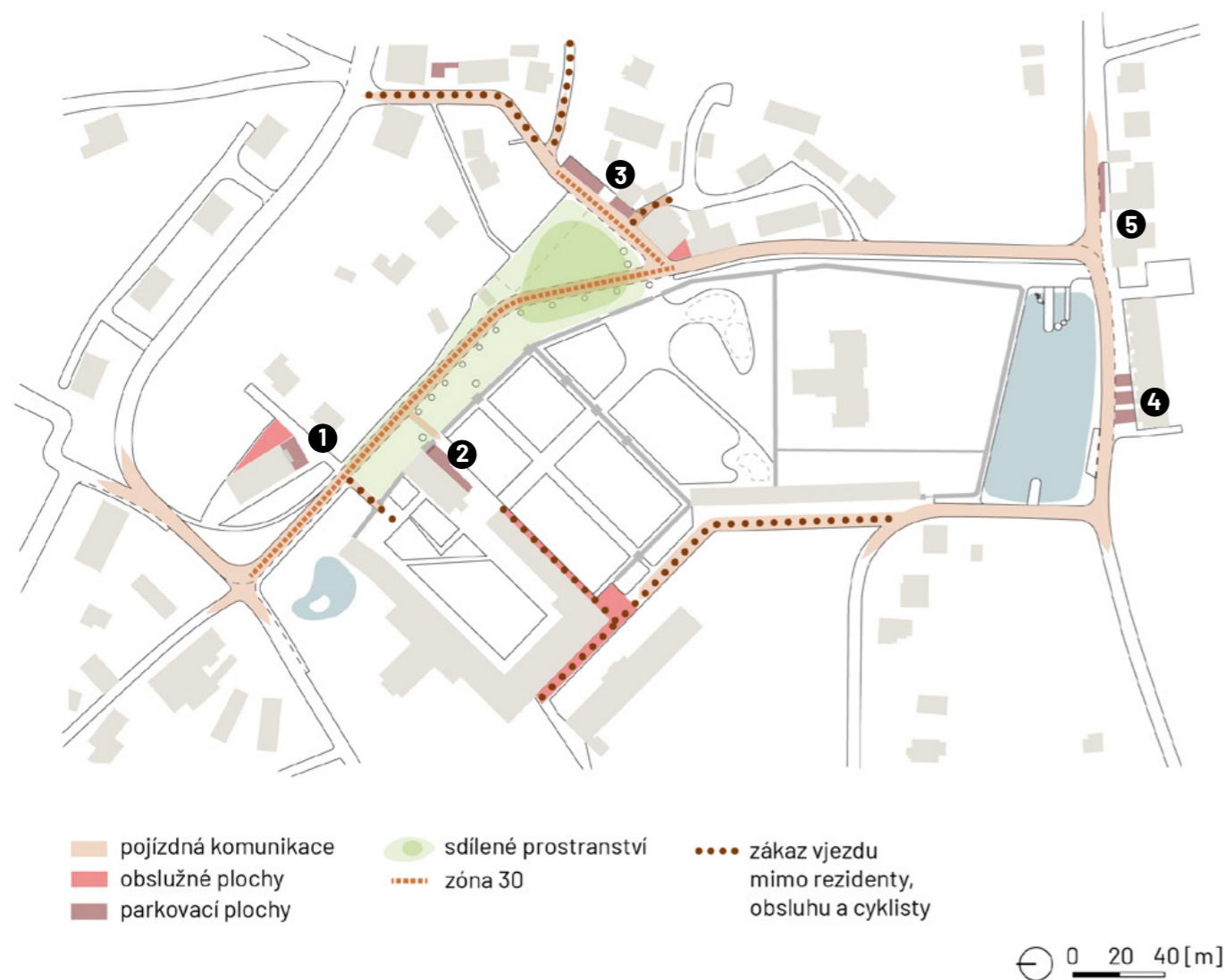


SKŘÍPINEC JEZERNÍ
Schoenoplectus lacustris
foto: Dana Michalcová [51]



13_DOPRAVA

13.1 ZÁKLADNÍ PRINCIP CENTRA



MATERIALITA KOMUNIKACÍ

Komunikace jsou vizuálně snadno rozpoznatelné díky použití různých materiálů, přestože se chodníky a silnice nachází v jedné úrovni. Materiálem jsou různé dlažební formáty, které jsou podrobně popsány v kapitole 9.6 Zpevněné povrchy.

POJÍZDNÉ KOMUNIKACE

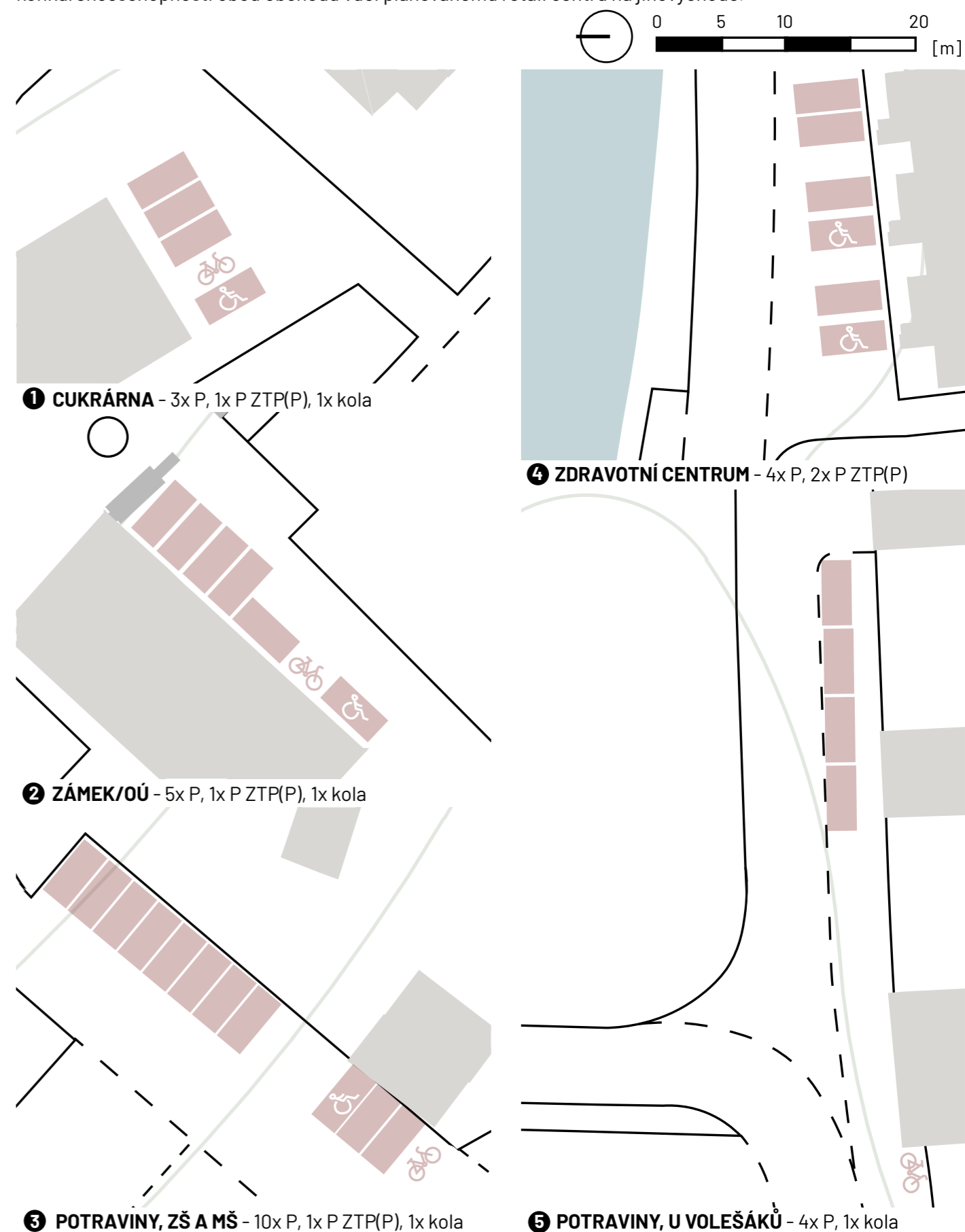
Návrh upravuje stav dopravní situace tak, aby byla přehlednější a přívětivější pro chodce. Nově navržená křižovatka na severu území nyní nevyužívá spodní oblouk dnešní dlážděné komunikace, vystavěné za 2. sv. války. Místo toho trasa hlavní silnice z centra pokračuje přímo rovně a následně se stáčí do pravého úhlu. Přehlednost křižovatky podporuje také materiál povrchu, neboť hlavní silnice je dlážděná a vedlejší silnice jsou ponechány v dnešním stavu s asfaltovým povrchem.

PĚŠÍ KOMUNIKACE A SDÍLENÁ ZÓNA

Pěší plochy se rozšiřují zejména v okolí návsi a směrem dále na sever, kde vzniká sdílená zóna motorových vozidel a pěších. V této zóně je povolena maximální rychlost jízdy 30 km/h a je opatřena výstražnými značkami Pozor, chodci a Pozor, děti. V této oblasti se mohou chodci volně pohybovat. Komunikace pro motorová vozidla je téměř ve stejné úrovni, jako pěší plochy, což zvyšuje komfort chodců. Povrchy pěších ploch a vozovky jsou vizuálně odlišeny formátem a skladbou dlažby, což zároveň napomáhá zvýšení pozornosti chodců při přecházení.

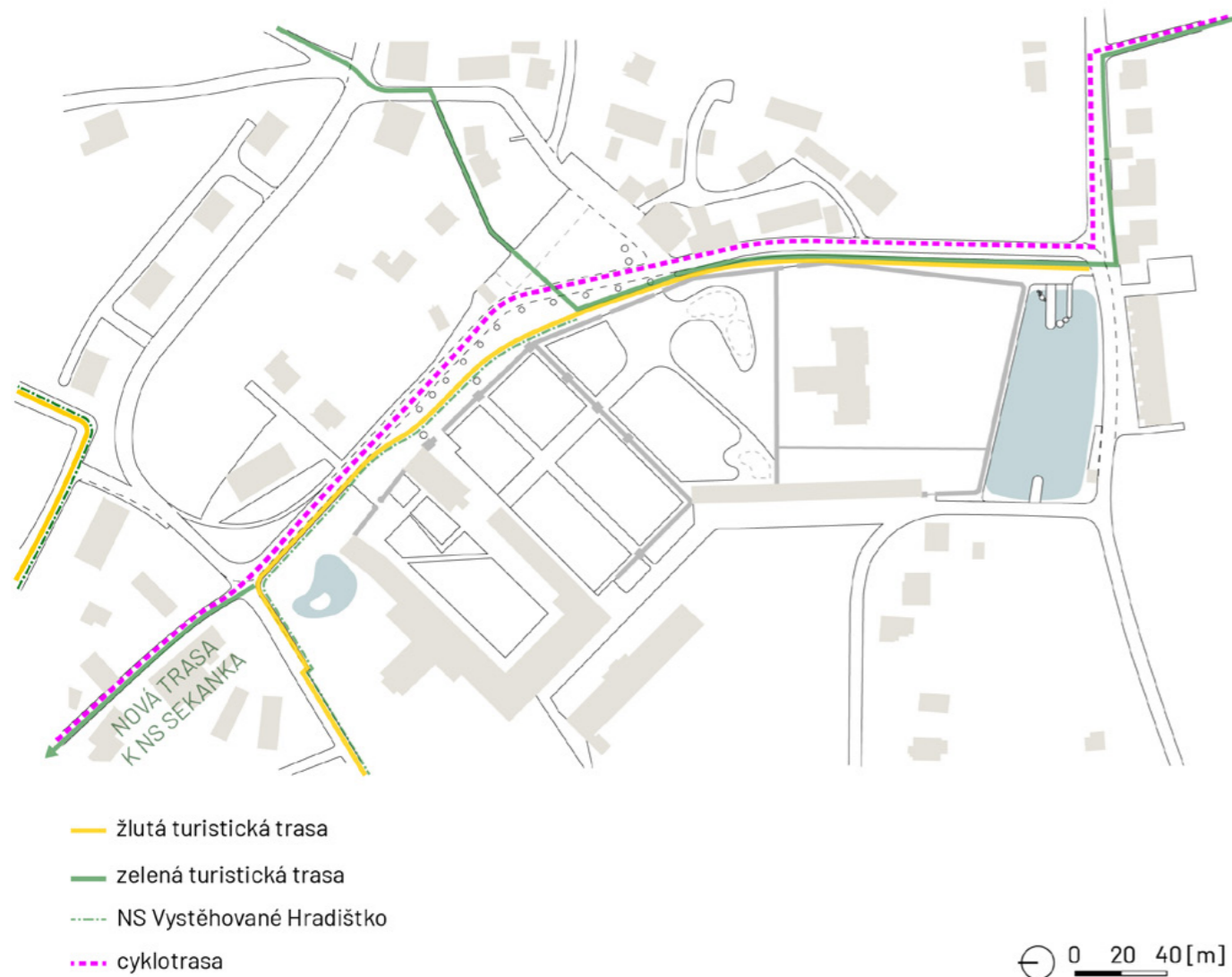
13.2 PARKOVACÍ STÁNÍ

Na území je navrženo několik parkovacích stání a několik stojanů na kola. Většinou se parkování vztahuje k určitým objektům občanské vybavenosti. Pro stávající obchody s potravinami je zajištěna dostupnost pěšky i autem, což zajišťuje mimo jiné několik parkovacích stání v jejich bezprostřední blízkosti. Dobrá dostupnost napomáhá konkurenceschopnosti obou obchodů vůči plánovanému retail centru na jihovýchodě.



13.3 NAPOJENÍ NA STÁVAJÍCÍ INFRASTRUKTURU

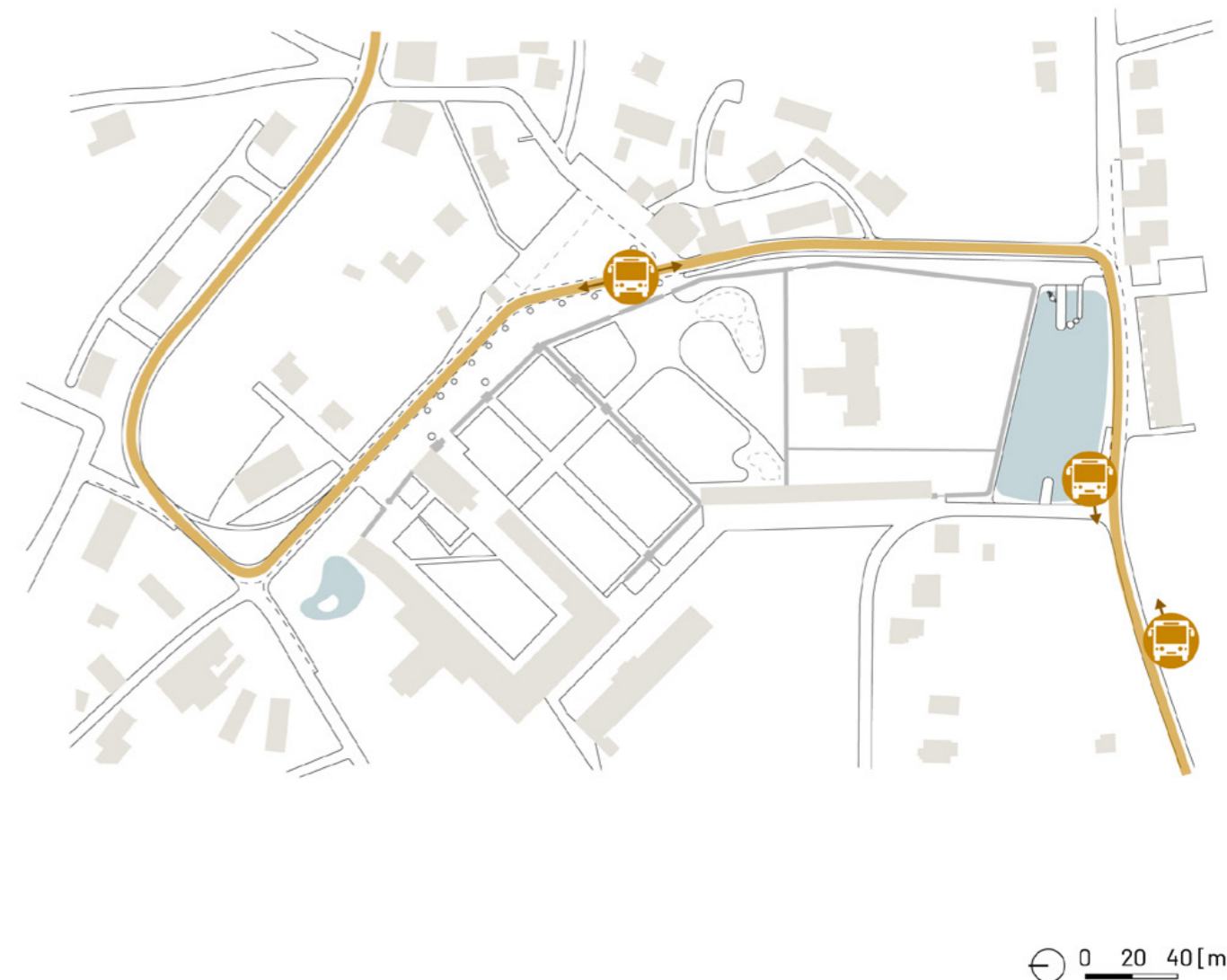
13.3.1 Turistické značení



ZNAČENÉ TURISTICKÉ TRASY

Žlutá turistická trasa prochází celým centrem Hradištka a nově se táhne už od Pivovarského rybníku. Zelená trasa, která dnes vede kolem Japeky nahoru ke škole, je nyní vedena přes náves a pěší cestou skrz průlehy. Na severu území u obnoveného rybníka začíná nová zelená trasa, která má vést rovně celou ulicí K Sekance až k naučné stezce Sekanka.

13.3.2 Hromadná doprava



NOVÁ TRASA AUTOBUSU

Dnes jezdí autobus přes centrum dvěma různými cestami. Nově je silnice navržena tak, aby mohl jezdit obousměrně stejnou trasou přes centrum. Autobusová zastávka v centru je přesunuta od zámku na náves. Tato obousměrná zastávka se nachází přímo na ose cesty k základní škole a je blíže mateřské školce, což prospívá dojíždějícím dětem a rodičům. Děti mohou během čekání na autobus pohodlně využít prostory návsi, průlehy nebo dětského hřiště.

Nová zastávka Hradištka, U Rybníčku ve směru na Prahu zůstává na svém místě. Směr na Pikovice je umístěn v ulici Benešovská blíže k Rajchardovu, kde bude součástí nového retail centra a bude obsluhovat rozrůstající se residenční oblast, která je aktuálně v plánování JHR architects.

Průjezdnost autobusu centrem byla ověřena pomocí vlečných křivek 15 m dlouhého kloubového autobusu.

ZÁVĚR

Centrum obce Hradištka je neuvěřitelně komplexním prostorem. Čím hlouběji jsem se do práce ponořila, tím více možností a skutečností jsem objevovala. Na práci mě nejvíce bavilo objevovat místní historii a promítat ji do návrhu fyzicky i symbolicky. V práci se snažím o citlivý, ale zároveň inovativní přístup k místu, ze kterého číší minulost a zároveň potřebuje vyhovět budoucnosti. Zásah do památkově chráněné zdi vnímám jako možnou příčinu kontroverze, nicméně diplomovou práci vnímám jako příležitost k tomu beze strachu ukázat neotřelé možnosti a přístupy k věci.

Velmi mě bavilo také spojení historie a reakce na klimatické změny v obnově rybníka. V návrhu se snažím ukázat, že klimaticky příznivý design není jen záležitostí větších měst, ale týká se všech.

Revitalizace centra Hradištka by jistě mohla být předmětem dlouholetého plánování. Tato práce se snaží ukázat, jak je možné se zdejším prostorem zacházet a jaké nabízí příležitosti. Doufám, že některé nápady a principy poslouží k inspiraci při jeho plánované obnově.

PODĚKOVÁNÍ

Nakonec bych ráda poděkovala lidem, díky kterým práce vznikla a kteří mi ji pomohli zlepšit a dokončit. Ze všeho nejdříve bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Vladimíru Sittovi za jeho vizionářský přístup k věci, Adéle Ruprecht-Chmelové za cenné rady zejména v praktických částech a oběma za skvělé vedení ateliéru, ve kterém jsem strávila mnoho semestrů.

Dále bych chtěla poděkovat Hance Špalkové za to, že mi v prvním ročníku předala základy vnímání prostoru z pohledu krajináře, bez kterých bych vůbec nepochodila.

Velké díky patří také Lucii Haškové za její nadšení pro minulost Hradištka a čas a ochotu poskytnout mnohé historické podklady a fotografie z archivu obce Hradištka, který z velké části sama sestavila.

Také děkuji panu architektu Jiřímu Hejlovi za jeho spolupráci a zaslání podkladů týkajících se plánování JHR architektů v obci.

V neposlední řadě děkuji svým rodičům za podporu během celého studia a svému manželovi za všechna uvařená jídla během ateliérových týdnů.



14_ZDROJE

- [1] Obec Hradištko. Online. C2022. Dostupné z: <https://www.hradistko.cz/>. [cit. 2023-10-30].
- [2] LABORATOŘ GEOINFORMATIKY. *Oldmaps - Staré mapy*. Online. Most-Velebudice: Laboratoř geoinformatiky Fakulty životního prostředí Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, c2001-2022. Dostupné z: <http://oldmaps.geolab.cz>. [cit. 2022-11-23].
- [2a] AUSTRIAN STATE ARCHIVE/MILITARY ARCHIVE, VIENNA, LABORATOŘ GEOINFORMATIKY UNIVERZITY J.E. PURKYNĚ, MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR. *1st Military Survey, Section No. 142*. Online. LABORATOŘ GEOINFORMATIKY - FAKULTA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ UNIVERZITY J.E.PURKYNĚ. *Old maps - Staré mapy*. C2001-2022. Dostupné z: http://oldmaps.geolab.cz/map_region.pl?lang=cs&map_root=1vm&map_region=ce. [cit. 2023-11-19].
- [2b] AUSTRIAN STATE ARCHIVE/MILITARY ARCHIVE, VIENNA, LABORATOŘ GEOINFORMATIKY UNIVERZITY J.E. PURKYNĚ, MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR. *2nd Military Survey, Section No. 10_2, 9_II*. Online. LABORATOŘ GEOINFORMATIKY - FAKULTA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ UNIVERZITY J.E.PURKYNĚ. *Old maps - Staré mapy*. C2001-2022. Dostupné z: http://oldmaps.geolab.cz/map_region.pl?lang=cs&map_root=1vm&map_region=ce. [cit. 2023-11-19].
- [2c] AUSTRIAN STATE ARCHIVE/MILITARY ARCHIVE, VIENNA, LABORATOŘ GEOINFORMATIKY UNIVERZITY J.E. PURKYNĚ, MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR. *3rd Military Survey, Section No. 4053_1, 4053_3*. Online. LABORATOŘ GEOINFORMATIKY - FAKULTA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ UNIVERZITY J.E.PURKYNĚ. *Old maps - Staré mapy*. C2001-2022. Dostupné z: http://oldmaps.geolab.cz/map_region.pl?lang=cs&map_root=1vm&map_region=ce. [cit. 2023-11-19].
- [2d] HISTORICKÝ ÚSTAV AV ČR. Müllerovo mapování, list č. 13. Online. LABORATOŘ GEOINFORMATIKY - FAKULTA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ UNIVERZITY J.E.PURKYNĚ. *Old maps - Staré mapy*. C2001-2022. Dostupné z: http://oldmaps.geolab.cz/map_region.pl?lang=cs&map_root=1vm&map_region=ce. [cit. 2023-11-19].
- [3] Archiv obce Hradištko.
- [4] ŠIMEK, Rudolf a ANDRLE, Martin. *Vodní mlýny*. Online. C2012-2017. Dostupné z: www.vodnimlyny.cz. [cit. 2023-11-12].
- [4a] *Pikovický mlýn*. Online. ŠIMEK, Rudolf a ANDRLE, Martin. *Vodní mlýny*. C2012-2017. Dostupné z: <https://www.vodnimlyny.cz/mlyny/objekty/detail/2295-pikovicky-mlyn>. [cit. 2023-11-12].
- [5] ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ [ČÚZK]. *Geoportal*. Online. C2010-2023. Dostupné z: <https://geoportal.gov.cz/web/guest/map>. [cit. 2023-11-12].
- [6] PAVELČÍK, Vojtěch. *Stará Vltava*. Online. C2001-2023. Dostupné z: <http://www.stara-vltava.cz/>. [cit. 2023-11-12].
- [6a] PAVELČÍK, Vojtěch. Internetová galerie historických fotografií z Povltaví, se zvláštním zřetelem na Povltaví střední. Online. C2001-2023. Dostupné z: <http://www.stara-vltava.cz/galerie.html>. [cit. 2023-11-12].
- [7] ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ [ČÚZK]. *Originální mapy stabilního katastru - Čechy*. Online. ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ [ČÚZK]. *Archiv*. C2023. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>. [cit. 2023-11-19].
- [8] DŽURNÝ, Jakub et al. *Posázavský pacifik*. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.pacifikem.cz/?inc=uvod>. [cit. 2023-11-19].
- [8a] DŽURNÝ, Jakub. *Historie trati 210*. Online. DŽURNÝ, Jakub et al. *Posázavský pacifik*. 2020. Dostupné z: https://www.pacifikem.cz/?inc=210_historie. [cit. 2023-11-19].
- [8b] DŽURNÝ, Jakub. *Tunely na trati 210*. Online. DŽURNÝ, Jakub et al. *Posázavský pacifik*. 2020. Dostupné z: https://www.pacifikem.cz/?inc=210_tunely. [cit. 2023-11-19].
- [9] ARCHIV NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU. [cit. 2024-04-28]
- [9a] ARCHIV NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU. *Kaplička se zvoničkou*. [cit. 2024-04-28]
- [10] VÝZKUMNÝ ÚSTAV MELIORACÍ A OCHRANY PŮDY [VÚMOP], STÁTNI POZEMKOVÝ ÚŘAD [SPÚ]. *Monitoring eroze zemědělské půdy*. C2018. Dostupné z: VÝZKUMNÝ ÚSTAV MELIORACÍ A OCHRANY PŮDY [VÚMOP], STÁTNI POZEMKOVÝ ÚŘAD [SPÚ]. *Monitoring eroze zemědělské půdy*. C2018. Dostupné z:
- [11] *Data 50*. SHP. Český úřad zeměměřický a katastrální [ČÚZK], 2023.
- [12] *Základní báze geografických dat České republiky [ZABAGED]*. SHP. Český úřad zeměměřický a katastrální [ČÚZK], 2023.
- [13] *Katastr nemovitostí*. SHP. 1. Český úřad zeměměřický a katastrální [ČÚZK], 2023.
- [14] *Záplavová území pro Q5*. SHP. Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka [VÚVTGM], 2023.
- [15] *Záplavová území pro Q20*. SHP. Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka [VÚVTGM], 2023.
- [16] *Záplavová území pro Q100*. SHP. Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka [VÚVTGM], 2023.
- [17] *Záplavová území pro Q500*. SHP. Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka [VÚVTGM], 2023.
- [18] *Hradištko*. Online. MAREK, Aleš. *Hrady.cz*. C1995-2024. Dostupné z: <https://www.hrady.cz/zamek-hradistko-hradistko>. [cit. 2024-04-28].
- [19] *Klimatické regiony ČR: dle Quitt, 1971*. SISPO [online]. Holovousy: OUČR, c2004-2022 [cit. 2024-05-11]. Dostupné z: <http://moravske-karpaty.cz/prirodni-pomery/klima/klimaticke-oblasti-dle-e-quitta-1971/>
- [20] *Půdní mapa 1 : 50 000*. Online. Česká geologická služba. Praha: Česká geologická služba, c2022. Dostupné z: <https://mapy.geology.cz/pudy/>. [cit. 2024-05-11].
- [21] HRUBAN, Robert. *Moravské-Karpaty.cz*. Moravské-Karpaty.cz [online]. Halenkovice: Hruban, c2020, 10. 8. 2020 [cit. 2024-05-11]. Dostupné z: <http://moravske-karpaty.cz/prirodni-pomery/pedologie/kambisol-y-kambizem-pelozem/>
- [22] KEPRTA, Štěpán. *Vznik a počáteční vývoj meziválečného letoviska Pikovice*. Diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, Katedra sociální a kulturní ekologie, 2018.

- [23] Knihovna Hradištko. *Pamětní kniha spojených obcí Hradištko, Brunšova a Pikovic*. 198 s., 1918, SOKA Praha-západ, fond BS Jílové u Prahy, archiv obce Senohraby, karton 1
- [24] Knihovna Hradištko. *Pamětní kniha spojených obcí Hradištko, Brunšova a Pikovic*. 198 s., 1918, SOKA Praha-západ, fond BS Jílové u Prahy, archiv obce Senohraby, karton 2
- [25] *Povodně ve Veltrusích*. Online. Zámek Veltrusy. C2002-2013. Dostupné z: http://www.veltrusy.net/zajmavosti/povodn/cs_CZ-4226.html. [cit. 2024-05-18].
- [26] VIZNER, Jan; HAŠKOVÁ, Lucie a OBERMAJEROVÁ, Kateřina, ŠMERÁK, Václav (ed.). *Hradištko a okolí*. Mezi řekami, 2019, 92 s.
- [27] VEJVODOVÁ, Markéta. *První turistická trasa vyznačená Klubem českých turistů vede ze Štěchovic ke Slapské přehradě*. Online. Český rozhlas. 2018. Dostupné z: <https://region.rozhlas.cz/prvni-turistic-ka-trasa-vyznacena-klubem-ceskych-turistu-vede-ze-stechovic-ke-7568296>. [cit. 2024-05-19].
- [28] *Vltavská vodní cesta*. Online. POVODÍ VLTAVY [PVL]. Povodí Vltavy. C2013. Dostupné z: <https://www.pvl.cz/vodohospodarske-informace/vodni-dila/vltavska-vodni-cesta/vodni-dilo-stechovice>. [cit. 2024-05-19].
- [28a] *Vltavská vodní cesta – Vodní dílo Štěchovice*. Online. POVODÍ VLTAVY [PVL]. Povodí Vltavy. C2013. Dostupné z: <https://www.pvl.cz/vodohospodarske-informace/vodni-dila/vltavska-vodni-cesta/vodni-dilo-stechovice>. [cit. 2024-05-19].
- [28b] *Vltavská vodní cesta – Vodní dílo Slapy*. Online. POVODÍ VLTAVY [PVL]. Povodí Vltavy. C2013. Dostupné z: <https://www.pvl.cz/vodohospodarske-informace/vodni-dila/vltavska-vodni-cesta/vodni-dilo-slapy>. [cit. 2024-05-19].
- [28c] *Vltavská vodní cesta – Vodní dílo Vrané*. Online. POVODÍ VLTAVY [PVL]. Povodí Vltavy. C2013. Dostupné z: <https://www.pvl.cz/vodohospodarske-informace/vodni-dila/vltavska-vodni-cesta/vodni-dilo-vrane>. [cit. 2024-05-19].
- [29] KOS, Petr. *Cvičiště Benešov VSTUP ZAKÁZÁN!!*. 3. Postupice: Posázaví, 2012, 205 s. ISBN 978-80-904655-6-5.
- [30] *Jak a kde probíhal vojenský výcvik*. NS Vystěhované Hradištko, informační tabule č. 3. Obec Hradištko, Středočeský kraj.
- [31] ZAJAČIKOVÁ, Zuzana a LANGEROVÁ, Johana. *Zpráva o konzervování a adjustaci kolorovaného panoramatického plánu z roku 1640*. Národní archiv Praha, 2006. Oddělení péče o fyzický stav archiválií. Fond ŘP Strahov, inv. č. 136. 30 s.
- [32] NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV [NPÚ]. *Ovčín*. Online. Památkový katalog. C2015. Dostupné z: <https://pamatkovykatalog.cz/ovcin-2995503>. [cit. 2024-05-21].
- [33] *Meteoblue: Weather close to you* [online]. Greiffengasse: Meteoblue, c2006-2022 [cit. 2023-12-28]. Dostupné z: https://www.meteoblue.com/cs/po%C4%8Das%C3%AD/historyclimate/climatemo-delled/hradi%C5%a1tko_%C4%8cesko_3074909
- [34] *Základní škola Hradištko*. Online. C2020. Dostupné z: <https://www.zshradistko.cz/>. [cit. 2024-05-22]
- [35] *Mateřská škola Hradištko*. Online. C2024. Dostupné z: <https://www.mshradistko.cz/>. [cit. 2024-05-22]
- [36] *Geologická mapa 1 : 50 000*. Online. Česká geologická služba. Praha: Česká geologická služba, c2022. Dostupné z: <https://mapy.geology.cz/geo/>. [cit. 2024-05-22].
- [37] *Koncentrační tábor*. NS Vystěhované Hradištko, informační tabule č. 4. Obec Hradištko, Středočeský kraj.
- [38] *Dubnový masakr*. NS Vystěhované Hradištko, informační tabule č. 6. Obec Hradištko, Středočeský kraj.
- [39] VYBÍRAL, Jiří. *Hradištko pod Medníkem*. MNV Hradištko, 1985, 84 s. reg. č. 0321005685.
- [40] *Most Dr. Edvarda Beneše*. Městys Štěchovice. Online. Štěchovice: Obecní úřad městyse Štěchovice, c2022 [cit. 2024-05-22]. Dostupné z: <https://www.stechovice.info/most-dr-edvarda-benese>
- [41] *Archiv K. H. Franka*. NS Vystěhované Hradištko, informační tabule č. 8. Obec Hradištko, Středočeský kraj.
- [42] KINCL, Lubomir. *Vegetace. Dubohabřiny/Carpinion*. Online. Portál české flóry. C2024. Dostupné z: <http://flora.upol.cz/vegetace/info/9285-Carpinion.html>. [cit. 2024-05-23].
- [43] *Stolpersteine*. Online. C2024. Dostupné z: <https://stolpersteinecz.cz/>. [cit. 2025-01-04].
- [44] *Sankt Kjelds Square and Bryggervangen by SLA*. Online. Landezine. C2009-2025. Dostupné z: <https://landezine-award.com/sankt-kjelds-square-and-bryggervangen/>. [cit. 2025-01-04].
- [45] MÁLEK, Zdeněk; KIESENBAUER, Zdeněk a HORÁČEK, Petr. *Stromy pro sídla a krajinu*. 2. Olomouc: Agiprint, Arboeko, 2022. ISBN 978-80-87091-98-2.
- [46] *Preva Urbana*. Online. Mmcité. C2025. Dostupné z: <https://www.mmcite.com/preva-urbana>. [cit. 2025-01-04].
- [47] *Quinbin*. Online. Mmcité. C2025. Dostupné z: <https://www.mmcite.com/quinbin>. [cit. 2025-01-04].
- [48] *Farchant*. Online. Bergmaister Leuchten. C2025. Dostupné z: <https://www.bergmeister-leuchten.de/produkt/farchant/>. [cit. 2025-01-05].
- [49] MAFI, Nick. *14 Beautiful Examples of When Historic and Modern Architecture Come Together*. Online. Hany Saad Innovations. 2020. Dostupné z: <https://hsi-eg.com/14-Beautiful-Examples-of-When-Historic-and-Modern-Architecture-Come>. [cit. 2025-01-05].
- [50] BÍBOVÁ, Tereza. *Roubenka ze skla. Lasvit v Novém Boru postavil architektonický skvost*. Online. Czech Design. 2020. Dostupné z: <https://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/roubenka-ze-skla-lasvit-v-novem-boru-postavil-architektonicky-skvost>. [cit. 2025-01-05].
- [51] *Pladias*. Online. C2014-2025. Dostupné z: <https://pladias.cz/>. [cit. 2025-01-06].

[52] *Agrostis*. Online. Slavíkovice (Rousínov u Vyškova): Agrostis, c2022. Dostupné z: www.agrostis.cz. [cit. 2025-06-01].

[53] BAROŠ, Adam; BAROŠOVÁ, Ivana a PEŠIČKOVÁ, Renata. Smíšené trvalkové výsadby pro stinná a polostinná stanoviště. Online. Průhonice: Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, 2017. ISBN ISBN: 978-80-87674-26-0. Dostupné z: <https://dendrologickazahrada.cz/o-zahrade/vyzkumna-cinnost/podrostove-trvalkove-zahony/>. [cit. 2025-01-06].

[54] LOUGHREY, Janet. 20+ Rain Garden Plants to Grow. Online. Garden Design. C2025. Dostupné z: <https://www.gardendesign.com/plants/rain-garden.html>. [cit. 2025-01-06].